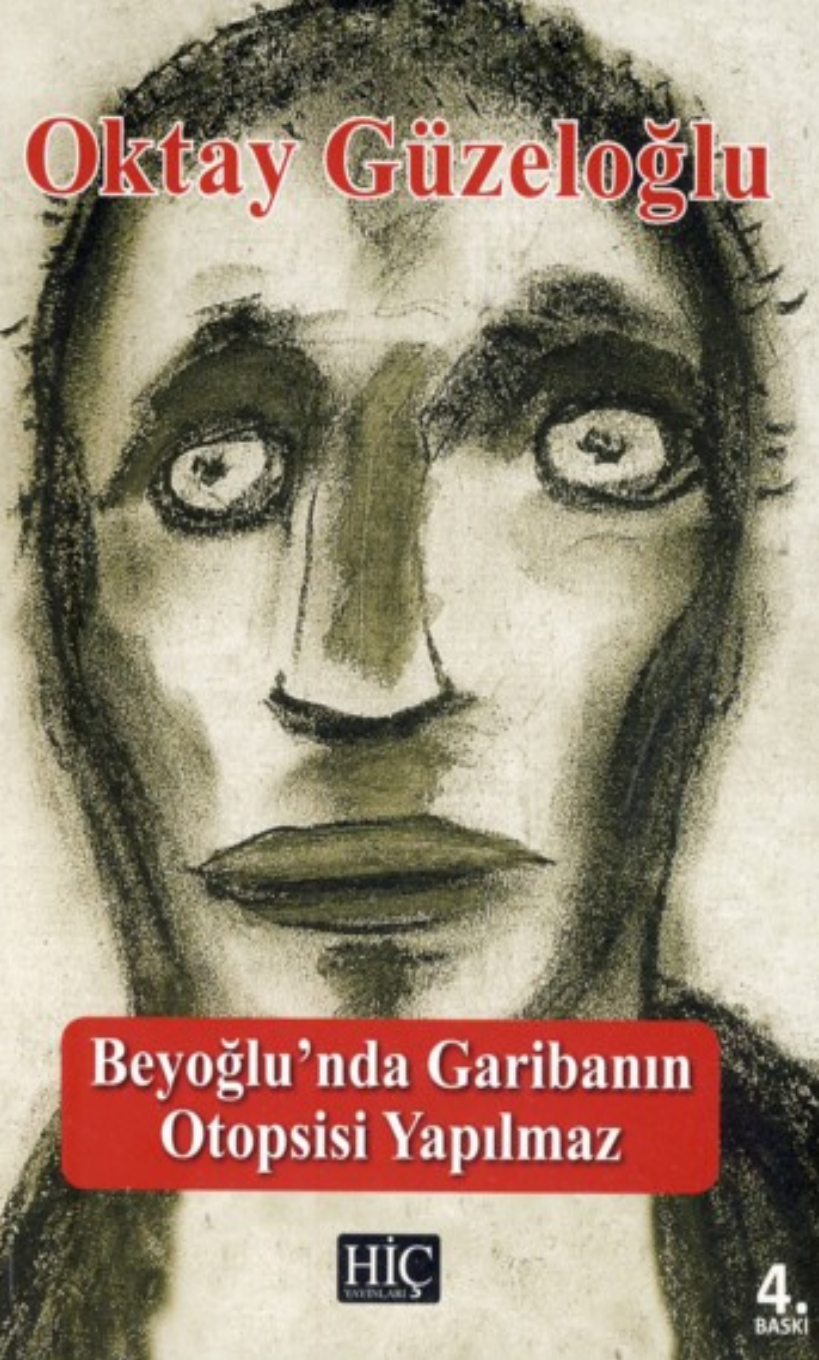

Oktay Güzeloğlu
Beyoğlu'nda Garibanın Otopsisi Yapılmaz
HİÇ YAYINLARI
4. BASKİ

"Benim umutlarım erkek
acılarım dişidir.
Bu Beyoğlu sokakları
ayaklarımın öz kardeşidir."

kitabımı
hiç kimseye
ithaf
etmiyorum.

HİÇ YAYINLARI / Edebiyat Dizisi

Oktay GÜZELOĞLU / Beyoğlu'nda Garibanın Otopsisi Yapılmaz
HİÇ YAYINLARI
Kasım 1997
Adres: Kameriya sokak. No:20/2
Balıkpazarı. Galatasaray/İSTANBUL
Baskı: Kelebek Matbaası. Bayrampaşa/İSTANBUL
Kapak ve İç desenler: Bülent KARAKÖSE
Kapak düenleme: İsmail GÜLGEÇ
Sayfa düzenleme: Dilek DANACI

OKTAY GÜZELOĞLU

Beyoğlu'nda Garibanın Otopsisi Yapılmaz

Günesin
Doğudan doğması
Çok normal
Beşikdan Doğmesini
Hep isterim Sizçün
Oktay
2-7-99

HİÇ
yayınları

beyoğlu devleti'nin otopsisi

İnsan Beyoğlu'nda yaşıyorsa ya da Beyoğlun'da birkaç saat kadar vakit geçirmek istiyorsa, yaşama damarlarının damla damla değilde, bir şelale gibi boşalmasını göze almalıdır. Benim umutlarım erkek, acılarım dişidir. Ve bu Beyoğlu sokakları ayaklarımın özkardeşidir.

Beyoğlu'nda en genç kadının altmış yaşında olduğu ve aynı adisyonun, aynı masaya birkaç kez geldiği meyhanelerde , bütün parasını verip kendini yangından kurtarır gibi sokağa atan kişilerin hayatları hala kurtulmuş değildir.İçerideki müşterilerin kaç parası olduğunu ve üstündeki paltonun, kolundaki saatin değerinin ne olduğunu onlardan daha iyi bilen kişiler, dışarıda bir kızılderili ordusu gibi beklemektedirler. Bu ordu dolayısı ile, parası az, elbiseleri eski ve kolundaki saatin, parmağındaki yüzüğün değersiz olduğunu sezdikleri kişilerin bile hayatı tehlikeye girmiş demektir. Şarabın bardaklarla satıldığı ayakçı meyhanelerinde herkes yanındaki kişinin bir bardak şarabını ve bir tek zeytinini çalmak için onun tuvalete gitmesini sabırsızlıkla bekler. Tuvaletten çıkan kişinin, şarabının kaç santim ve zeytinlerinin kaç tane olduğunu bildiği için bardaklar birer güvercin gibi havada uçar.

Hakiki Beyoğlu gece saat 3'ten sonra "Beyoğlu" olur. Beyoğlu, Beyoğlu umutsuzluğun karanlığın yoludur. Beyoğlu, Beyoğlu acılarla doludur. Yastıkları kaldırımlar, yorganları gazete kağıdı olan kadınlar, zamanın eskittiği güzeliklerini karanlığın yardımıyla gizlemeye çalışırlar ve güneşin biraz daha geç doğması için doğaya yalvarırlar. Bazı arka sokaklar vardır ki insanın oralardan geçmesi için önce yakınlarıyla vedalaşması gerekir.

Evlerinin kirasını ve çocuklarının ekmek parasını kumar

masalarında kaybeden insanların, yağmurun, çamurun ve karın altında bir tek sigaranın ve bir bardak çayın özlemini çekmelerinin nasıl bir şey olduğunu bilemezsiniz.

Beyoğlu otellerinde yatmak, ayakta durmak ve koltukta otururak sabahlamak arasında büyük fiyat farkları vardır.

Eğer paran yoksa yağmurun, çamurun ve karın altında, bir kaldırım taşı gibi yalnız kalırsın. İnsanın ayakları kirlenir Beyoğlu kaldırımlarını ezerken. İnsan utanır insanlığından Beyoğlu'nda gezerken.

Oktay GÜZELOĞLU
1996/BEYOĞLU

adil dayı

Dayı'yı yaramın her sızlayışında anarım. Çünkü Beyoğlu Devleti'nin lüks pavyonlarından birinde çalışan striptizci sevgilimden ayrılmam için, aldırmadığım tehditlerin sonunda kasıklarımdan bıçaklanmıştım. Yirmi gün hastanede yatıp çıktıktan sonra ilk rastladığım kişiydi.

Dayı, eskimeye yüz tutmuş kruvaze takım elbisesi, kırmızı mendili, eski İstanbul efendileri gibi temiz Türkçesi ile Beyoğlu Devleti'nin başı gibiydi. Dayı bir gün; "Haydi evlat, bir yere gidip bir iki tek atalım" diyerek, beni kolumdan tutup sekizinci sınıf bir meyhanenin en kuytu köşesine götürüp oturttu. İçki ve mezeler gelene kadar, önceden hazırlanmış çakma esrarlı sigarasından bir tane yaktı ve, "Bak evlat, seni severim, ben çok yaşadım, en güzel günleri gördüm. Beni herkes tanır sever, tanıdığım insanlar benden bir şeyler beklerler. Fakat ben, onların beni tanıdığından daha farklıyım. Ben sokratım, yürüyen kitabım, tıp okudum, hukuk okudum. Şimdi diyeceksin ki, 'Dayı bu kadar okudun da bu bataklıkta niye sürünüyorsun, ne ararsın bu Beyoğlu Devleti'nde?..' Her şeyi anlatacağım. Yalnızca Dinle, Soru sorma!..

Yaşamımda bir kadın sevdim, hayat kadını idi. Ona çok para harcadım. Fakat olmadı, sevemedi beni. Karım olmasını istedim, kabul etmedi, bir türlü beni sevmedi. Sonraları benle hiç görüşmedi. Hep kaçtı benden, ben ise ona yakın olabilmek için bu sokaklardan ayrılamadım. Ara sıra çalıştığı pavyonların bir köşesine gizlenir, onun çıkmasını beklerdim.

Bu durum yıllarca sürdü. Hiçbir iş güç yapmadan, yalnızca, aileden kalma mirası yiyerek yaşadım. Hâlâ da öyleyim. Artık tükenmek üzere hem para, hem ömür. Bir ayağımız çukurda. Neyse,

aradan geçen yıllar içinde onu göremez olmuştum. Araştırdım. Biriyle İstanbul'u terketmişti. Dünyam yıkılmıştı. Aradan yirmi sene geçmişti. Bu geçen yıllar içinde hep onun çalıştığı pavyonların önünden geçtim durdum. Ve bir geceyarısı sokak aralarında gezerken, eski bir binanın sokak kapısının merdivenlerinde, perişan, zayıf, pislik içinde ona rastladım. Çok heyecanlanmıştım. Yanına gittim, leş gibi kokuyordu. Fakat ondan iğrenmedim. Pislikler içindeki çirkinliği karşısında bile ona sarılmak istedim. Sevdiğim ölümcül halde idi. Çökmüştü. Yattığı yerden zorlukla doğruldu. Beni tanıyamadı, ben de tanıtmadım. 'Açım' dedi. Zorlukla çıkan bu 'açım' sözü beynime çekiç gibi indi. Sessizce yanından koparak bir sokak köftecisinden ekmek arası etler yaptırdım ve nöbetçi bir eczane bularak, en öldürücü fare zehirini aldım. Ekmek arası etlerin arasına koyarak getirdim. Yemesini istedim. Ben de yanıbaşına otürarak, onun ekmeği aç bir köpek gibi yemesini içim ağlayarak izledim...

Bu Beyoğlu Devleti'nde kim bilecekti, kimin kimi zehirlediğini?.. Burada GARİBANIN OTOPSİSİ YAPILMAZ.

Atarlar ölüsünü bir köşeye, onu da öyle yaptılar. O gece sabaha kadar başını dizlerimin üstüne koyarak, incitmeden okşayarak yüzünü sevdim. Sabah belediyeye haber verdim. Ölüsünü kaldıranlara yardım ettim. Kucağıma alıp arabaya yerleştirirken, yüzüne baktığımda cennetsel bir gülümseme vardı. Sanki bana teşekkür ediyordu. Garipler mezarlığına gömdüler. Herkes gittikten sonra, ondan af diledim. Kendisini bu sefil hayattan kurtardığımı ağlayarak anlattım. Hâlâ onu ziyaret ederim, bir gün bile aksatmam. Ömrüm oldukça mezarına çiçekler taşıyacağım.

Ya evlat.. Yaşamak kolay değil bu yangın Beyoğlu Devleti'nde. Benim davranışım başkalarına cinayet gibi gelir, ama ben doğru yaptığıma inanıyorum. Soylu düşünüyorum. Çünkü her gün birilerinden bir lokma ekmek dilenen, evi barkı kaldırımlar olan insanlar zaten yaşamıyor demektir. Beni mutlu eden tek şey, onu mezarına aç göndermedim...

kafti

Yatağımın başucunda takılı kapı zilim haykırıyordu. Fırladım yataktan. Allah, allah! Saatime baktım, sabahın körü.

Çatı katındaki camımdan aşağı baktım. Karşıdaki meyhanenin sahibi Şevket, "Aşağı gel" işareti yaptı.

Eşofmanlarımla, merdivenleri küfür ede ede indim; "Buyur abi!.."

"Kusura bakma" dedi. O önden, ben arkadan meyhanesine girdik. Raftan rakıyı alıp bardağa koymamı söyledi. Bardağa koydum, suyunu onun dediği gibi ayarladım, uzattım. Fakat ne göreyim? Şevket'in elleri titriyordu. Şimdi neden erken kaldırıldığımı anlamıştım. Titreyen elini tutarak birlikte ağzına rakıyı döktük. "Döktük" diyorum, çünkü bir kerede içti. Peşinden bir duble daha döktük...

Şevket derin bir oh çekerek kendine geldi ve yandaki sabahcı kahvesinden bir çay almamı söyledi, aldım geldim. Sabah kahvaltısı: İki duble rakı, bir çay... Üçüncü dubleyi kendi doldurdu, rahatlamış durumda. Yavaş yavaş içmeye başladı. Ben de seyrediyordum.

Şevket'le ahbaplığım, evimin suları akmadığı için, onun meyhanesinden benim çatıya hortum bağlamamızla başlamıştı. "Su vermek sevaptır" diyordu. Bizi ahbap yapan su, tek ortak noktamızdı.

Karısıyla sabah kavga etmiş, erkenden gelmiş. Meyhanenin kepenklerini sokaktan geçen birisine açtırmış.

Laf olsun diye sordum: "Abi, günde kaç şişe?"

"Beş büyük. Hastalanmadan önce yedi büyüktü" dedi.

Sustum, daha konuşmadım. Fazlası nasihata girer. Çünkü Be-

yoğlu Devleti'nde akıl veren sevilmez. Tecrübelerimden bu kuralı bilirim.

Tam bu sırada kapıda bir ses "Selamün-aleyküm!"

Ufak tefek, cin gibi gözleri olan bir adam, "Şevket, eczaneyi erken açmışsın." dedi ve içeri girerek yanımıza oturdu.

Şevket geleni bana tanıştırdı. "Arkadaş meşhur kafti(cepçi)lerden Çavuş!.." Gülerek baktım. O, "Yok be abi, ne meşhuru. O eskidendi. Şimdi yürürken titriyoruz. Sen ne iş yaparsın abi?"

"Tiyatrocuyum" dedim.

"Oooo, artissin yani. Ben Dümbüllü'leri seyrettim. Çok severdim. Hem Dümbüllü'yü seyretmeye gider, hem de orada iş çıkarırdım."

Çavuş bir solukta mesleği ile Dümbüllü'yü içiçe sokmuştu. Gerçi ikisi de sanattı(!)..

"Valla eskiden tazı gibiydim. Şimdi elimiz ayağımız titriyor. Bak şu ellerime." diyerek uzattı.

Çavuşun elleri çok zarifti. Parmakları ince, düzgün ve uzundu. Yalnız dikkatimi çeken şey iki elinin serçe parmaklarının olmayışı idi. Ben "Geçmiş olsun" demeye fırsat bulamadan güldü, gülerken daha bir sevimli oldu.

"Beyabi, bizim meslekte bu küçük parmaklar fazlalıktırdır. Adamın cebine takılır. Kurtaramazsın. Fazlalık gelir yani. Küçükken babam kestirmiş. Ne yapalım, bu da bizim işin raconu. Ama sonu yok. Ağlayanın malı gülene yaramıyor. Geçenlerde paramı kaybettim. Fıttırdım. deli oldum. Bir de düşün, parasını götürdüğün adamların halini; ne yapıyordur kimbilir zavallılar? Valla abi, hayatımda unutamadığım bir olay vardır. Aklıma düştükçe ürperirim.

Bir keresinde otobüs garajında işe çıkmıştım. Bir kenarda bir adam, karısı ve küçük çocuğu gözüme kestirdim. Yanlarına gülerek yaklaştım. Hal hatırdan sonra yardımcı olabileceğimi söyledim. Maksat yakınlaşmak için muhabbet olsun. Adam, çocuklarının hasta olduğunu, hastaneye getirdiklerini anlatmaya başladı. Ben dinlemiyorum, dinler gibi yapıyorum. Kafam, 'Adamın parasını nasıl götürürüm?'de. Bir ara 'çok üzüldüm' diyerek sarıldım, cüzdanı kaptım. "Geçmiş olsun" diyerek aceleyle uzaklaştım. Ver elini Beyoğlu... Gece içki-kumar. Kafam iyi olmuş. Otele gittim. Yattım uyudum.

Adam rüyama girdi. Çocuğunun elinden tutmuş, yalvarıyor. 'Paramızı geri ver, çocuğum ölecek!' Çocuk da, 'Amca paramızı ver, hastayım!' diyor. Korktum, gözlerimi açtım. Baktım odada kimse yok, biraz rahatladım. Ama kan ter içinde kalmışım. Sarhoşluk falan kalmadı. Uyuyamadım. Gözümü kapatıyorum, onlar geliyor. Hemen giyindim, erkenden garaja gittim. Akşama kadar onları aradım, bulamadım. Bulsaydım paralarını geri verecektim. Onları bulamayınca kafam bozuldu, başka birini çarptım, geri döndüm. Valla abi iş hayatımda en üzüldüğüm olay bu oldu. Benim karının beni bırakıp kaçmasına bile bu kadar üzülmedim.

Zaman zaman rüyama girdiler. Ama ben işime devam ettim. Çalışmasan olmaz. Aç kalırsın. Kıymet-i harbiyen kalmaz. Yüz vermezler parasız adama."

Derken, meyhaneden içeri sevinç çığlıklarıyla iki ortayaşlı kadın girdi.

"Kurtulduk Şevket abi, kurtulduk! Allahım, sana inanmayan kahrolsun! Bizi kurtardın!" diyerek birbirlerine sarılarak oynuyorlar, bir yandan da "Kurtulduk, kurtulduk!" çığlıkları atıyorlardı.

Bir ara meyhaneci Şevket, "Ne o kızım Rezzan, nasıl kurtuldunuz? Milli piyango mu çıktı, yoksa evleniyor musunuz?" diye sorduğunda; "Yok be abi, kerhane kağıtlarımız çıktı. Artık polis korkusu olmadan çalışacağız" diyerek aşağı sokaklara, kurtuluş(!) çığlıklarıyla gittiler.

kafti

Yatağımın başucunda takılı kapı zilim haykırıyordu. Fırladım yataktan. Allah, allah! Saatime baktım, sabahın körü.

Çatı katındaki camımdan aşağı baktım. Karşıdaki meyhanenin sahibi Şevket, "Aşağı gel" işareti yaptı.

Eşofmanlarımla, merdivenleri küfür ede ede indim; "Buyur abi!.."

"Kusura bakma" dedi. O önden, ben arkadan meyhanesine girdik. Raftan rakıyı alıp bardağa koymamı söyledi. Bardağa koydum, suyunu onun dediği gibi ayarladım, uzattım. Fakat ne göreyim? Şevket'in elleri titriyordu. Şimdi neden erken kaldırldığımı anlamıştım. Titreyen elini tutarak birlikte ağzına rakıyı döktük. "Döktük" diyorum, çünkü bir kerede içti. Peşinden bir duble daha döktük...

Şevket derin bir oh çekerek kendine geldi ve yandaki sabahcı kahvesinden bir çay almamı söyledi, aldım geldim. Sabah kahvaltısı: İki duble rakı, bir çay... Üçüncü dubleyi kendi doldurdu, rahatlamış durumda. Yavaş yavaş içmeye başladı. Ben de seyrediyordum.

Şevket'le ahbaplığım, evimin suları akmadığı için, onun meyhanesinden benim çatıya hortum bağlamamızla başlamıştı. "Su vermek sevaptır" diyordu. Bizi ahbap yapan su, tek ortak noktamızdı.

Karısıyla sabah kavga etmiş, erkenden gelmiş. Meyhanenin kepenklerini sokaktan geçen birisine açtırmış.

Laf olsun diye sordum: "Abi, günde kaç şişe?"

"Beş büyük. Hastalanmadan önce yedi büyüktü" dedi.

Sustum, daha konuşmadım. Fazlası nasihata girer. Çünkü Be-

yoğlu Devleti'nde akıl veren sevilmez. Tecrübelerimden bu kuralı bilirim.

Tam bu srada kapıda bir ses "Selamün aleyküm!"

Ufak tefek, cin gibi gözleri olan bir adam, "Şevket, eczaneyi erken açmışsın." dedi ve içeri girerek yanımıza oturdu.

Şevket geleni bana tanıştırdı. "Arkadaş meşhur kafti(cepçi)lerden Çavuş!.." Gülerek baktım. O, "Yok be abi, ne meşhuru. O eskidendi. Şimdi yürürken titriyoruz. Sen ne iş yaparsın abi?"

"Tiyatrocuyum" dedim.

"Oooo, artissin yani. Ben Dümbüllü'leri seyrettim. Çok severdim. Hem Dümbüllü'yü seyretmeye gider, hem de orada iş çıkarırdım."

Çavuş bir solukta mesleği ile Dümbüllü'yü içiçe sokmuştu. Gerçi ikisi de sanattı(!)..

"Valla eskiden tazı gibiydim. Şimdi elimiz ayağımız titriyor. Bak şu ellerime." diyerek uzattı.

Çavuşun elleri çok zarifti. Parmakları ince, düzgün ve uzundu. Yalnız dikkatimi çeken şey iki elinin serçe parmaklarının olmayışı idi. Ben "Geçmiş olsun" demeye fırsat bulamadan güldü, gülerken daha bir sevimli oldu.

"Beyabi, bizim meslekte bu küçük parmaklar fazlalıktırdır. Adamın cebine takılır. Kurtaramazsın. Fazlalık gelir yani. Küçükken babam kestirmiş. Ne yapalım, bu da bizim işin raconu. Ama sonu yok. Ağlayanın malı gülene yaramıyor. Geçenlerde paramı kaybettim. Fıttırdım, deli oldum. Bir de düşün, parasını götürdüğün adamların halini; ne yapıyordur kimbilir zavallılar? Valla abi, hayatımda unutamadığım bir olay vardır. Aklıma düştükçe ürperirim.

Bir keresinde otobüs garajında işe çıkmıştım. Bir kenarda bir adam, karısı ve küçük çocuğu gözüme kestirdim. Yanlarına gülerek yaklaştım. Hal hatırdan sonra yardımcı olabileceğimi söyledim. Maksat yakınlaşmak için muhabbet olsun. Adam, çocuklarının hasta olduğunu, hastaneyé getirdiklerini anlatmaya başladı. Ben dinlemiyorum, dinler gibi yapıyorum. Kafam, 'Adamın parasını nasıl götürürüm?' de. Bir ara 'çok üzüldüm' diyerek sarıldım, cüzdanı kaptım. "Geçmiş olsun" diyerek aceleyle uzaklaştım. Ver elini Beyoğlu... Gece içki-kumar. Kafam iyi olmuş. Otele gittim. Yattım uyudum.

Adam rüyama girdi. Çocuğunun elinden tutmuş, yalvarıyor. 'Paramızı geri ver, çocuğum ölecek!' Çocuk da, 'Amca paramızı ver, hastayım!' diyor. Korktum, gözlerimi açtım. Baktım odada kimse yok, biraz rahatladım. Ama kan ter içinde kalmışım. Sarhoşluk falan kalmadı. Uyuyamadım. Gözümü kapatıyorum, onlar geliyor. Hemen giyindim, erkenden garaja gittim. Akşama kadar onları aradım, bulamadım. Bulsaydım paralarını geri verecektim. Onları bulamayınca kafam bozuldu, başka birini çarptım, geri döndüm. Valla abi iş hayatımda en üzüldüğüm olay bu oldu. Benim karının beni bırakıp kaçmasına bile bu kadar üzülmedim.

Zaman zaman rüyama girdiler. Ama ben işime devam ettim. Çalışmasan olmaz. Aç kalırsın. Kıymet-i harbiyen kalmaz. Yüz vermezler parasız adama."

Derken, meyhaneden içeri sevinç çığlıklarıyla iki ortayaşlı kadın girdi.

"Kurtulduk Şevket abi, kurtulduk! Allahım, sana inanmayan kahrolsun! Bizi kurtardın!" diyerek birbirlerine sarılarak oynuyorlar, bir yandan da "Kurtulduk, kurtulduk!" çığlıkları atıyorlardı.

Bir ara meyhaneci Şevket, "Ne o kızım Rezzan, nasıl kurtuldunuz? Milli piyango mu çıktı, yoksa evleniyor musunuz?" diye sorduğunda; "Yok be abi, kerhane kağıtlarımız çıktı. Artık polis korkusu olmadan çalışacağız" diyerek aşağı sokaklara, kurtuluş(!) çığlıklarıyla gittiler.

jigolo

Güneş doğudan doğar batıdan batar, doğa kuralıdır bu. Arkadaşım Güneş, doğa kurallarını bozdu ve batıdan doğdu. Hem de en batıdan. İstanbul'un fakir semtlerinden birinde bir gecekonduda dünyaya geldi. Ona yalnızca "Güneş" derlerdi. Fiziği, adına yakışırdı. Sırım gibi uzun boyu, en usta plastik cerrahlarının sanat tarihlerine mal olmuş heykeltraşların, keskisiyle yontamayacağı kadar, güzel bir yüzü vardı. Fakirliği yüzünden okuyamamış, güzelliğinden dolayı el üstünde tutulmuştu. İşsiz güçsüzdü, çalışmazdı. Tek özelliği, dans etmekti. Beyoğlu'nun en popüler lüks gece kulüplerinden birinde takılır, dans ederdi. Ama ne muhteşem dans... Tanrı onu dünyaya getirirken "Sen yalnız dans edercek sin" diye kulağına fısıldamıştı sanki. Dansederken, yılanın koşarken vücudunun aldığı kıvraklığı, kuğunun sudan başını çıkardıktan sonra - boynunun kemiksizliğinden- dört bir yana dönüşü gibiydi. Bu özeliklerin bileşimi onun dans edişinde bütünleşirdi. Arap atlarının yarışa başlamadan evvel ön ayaklarıyla yere vuruşları gibi, Güneş uzun bacakları ile piste vurduğunda, yaşlı zengin eşcinsellerin, pörsümüş zengin yaşlı kadınların yüreğinde top gibi patlardı. O pistte tek başına kalır etrafını görmemecesine, bir mevlevi huşusu içinde dansını eder, kendisi etrafını görmez ama yerine görenler vardır.

Güneş, sürekli şişman, vakur bir kadın ve kendi boyuna yakın, düz saçlı, muhzun bir kızla birlikte otururdu. Kız sevgilisi idi. Bazen dansta Güneş'e eşlik ederdi. Birlikte dans ederlerken gökyüzünde uçan melekler gibi biçim alırlardı. Şişman vakur kadın yanlarında otururken anaç bir kartal gibi ikisini kanatlarının altında sıkı sıkı tutar, etrafa "bunlar benim mallarım" der gibi bir görünüm verirdi. Doğruydu mallar ona aitti.

Güneş dans ederken etrafına ışık saçardı. Saatlerce ettiği dans son bulduğunda, bulutların arasından sıyrılarak yorgun masaya döner üçgeni tamamlardı. Şişman kadınla daha sık konuşurlardı. Gece yarısı bir saatlerde, Güneş ortadan kaybolurdu. Şişman kadınla mahzun güzel hiç konuşmadan başbaşa kalırlardı.

Mahzun güzelin gözlerinden, bazen nedeni bilinmeyen damlalar masanın üztüne kan gibi akardı. Şişman vakur kadın, hep neşeli, uzun ağızlıklı sigarasını tüttürerek etrafa gülücüklü selamlar gönderirdi. Sabaha karşı mahzun güzelle birlikte kulüpten çıkarlardı.

Bazı geceler, iki sevgili başbaşa otururlar, çok az konuşurlar yalnızca gözleriyle bakışarak birbirlerini anlamaya çalışırlardı. Hiç güldüklerini gören olmamıştı. Ne dargın ne de barışık halleri vardı. Şişman vakur kadın yanlarına geldiğinde hep o konuşur, gülerdi. Sesini çatlata çatlata o kadar çok gülerdi ki bütün dikkatleri üzerlerine toplardı. Üçü birlikte viskilerini yudumlayarak kendi dünyalarını oluştururlardı.

Aylar ayları kovaladı. Mevsimler döndü, Güneş gözle görülür biçimde az ışık saçıyordu, göz kamaştırmıyordu. Hareketleri ağırlaşmış, dansları yavaşlamıştı. Güneş fiziksel kararmaya yüz tutmuştu. Fakat farkedilen ayrı birşey vardı, Güneşle mahzun güzelin sohbetleri fazlalaşmıştı. Sanki eskiden konuşamadıklarının acısını çıkartırcasına birbirlerine sarılarak kahkahalar atıyorlardı. İnsana tuhaf gelen şey, Güneş parlakken konuşmayan oturan çift şimdi neşe içindeydiler.

Anlamsız gelir insana, ama öyle yaşamlar vardır ki zıddına işler. Bu da zıddına işleyenlerden. Ayrıca farkedilen birşey daha vardı. Devamlı gülen şişman vakur kadın somurtuyordu. Denge bozulmuş, üçgenin köşeleri yer değiştirmişti.

Birgün Güneş'in şu sözleri dengenin bozulduğunun göstergesi olmuştu. "Sermayen gün geçtikçe eriyor, yenisini çabuk bulsan iyi olur. Yemimi kesmeye başladın ama daha mutluyum. Eriyorum, eridikçe de rahatlıyorum!.."

"Yem" dediği şey eroin idi. Şişman kadın cevaplamadı, küskün bir tavırla kalktı gitti. Güneş, mahzun güzele sarıldı. Titriyordu. Bitkin bir halde birlikte kalktılar.

"Güneş! Güneş! Güneş!" diye bağırsanız bile duyamazdı. Yirmibeş yaşındaydı. Yaşamı dans, geçim aracı pörsümüş sosye-

tekadınlarının ve yaşlı zengin eşcinsellerin koynunda belli bir fiyata yatıp onları memnun etmek, batmaya yüz tutunca asıl sevgiliye sarılmak. Üzerinden para kazanan pezevenkler daha doğarken batmış güneşleri çıkaracaklar, yaşamadıkları yaşlarda kendi çıkarları doğrultusunda tekrar batıracaklardı. Bu da yaşamın bir yüzü idi. Arkadaşım Güneş de batmıştı. Tekrar doğmamacasına...

ninesini şa'pan nejdet

Nejdet'i arabamı tamir için götürdüğüm tamirhanenin yanındaki çayocağında tanıdım.

Askıcıydı. Herkes onunla dalgasını geçerek çay istiyordu. Çevre esnafın maskarası gibiydi. Dikkatimi çeken şey, onu "Ninesini si.... bir çay getir, ninesini si.... çabuk lan!" gibi tabirlerle çağırıyorlardı.

Bu durum merakımı çekmişti. Bir çay istedim, gayet nazik biçimde getirdi. İçtim, bahşiş de verdim.

Arabam ön takım ve kaporta işleri için on gün tamirhanede kalacaktı. Ben de her gün kontrol için gelecektim. İşte bu gidiş gelişlerimde ahbap olduk. Bir gün arabamın yanına gelerek, "Araban da çok paspalmış be!" dedi.

Güldüm, "Paspal-maspal idare ediyoruz işte" dedim. Sırıttı, elinde çay askısı, önünde kahveci önlüğü ile çarpık çurpuk çirkin bir tipti. Dikkat ettim, gülünce esmer zayıf yüzünde beyaz fakat düzensiz dişleri ile bir sevimli yanı olduğunu fark ettim.

"Abem buna yapılan masrafa yazık, satsan para etmez, atsan alan olmaz" dedi.

"Olsun be Nejdet, biz de ne atarız, ne satarız. İdare eder gideriz" dedim. Sohbet hoşuna gitmiş olacak ki, devam ediyordu. "Haa, o zaman oldu abem. Araba çürük, paspal. Ama adı var. Mersedes. Yaşlı kocakarı gibi, bu hızlı yürümez" diye dalgasını geçiyordu. Bir şey söylememe fırsat vermeden "İşim var" diyerek çekti gitti.

Bu arada tamirci "Boşver abi dinleme, çingene orospu çocuğu dalga geçecek yer arıyor." diye lafa girdi. Mühim olmadığını, arabamı kocakarıya benzetmesine güldüğümü söyledim. "Tabi çingene pezevenk, ninesini s..tiği için her şeyi kocakarıya benzetiyor."

Tamirciyi cevaplamadım ama, tamirhaneye geldiğim yedi-sekiz gün içerisinde herkes Nejdet hakkında aynı şeyleri söylüyordu.

Gittim Nejdet'in çalıştığı kahveye oturdum, bir çay söyledim. Nejdet çayı getirdiğinde "Benim araba kaç para eder?" diye gırgırına sordum. Ağzını burnunu yamulttu. "On para etmez, geçmez papelle, ver yolumu ben onu yüksek bir yerden atayım. Sen de kurtul, o da kurtulsun. Abem sen ne iş yaporsun?" diye sordu. (İşte konu arabadan çıkmış, başka bir yere yol alıyordu.) "Tiyatrocuyum" dedim. Yine beyaz, düzgün olmayan dişleriyle gülerek "Dansözcü mü abem?" dedi. "Yok" dedim, anlayacağı dilde "Piyes sanatçısıyım" dedim. Piyes kelimesini de anlıyamadı galiba, yüzüme baktı kaldı. Hemen "sinemacılık da yapıyorum" dedim. Anladı, peşinden çok sinemaya gittiğini, en sevdiği artistin de Ayhan Işık olduğunu, ölmeden önce hiçbir filmini kaçırmadığını anlattı. Arkasından da "bizdenmiş" dedi ve ayrıca Türkan Şoray'ı da çok sevdiğini ekledi ve "Bizim içeride de bir sinema figüranı vardı. Aynı koğuşta yatıyorduk, hep artislerle otururmuş. Arkadaşmış, biz de 'yalan söylüyorsun' diye dalga geçerdik" diye makara yapmaya başladı. Ben "Geçmiş olsun, niye yattın?" diye sorduğumda, yüzüme baktı, bir an utandı. Galiba hemen değişti ve "siktir et be abem, sen işinebak" dedi ve gitti. Arkasından baktım, çarpık bacaklı, yamuk-yumuk genç bir adam, hayatı boşvermiş, herkesle dalga geçiyordu. Nejdet ya hayatı çözmüştü veyahut da ya maniyak ya da çok zekiydi. Kahveden çıktım. Arabanın yanına döndüm.

Onun hakkındaki düşünceleri size bırakıyorum.

Günlerden pazar, öğle üzeri evimden çıktım. Evimle İstiklal Caddesi'nin kesiştiği köşede Nejdet'le kafa kafaya geldik. Nejdet sanki kırk yıllık dostuymuşum gibi bana sarılarak, "Vay pasbal arabalı abem, nasılsın?" dedi. Kucaklaştık. "Nereye?" diye sorduğumda, "Bugün tatil, gezme günüm be abem. Hep Beyoğlu'na çıkarım." dedi. Baktım, kılık kıyafeti düzgünce sivri burun beyaz ayakkabıları, eski lacivert takım elbisesi, üstten iki düğmesi açık beyaz gömleği, ceketinin yaka cebinde bir kiracı gibi duran beyaz mendili, elinde salladığı tesbihi, öne arkaya, sağa sola doğru kaykılarak konuşmasıyla gösteri yapan bir panayır maymununu andırıyordu. Gülerek koluna girdim, "Haydi gel bir şeyler içelim" di-

yerek köşedeki birahaneye sürükledim.

"Ben bira içerim" dedi. biraları söyledik, içerken en büyük zevkinin televizyon seyretmek olduğunu söyledi. Yer değiştik. konu arabamdan açıldı. Oradan buradan, derken sözü döndürüp dolaştırarak mapushaneye getirdim. Neden yattığını sordum. Sustu. Konuşmakla konuşmamak arasında kaldı ve "Abem duymadın mı, herkesin bana nasıl seslendiğini"... "Seninle gırgır geçiyorlar zannediyordum" dedim. "Tabii abem gırgır geçiyorlar. Doğru be abem. Adi kocakarı hayatımla oynadı." Bu arada garsona seslenerek biraları tazelemesini söyledim. Nejdet'in bir gözü bende, bir gözü televizyonda hafifte kafası çakır olmuştu galiba.

Dili sürçüyordu. Arasıra yavaş sesle konuşmasını ikaz ediyordum. O da boşver gibilerinden el hareketi yapıyor, bazen alçak bazen de yüksek sesle meraklı dinleyicilerin arasında konuşuyordu.

"Abem be, benim pederle valide sizlere ömür. Ben küçükken ölmüşler. Beni ablam büyüttü. Bana mahallede olsun, başka yerlerde olsun, "maymun!" diye bağırıyorlardı. Ben de böyle bağıranlara küfür ediyordum. Ayakkabı boyacılığı, garsonluk yaparak büyüdük. Okulu önünden geçerken gördük. Bana yalnız ablam iyi davranıyordu. Kocakarı bile "maymun" diyordu. Hiç sevmezdim. Ablam üstümü başımı yıkıyor, beni bile yıkıyordu. Sonraları ben ablama aşık oldum. Abem sen şimdi beni küçük görürsün, dalga geçersin. Ama doğru, ablama aşık oldum. Çünkü hayatta bana bir tek o iyi davranıyordu. Evlenme bile teklif ettim. Şaka yapıyorum zannetti önceleri. Her gün üsteleyince, bu sefer de bana yaklaşamadı. Nineme söylemiş, ninem de "bu oğlan delirdi" diye karakola şikayet etmiş. Ablam ve ninem şikayetçi olunca doğru tımarhane... Bir sene yattım abem, çıktıktan sonra eve almadılar. Garsonluk yapıyordum, kahvelerde yatıyordum. Bir gün, izin günümde, her zaman gördüğüm, benim gibi çirkin bir gacıya (kız) asıldım. Kabul etti. "Evlenelim" dedim, "ev tut tamam" dedi. Abem be para yok, ne yapacağımı şaşırdım. Aklıma ninem geldi. Yatağının altına hep papel saklardı, evdeyken görmüştüm. Gittim, önce ablama söyledim, yüz vermedi. Konuşmadı benimle. Nineme söyledim, "deli maymun baro (erkek), beş lira vermem!" diyerek kovdu. Gacı da evin, barkın yok diye beni bıraktı, gitti. Düşündüm düşündüm sonunda ninemin yüzünden oldu bunlar diyerek kimsenin olmadığı bir zamanı kolladım. Ninem evde yalnız, zorla bağıra ça-

ğıra yaptım. Yatağının altındaki papelleri de aldım. Kaçtım. Sonra yakalandım. Dört sene hapis yattım" diyerek kestirip attı. "Ben sinemaya gidiyorum" diye birasını bir dikişte içti. Daha ağzımı açamadan kaybolmuştu.

Ben de bardağımın yarısını bitirmeden hesabı ödemek için garsona işaret ettim...

cambaz selami ile liz taylor alev'in aşkı

Beyoğlu'nda bir sokak arasında, eski model arabamla giderken bir ses duydum. Elinde bira şişesi ile sarhoş, dişleri dökük, iri menekşe gözlü kadın: "Bak arkadaş, ben başkent sosyetesinden geliyorum. Amerikan Kız Koleji'ni bitirdim. Altı lisanı ana dilim gibi konuşurum. Ben bu duruma düşecek kadın değildim. Şerefsiz karı babamı kandırdı evlendi, o alçak kocam da beni bıraktı, babam da evden ve evlatlıktan attı, kaldık ortada."

Bunları anlatan Alev'di. Sosyetedeki namı diğer adı, menekşe gözlerinden dolayı "Liz Taylor Alev"... Kendisi söyledi.

Alev sonraları çok sevdiğim eski tel cambazı Selami Abi ile beraber oldu. Selami Abi'nin Beyoğlu sokaklarından birinde küçük bir kebapçı dükkanı vardı. Karınca kararınca geçinirken Alev devreye girdi. Ben de bu beraberliğe ve sonlarına şahidim.

Liz Alev, üvey annesinin babasını etkileyerek, sorumsuz ve rezil bir hayat sürerken evinden ve evlatlıktan atıldıktan sonra elindeki az bir para ve üzerinde birkaç küçük mücevheriyle sokakta kalır. Başkentte barınamaz. Ver elini İstanbul ve Beyoğlu... Her türlü çılgınlığa açık kapısıyla. Hem de nereye? Kadın çalıştıran, düşük sınıf bir restauranta.

Önceleri orada müşteri olarak takılır. Kumar ve uyuşturucu alışkanlığından dolayı kısa zamanda elindekileri tüketir ve aynı restaurantta s rmaye olarak devam eder. Gündüzleri bitirim kahvelerinde kumara dadanır. Birgün bir bitirimle içkili yemeğine zar atar. Kaybeder. Bitirim onu küçük içkili bir kebapçı dükkanına götürür. Oturdukları masada attıkları zarın hilesini tartışırken tartışmanın arasına dükkanın sahibi cambaz eskisi Selami "Afiyet olsun," di-

yerek girer.

Hoşgeldiniz, nasılsınız... gibi klasik sözlerden sonra, Alev'le Selami gözgöze gelir, kısa bir an bakışırlar. İhtiyar delikanlı Liz Alev'in iri menekşe gözlerinin ateşinden alevlenir.

Selami diğer müşterilerle meşgul olurken, gözleri sürekli Alev'in gözlerini arar. Bir ara Alev'lerin masasında bir patırtı kopar. Alev'in elindeki rakı şişesi bitirimin kafasına inmek üzeredir. Küfürler havada uçuşur. Bitirim Alev'e okkalı bir tokat, ardından "siktir lan, orospu!" diyerek masanın üzerindekileri devirir. Meyhaneyi terkeder. Bu olaylar üç-beş dakika içinde oluşup sönmüştür. Meyhanedekiler için bu tür olaylar olağandır. Herkes yine muhabbetine döner. Alev masada, başı ellerinin arasında ağlarken, "Nasılsın bebeğim?" sözleriyle kafasını kaldırdığında ıslak iri menekşe gözleri, cambaz eskisinin yaşlı gözleriyle buluşur. Bu bakışta "oturur musun?" daveti vardır. İşte bu ıslak davet ileriye dönük arkadaşlığın başlangıcıdır. Çünkü Beyoğlu batakhanelerinde kısa zamanda yediği darbelerin arasında, kendisine ilk defa "bebeğim" diyen birisine sığınma ihtiyacı duymuştur.

Meyhaneyi kapattıktan sonra Selami'nin meyhanenin karşısındaki evine giderler. Alev oturdukları andan eve gelişlerine kadar bütün hayatını Selami'ye anlatmıştır. ikisi de çok sarhoştur. Bir ara Alev çantasından küçük bir plaka esrarı çıkararak Selami'den sarmasını ister. Selami kendisine sunulan esrarın hiç yabancısı olmadığından, soru dahi sormadan bir çiftkağıtlı yapar. Bittiğinde kendi zulasını patlatarak bir çiftkağıtlı daha yapar. Sabahın ilk ışıklarına kadar içki-esrar karışımı içerler. ikisinin de kımıldayacak hali yoktur. Birbirlerine sarılarak sızarlar.

İkindi vakti uyandıklarında Selami ve Liz Alev'in ilk işi yeni gün yarım kalan içkileri aç karnına içmekle başlar. Selami ve Alev yataktan hiç kalkmadan yirmidört saat uyuyup, uyanıp aç kamına içip içip sevişirler. Geçen günler, birbirinden farklı değildir. Dükkanı birlikte çalıştırmaya başlarlar. Birbirlerine öylesine tutkuludurlar ki, gündüz aşçıyı mutfak kapısına nöbetçi dikerek sevişirler. Birbirlerine "Aloş" ve "Seloş" diyerek eleşmişlerdir. Gözle görülen bir şey vardır ki, cambaz eskisi, Liz Alev'i elüstünde tutmakta, onu seyrederken, kültürlü, altı lisan biliyor, diye reklam etmektedir. Liz Alev'i kendi sınıfından üstün gördüğünden saygıda kusur etmemeye çalışmaktadır. Zaman zaman bu tavrı kendi aleyhine iş-

lemekte, Alev onu bazen, "sen de kimsin, alt tarafı eski bir ip cambazısın" diye aşağılamaktadır. Bu aşağılamalar karşısında Selami ezilmekte fakat ses çıkartmamakta kararlıdır. Dükkanın idaresi de tamamen Alev'in elindedir. İstediği müşteriyi almakta, istemediğini kovmaktadır. Müşteriler azaldıkça, kazık atmalar çoğalmaktadır. Her kazık atmada da müşteri azalmaktadır. Artık dükkanda, cambaz eskisinin yerine sosyete eskisinin borusu ötmektedir.

Liz Alev'le cambaz eskisi, gidişe hiç aldırış etmeden, belki de farkında olmadan kendi alemlerinde yaşamaktadırlar.

Bu yaşam içinde Liz Alev'in güzelliği eksilmektedir. Dişsizliğin getirdiği kötü bir diksiyon, bozulan hormonal dengesizliğinden ötürü bıyık ve sakalları çıkmış, yüzünde yalnızca iri menekşe gözleri ferini muhafaza etmeye çalışmaktadır.

Bazen Selami "Bebeğim Aloş, sevişelim" dediğinde Aloş, "Onbeş dakika müsaade şekerim" diyerek meyhanenin tuvaletinde sakal traşı olduktan sonra "Haydi Seloşçuğum" diyerek evlerinin yolunu sevişmek için tutarlardı.

Dükkan artık para kazanmamaktadır. Kazandıkları ise içki ve esrarlarına yetmez. Sonunda dükkanı yok pahasına devrederler. Aldıkları parayı da kısa bir zamanda bitirirler. Para tükenince aralarındaki bağlar da yavaş yavaş gevşer. Liz Alev'de gözlerinin ferini kaybetmeye başlamıştır. Kendine bir şişe içki ısmarlayanlarla birlikte olmaya başlamıştır. Bu durumları cambaz eskisi duyduğunda "Benim karı uçkuruna sağlamdır" deyip kestirip atmaktadır.

İnanıp inanmadığı belli değildir. Fakat belli olan bir şey varsa o da Selami'nin Alev'i kaybetmek istememesidir. Çünkü Liz Alev cambaz eskisinin gözünde erişilmezi zor bir sınıfın kadınıdır.

Kendisi cahil, sıradan bir ip cambazı, kabadayı, gençliğinde haraçla yaşamış, evlenmemiş, yalnızca hayat kadınları ile sevgili olmuştur. Sosyeteden düşmüş, altı lisan bilen bir zengin kızı onun için bir değerdir. Kim ne derse desin, Aloş'un bir ayrıcalığı vardır. Anlı şanlı başkent sosyetesinin Liz Tayloru'dur o. Kimin vardır bu Beyoğlu aleminde böyle sosyete sevgilisi?.. Bunun için Selami her dedikoduya "Beni kıskanıyor orospu çocukları. Kendilerinin böyle bir sevgilileri yok" diye söylenip, kendini teskin ederdi.

Aylar ayları kovalayarak geçer. Ekonomik durum daha da kötüleşir. Selami'ye, eski bir arkadaşı, Taksim civarında küçük bir ser-

maye vererek, üç-beş kasalı manav açar. Çok kısa bir süre sonra orada da sermayeyi kediye yüklerler ve tamamen ortada kalırlar.

Evsiz barksız, parasız ortada kalmak en çok Selami'yi yıkar. Sevdiği kadının isteklerini de yerine getiremez olmuştur. Liz Alev onu bir şişe içkiye satmaktadır. Cambaz eskisi artık bedensel gücünü de kaybetmiştir. Liz Alev'e sözünü geçirememektedir.

Son çare boğaz sırtlarında bir kahve işleten yeğeninin kahvesinin yanındaki bir göz barakaya sığınır.

Aradan çok geçmeden, bir şişe kötü şarap fiyatının da altına düşen iri menekşe gözlerinin ferini tamamen kaybetmiş Liz Alev de sakal ve bıyıkları daha da gürleşmiş bir durumda cambaz eskisinin tek göz barakasına sığınır.

Kısa bir süre sonra da, birer hafta ara ile yaşamdan göçerler...

cambaz selami ile liz taylor alev'in aşkı

Beyoğlu'nda bir sokak arasında, eski model arabamla giderken bir ses duydum. Elinde bira şişesi ile sarhoş, dişleri dökük, iri menekşe gözlü kadın: "Bak arkadaş, ben başkent sosyetesinden geliyorum. Amerikan Kız Koleji'ni bitirdim. Altı lisanı ana dilim gibi konuşurum. Ben bu duruma düşecek kadın değildim. Şerefsiz karı babamı kandırdı evlendi, o alçak kocam da beni bıraktı, babam da evden ve evlatlıktan attı, kaldık ortada."

Bunları anlatan Alev'di. Sosyetedeki namı diğer adı, menekşe gözlerinden dolayı "Liz Taylor Alev"... Kendisi söyledi.

Alev sonraları çok sevdiğim eski tel cambazı Selami Abi ile beraber oldu. Selami Abi'nin Beyoğlu sokaklarından birinde küçük bir kebapçı dükkanı vardı. Karınca kararınca geçinirken Alev devreye girdi. Ben de bu beraberliğe ve sonlarına şahidim.

Liz Alev, üvey annesinin babasını etkileyerek, sorumsuz ve rezil bir hayat sürerken evinden ve evlatlıktan atıldıktan sonra elindeki az bir para ve üzerinde birkaç küçük mücevheriyle sokakta kalır. Başkentte barınamaz. Ver elini İstanbul ve Beyoğlu... Her türlü çılgınlığa açık kapısıyla. Hem de nereye? Kadın çalıştıran, düşük sınıf bir restauranta.

Önceleri orada müşteri olarak takılır. Kumar ve uyuşturucu alışkanlığından dolayı kısa zamanda elindekileri tüketir ve aynı restaurantta sermaye olarak devam eder. Gündüzleri bitirim kahvelerinde kumara dadanır. Birgün bir bitirimle içkili yemeğine zar atar. Kaybeder. Bitirim onu küçük içkili bir kebapçı dükkanına götürür. Oturdukları masada attıkları zarın hilesini tartışırken tartışmanın arasına dükkanın sahibi cambaz eskisi Selami "Afiyet olsun," di-

yerek girer.

Hoşgeldiniz, nasılsınız... gibi klasik sözlerden sonra, Alev'le Selami gözgöze gelir, kısa bir an bakışırlar. İhtiyar delikanlı Liz Alev'in iri menekşe gözlerinin ateşinden alevlenir.

Selami diğer müşterilerle meşgul olurken, gözleri sürekli Alev'in gözlerini arar. Bir ara Alev'lerin masasında bir patırtı kopar. Alev'in elindeki rakı şişesi bitirimin kafasına inmek üzeredir. Küfürler havada uçuşur. Bitirim Alev'e okkalı bir tokat, ardından "siktir lan, orospu!" diyerek masanın üzerindekileri devirir. Meyhaneyi terkeder. Bu olaylar üç-beş dakika içinde oluşup sönmüştür. Meyhanedekiler için bu tür olaylar olağandır. Herkes yine muhabbetine döner. Alev masada, başı ellerinin arasında ağlarken, "Nasılsın bebeğim?" sözleriyle kafasını kaldırdığında ıslak iri menekşe gözleri, cambaz eskisinin yaşlı gözleriyle buluşur. Bu bakışta "oturur musun?" daveti vardır. İşte bu ıslak davet ileriye dönük arkadaşlığın başlangıcıdır. Çünkü Beyoğlu batakhanelerinde kısa zamanda yediği darbelerin arasında, kendisine ilk defa "bebeğim" diyen birisine sığınma ihtiyacı duymuştur.

Meyhaneyi kapattıktan sonra Selami'nin meyhanenin karşısındaki evine giderler. Alev oturdukları andan eve gelişlerine kadar bütün hayatını Selami'ye anlatmıştır. ikisi de çok sarhoştur. Bir ara Alev çantasından küçük bir plaka esrarı çıkararak Selami'den sarmasını ister. Selami kendisine sunulan esrarın hiç yabancısı olmadığından, soru dahi sormadan bir çiftkağıtlı yapar. Bittiğinde kendi zulasını patlatarak bir çiftkağıtlı daha yapar. Sabahın ilk ışıklarına kadar içki-esrar karışımı içerler. ikisinin de kımıldayacak hali yoktur. Birbirlerine sarılarak sızarlar.

İkindi vakti uyandıklarında Selami ve Liz Alev'in ilk işi yeni gün yarım kalan içkileri aç karnına içmekle başlar. Selami ve Alev yataktan hiç kalkmadan yirmidört saat uyuyup, uyanıp aç karnına içip içip sevişirler. Geçen günler, birbirinden farklı değildir. Dükkanı birlikte çalıştırmaya başlarlar. Birbirlerine öylesine tutkuludurlar ki, gündüz aşçıyı mutfak kapısına nöbetçi dikerek sevişirler. Birbirlerine "Aloş" ve "Seloş" diyerek eleşmişlerdir. Gözle görülen bir şey vardır ki, cambaz eskisi, Liz Alev'i elüstünde tutmakta, onu seyrederken, kültürlü, altı lisan biliyor, diye reklam etmektedir. Liz Alev'i kendi sınıfından üstün gördüğünden saygıda kusur etmemeye çalışmaktadır. Zaman zaman bu tavrı kendi aleyhine iş-

lemekte, Alev onu bazen, "sen de kimsin, alt tarafı eski bir ip cambazısın" diye aşağılamaktadır. Bu aşağılamalar karşısında Selami ezilmekte fakat ses çıkartmamakta kararlıdır. Dükkanın idaresi de tamamen Alev'in elindedir. İstediği müşteriyi almakta, istemediğini kovmaktadır. Müşteriler azaldıkça, kazık atmalar çoğalmaktadır. Her kazık atmada da müşteri azalmaktadır. Artık dükkanda, cambaz eskisinin yerine sosyete eskisinin borusu ötmektedir.

Liz Alev'le cambaz eskisi, gidişe hiç aldırış etmeden, belki de farkında olmadan kendi alemlerinde yaşamaktadırlar.

Bu yaşam içinde Liz Alev'in güzelliği eksilmektedir. Dişsizliğin getirdiği kötü bir diksiyon, bozulan hormonal dengesizliğinden ötürü bıyık ve sakalları çıkmış, yüzünde yalnızca iri menekşe gözleri ferini muhafaza etmeye çalışmaktadır.

Bazen Selami "Bebeğim Aloş, sevişelim" dediğinde Aloş, "Onbeş dakika müsaade şekerim" diyerek meyhanenin tuvaletinde sakal traşı olduktan sonra "Haydi Seloşçuğum" diyerek evlerinin yolunu sevişmek için tutarlardı.

Dükkan artık para kazanmamaktadır. Kazandıkları ise içki ve esrarlarına yetmez. Sonunda dükkanı yok pahasına devrederler. Aldıkları parayı da kısa bir zamanda bitirirler. Para tükenince aralarındaki bağlar da yavaş yavaş gevşer. Liz Alev'de gözlerinin ferini kaybetmeye başlamıştır. Kendine bir şişe içki ısmarlayanlarla birlikte olmaya başlamıştır. Bu durumları cambaz eskisi duyduğunda "Benim karı uçkuruna sağlamdır" deyip kestirip atmaktadır.

İnanıp inanmadığı belli değildir. Fakat belli olan bir şey varsa o da Selami'nin Alev'i kaybetmek istememesidir. Çünkü Liz Alev cambaz eskisinin gözünde erişilmezi zor bir sınıfın kadınıdır.

Kendisi cahil, sıradan bir ip cambazı, kabadayı, gençliğinde haraçla yaşamış, evlenmemiş, yalnızca hayat kadınları ile sevgili olmuştur. Sosyeteden düşmüş, altı lisan bilen bir zengin kızı onun için bir değerdir. Kim ne derse desin, Aloş'un bir ayrıcalığı vardır. Anlı şanlı başkent sosyetesinin Liz Tayloru'dur o. Kimin vardır bu Beyoğlu aleminde böyle sosyete sevgilisi?.. Bunun için Selami her dedikoduya "Beni kıskanıyor orospu çocukları. Kendilerinin böyle bir sevgilileri yok" diye söylenip, kendini teskin ederdi.

Aylar ayları kovalayarak geçer. Ekonomik durum daha da kötüleşir. Selami'ye, eski bir arkadaşı, Taksim civarında küçük bir ser-

maye vererek, üç-beş kasalı manav açar. Çok kısa bir süre sonra orada da sermayeyi kediye yüklerler ve tamamen ortada kalırlar.

Evsiz barksız, parasız ortada kalmak en çok Selami'yi yıkar. Sevdiği kadının isteklerini de yerine getiremez olmuştur. Liz Alev onu bir şişe içkiye satmaktadır. Cambaz eskisi artık bedensel gücünü de kaybetmiştir. Liz Alev'e sözünü geçirememektedir.

Son çare boğaz sırtlarında bir kahve işleten yeğeninin kahvesinin yanındaki bir göz barakaya sığınır.

Aradan çok geçmeden, bir şişe kötü şarap fiyatının da altına düşen iri menekşe gözlerinin ferini tamamen kaybetmiş Liz Alev de sakal ve bıyıkları daha da gürleşmiş bir durumda cambaz eskisinin tek göz barakasına sığınır.

Kısa bir süre sonra da, birer hafta ara ile yaşamdan göçerler...

cambaz selami ile liz taylor alev'in aşkı

Beyoğlu'nda bir sokak arasında, eski model arabamla giderken bir ses duydum. Elinde bira şişesi ile sarhoş, dişleri dökük, iri menekşe gözlü kadın: "Bak arkadaş, ben başkent sosyetesinden geliyorum. Amerikan Kız Koleji'ni bitirdim. Altı lisanı ana dilim gibi konuşurum. Ben bu duruma düşecek kadın değildim. Şerefsiz karı babamı kandırdı evlendi, o alçak kocam da beni bıraktı, babam da evden ve evlatlıktan attı, kaldık ortada."

Bunları anlatan Alev'di. Sosyetedeki namı diğer adı, menekşe gözlerinden dolayı "Liz Taylor Alev"... Kendisi söyledi.

Alev sonraları çok sevdiğim eski tel cambazı Selami Abi ile beraber oldu. Selami Abi'nin Beyoğlu sokaklarından birinde küçük bir kebapçı dükkanı vardı. Karınca kararınca geçinirken Alev devreye girdi. Ben de bu beraberliğe ve sonlarına şahidim.

Liz Alev, üvey annesinin babasını etkileyerek, sorumsuz ve rezil bir hayat sürerken evinden ve evlatlıktan atıldıktan sonra elindeki az bir para ve üzerinde birkaç küçük mücevheriyle sokakta kalır. Başkentte barınamaz. Ver elini İstanbul ve Beyoğlu... Her türlü çılgınlığa açık kapısıyla. Hem de nereye? Kadın çalıştıran, düşük sınıf bir restauranta.

Önceleri orada müşteri olarak takılır. Kumar ve uyuşturucu alışkanlığından dolayı kısa zamanda elindekileri tüketir ve aynı restaurantta sermaye olarak devam eder. Gündüzleri bitirim kahvelerinde kumara dadanır. Birgün bir bitirimle içkili yemeğine zar atar. Kaybeder. Bitirim onu küçük içkili bir kebapçı dükkanına götürür. Oturdukları masada attıkları zarın hilesini tartışırken tartışmanın arasına dükkanın sahibi cambaz eskisi Selami "Afiyet olsun," di-

yerek girer.

Hoşgeldiniz, nasılsınız... gibi klasik sözlerden sonra, Alev'le Selami gözgöze gelir, kısa bir an bakışırlar. İhtiyar delikanlı Liz Alev'in iri menekşe gözlerinin ateşinden alevlenir.

Selami diğer müşterilerle meşgul olurken, gözleri sürekli Alev'in gözlerini arar. Bir ara Alev'lerin masasında bir patırtı kopar. Alev'in elindeki rakı şişesi bitirimin kafasına inmek üzeredir. Küfürler havada uçuşur. Bitirim Alev'e okkalı bir tokat, ardından "siktir lan, orospu!" diyerek masanın üzerindekileri devirir. Meyhaneyi terkeder. Bu olaylar üç-beş dakika içinde oluşup sönmüştür. Meyhanedekiler için bu tür olaylar olağandır. Herkes yine muhabbetine döner. Alev masada, başı ellerinin arasında ağlarken, "Nasılsın bebeğim?" sözleriyle kafasını kaldırdığında ıslak iri menekşe gözleri, cambaz eskisinin yaşlı gözleriyle buluşur. Bu bakışta "oturur musun?" daveti vardır. İşte bu ıslak davet ileriye dönük arkadaşlığın başlangıcıdır. Çünkü Beyoğlu batakhanelerinde kısa zamanda yediği darbelerin arasında, kendisine ilk defa "bebeğim" diyen birisine sığınma ihtiyacı duymuştur.

Meyhaneyi kapattıktan sonra Selami'nin meyhanenin karşısındaki evine giderler. Alev oturdukları andan eve gelişlerine kadar bütün hayatını Selami'ye anlatmıştır. ikisi de çok sarhoştur. Bir ara Alev çantasından küçük bir plaka esrarı çıkararak Selami'den sarmasını ister. Selami kendisine sunulan esrarın hiç yabancısı olmadığından, soru dahi sormadan bir çiftkağıtlı yapar. Bittiğinde kendi zulasını patlatarak bir çiftkağıtlı daha yapar. Sabahın ilk ışıklarına kadar içki-esrar karışımı içerler. ikisinin de kımıldayacak hali yoktur. Birbirlerine sarılarak sızarlar.

İkindi vakti uyandıklarında Selami ve Liz Alev'in ilk işi yeni gün yarım kalan içkileri aç karnına içmekle başlar. Selami ve Alev yataktan hiç kalkmadan yirmidört saat uyuyup, uyanıp aç karnına içip içip sevişirler. Geçen günler, birbirinden farklı değildir. Dükkanı birlikte çalıştırmaya başlarlar. Birbirlerine öylesine tutkuludurlar ki, gündüz aşçıyı mutfak kapısına nöbetçi dikerek sevişirler. Birbirlerine "Aloş" ve "Seloş" diyerek eleşmişlerdir. Gözle görülen bir şey vardır ki, cambaz eskisi, Liz Alev'i elüstünde tutmakta, onu seyrederken, kültürlü, altı lisan biliyor, diye reklam etmektedir. Liz Alev'i kendi sınıfından üstün gördüğünden saygıda kusur etmemeye çalışmaktadır. Zaman zaman bu tavrı kendi aleyhine iş-

lemekte, Alev onu bazen, "sen de kimsin, alt tarafı eski bir ip cambazısın" diye aşağılamaktadır. Bu aşağılamalar karşısında Selami ezilmekte fakat ses çıkartmamakta kararlıdır. Dükkanın idaresi de tamamen Alev'in elindedir. İstediği müşteriyi almakta, istemediğini kovmaktadır. Müşteriler azaldıkça, kazık atmalar çoğalmaktadır. Her kazık atmada da müşteri azalmaktadır. Artık dükkanda, cambaz eskisinin yerine sosyete eskisinin borusu ötmektedir.

Liz Alev'le cambaz eskisi, gidişe hiç aldırış etmeden, belki de farkında olmadan kendi alemlerinde yaşamaktadırlar.

Bu yaşam içinde Liz Alev'in güzelliği eksilmektedir. Dişsizliğin getirdiği kötü bir diksiyon, bozulan hormonal dengesizliğinden ötürü bıyık ve sakalları çıkmış, yüzünde yalnızca iri menekşe gözleri ferini muhafaza etmeye çalışmaktadır.

Bazen Selami "Bebeğim Aloş, sevişelim" dediğinde Aloş, "Onbeş dakika müsaade şekerim" diyerek meyhanenin tuvaletinde sakal traşı olduktan sonra "Haydi Seloşçuğum" diyerek evlerinin yolunu sevişmek için tutarlardı.

Dükkan artık para kazanmamaktadır. Kazandıkları ise içki ve esrarlarına yetmez. Sonunda dükkanı yok pahasına devrederler. Aldıkları parayı da kısa bir zamanda bitirirler. Para tükenince aralarındaki bağlar da yavaş yavaş gevşer. Liz Alev'de gözlerinin ferini kaybetmeye başlamıştır. Kendine bir şişe içki ısmarlayanlarla birlikte olmaya başlamıştır. Bu durumları cambaz eskisi duyduğunda "Benim karı uçkuruna sağlamdır" deyip kestirip atmaktadır.

İnanıp inanmadığı belli değildir. Fakat belli olan bir şey varsa o da Selami'nin Alev'i kaybetmek istememesidir. Çünkü Liz Alev cambaz eskisinin gözünde erişilmezi zor bir sınıfın kadınıdır.

Kendisi cahil, sıradan bir ip cambazı, kabadayı, gençliğinde haraçla yaşamış, evlenmemiş, yalnızca hayat kadınları ile sevgili olmuştur. Sosyeteden düşmüş, altı lisan bilen bir zengin kızı onun için bir değerdir. Kim ne derse desin, Aloş'un bir ayrıcalığı vardır. Anlı şanlı başkent sosyetesinin Liz Tayloru'dur o. Kimin vardır bu Beyoğlu aleminde böyle sosyete sevgilisi?.. Bunun için Selami her dedikoduya "Beni kıskanıyor orospu çocukları. Kendilerinin böyle bir sevgilileri yok" diye söylenip, kendini teskin ederdi.

Aylar ayları kovalayarak geçer. Ekonomik durum daha da kötüleşir. Selami'ye, eski bir arkadaşı, Taksim civarında küçük bir ser-

maye vererek, üç-beş kasalı manav açar. Çok kısa bir süre sonra orada da sermayeyi kediye yüklerler ve tamamen ortada kalırlar.

Evsiz barksız, parasız ortada kalmak en çok Selami'yi yıkar. Sevdiği kadının isteklerini de yerine getiremez olmuştur. Liz Alev onu bir şişe içkiye satmaktadır. Cambaz eskisi artık bedensel gücünü de kaybetmiştir. Liz Alev'e sözünü geçirememektedir.

Son çare boğaz sırtlarında bir kahve işleten yeğeninin kahvesinin yanındaki bir göz barakaya sığınır.

Aradan çok geçmeden, bir şişe kötü şarap fiyatının da altına düşen iri menekşe gözlerinin ferini tamamen kaybetmiş Liz Alev de sakal ve bıyıkları daha da gürleşmiş bir durumda cambaz eskisinin tek göz barakasına sığınır.

Kısa bir süre sonra da, birer hafta ara ile yaşamdan göçerler...

heykel

Ilık ilkbahar gecelerinden biri. Beyoğlu'nun ara sokaklarından birinde, evimin sokak kapısının önünde beyazlamış saç ve sakalları birbirine karışmış, kirli elbiseleri içinde ince uzun suratlı, düzgün sararmış dişleri, emme-basma tulumbaya benzeyen, bir dolup bir boşalan temiz bakan gözleri ve ağzında her an patlamaya hazır dinamit lokumları ile eskiden tanıdığım otuz yaşlarında karikatürist bir gençle oturuyoruz.

Dostluğumuz yıllar önce sokak ortasında ona bir karikatürümü çizdirmekle başlamıştı ve devam ediyordu. O şarap içiyor ben bira içip konuşuyoruz. Daha çok o konuşuyor:

– Abi bugüne kadar kimseyle bu kadar uzun konuşmadım. Yalnızca hapishanede idam mahkumu bir arkadaşım vardı. Sana benzyordu. Onun da gözlerinde dostluğu okurdum. Sana da güvendim, dertliyim, göçüğüm, yalnızım. Dostlarım şarap şişeleri, masalar, sandalyeler, kaldırımlar. Hep konuşamayanlar. Soru sormuyorlar; çünkü soru sorandan hoşlanmıyorum... Hiç sevdin mi abi?..

Sorudan hoşlanmıyordu ama kendisi ani bir soru sordu. Toparlandım.

– Sevdim tabii. Sonra benden ayrıldı. Barışmak istedim, barışmadı. Öylece bitti. Niye sordun?

– Ben de sevdim abi. Ama onu öldürdüm. Hayır, hayır öldürmedim, öldürmedim. Abi işte bunu anlatmak istiyorum. N'olur sen anla beni!..

– Allah Allah!.. Bu ne demek? Şimdi öldürdüm, öldürmedim diyorsun. Kusura bakma kafam karıştı diyerek gözlerinin içine baktım. Gözlerini yere vurdu ve fısıldar gibi konuştu:

– Nereden başlayacağımı bilmiyorum.

– Senin bir rahatsızlığın var, utanma, çekinme. Herkesin anlatmaya ihtiyacı vardır. Bana güveniyorsan anlatabilirsin. Bir ihanet mi gördün?

Gözlerini yerden kaldırarak;

– Hem evet, hem hayır ama ben onu öldürmedim. Bedelini yasal ödedim, fakat yüreğimde beynimde borçluyum. Sana anlatacağım. Ama n'olur beni suçlama, soru sorma.. diyerek anlatmaya başladı. Birden sokak sessizleşti, sanki gürültüler kesilmişti. Kendiliğinden kurulu sokak mahkemesinin bütün duvarları, evler, kaldırımlar, yer-gök, yıldızlar, parlak ay... her şey sessizleşti. Dinamitin fitili alev almış, yavaş yavaş lokuma toslamaya gidiyordu:

– Ailem beni çocukluğumdan beri avukat, doktor, mühendis gibi para kazanabileceğim meslekleri seçmemi istiyordu. Babam kazamızın en meşhur avukatı, annem ilkokul öğretmeniydi. Kızkardeşimle ben annemin öğrencilerinden şikayeti, babamın haklı haksız kazandığı davaları dinleyerek büyüyorduk.

Bir de komşumuz vardı. Yalnız başına ve konuşmayan heykelleri ile yaşıyordu. Ben de her okul dönüşü ona uğrar heykel yapışını seyrederdim. Evinin salonu küçük küçük insan başı heykelleriyle doluydu. Bir gün "kimleri yapıyorsun?" diye sordum, güldü ve "şu gülenler dostlarım, asık suratlılar düşmanlarımdı" dedi. Baktım, gülenler iki taneydi. Asık suratlılar çoktu. Dikkatimi çeken bir şey daha vardı; köşede duran büyük kadın başı helkeliydi bu. O da asık suratlıydı. Onu sormadım. Annemlerden dinlemiştim. Karısı onu terketmiş. Çocuk aklımla onun kaçan karısı olduğunu sezinlemiştim. "Ben de büyüyünce heykel yapıcam" dedim. Güldü 'Okulu var, okuluna gider daha iyilerini yaparsın' dedi. Bir de dikkatimi çeken şey, beresini hiç çıkartmazdı. Saçları var mıydı, yok muydu, hiç görmedim.

Bir gün okul dönüşü ona uğradım. Kapıda 7-8 kişi vardı, babam da aralarındaydı. Eve gitmemi, onun öldüğünü söyledi. Onun 7-8 kişinin omuzunda son gidişini ağlayarak izlerken "Okulu var, okuluna gider daha iyilerini yaparsın" sözleri aklıma geldi. Liseyi bitirdiğimde, evdekiler hangi okula gideceğimi sorduklarında heykeltraş olacağımı söyledim. Babam çok kızmıştı fakat ben ısrar edince sesini çıkarmadı. Babamla birlikte otobüsle İstanbul'a kayıt yaptırmaya gelirken, iki jandarma arasında bir mahkumla yol-

culuk ettik. Babam, "Allah seni bana böyle göstermesin" dedi. Göremedi. Çünkü erken ölmüştü.

Güzel Sanatlar'da okurken aileme yük olmamak için karikatür yapmayı öğrenmiştim. Geçim ve okul paramı kazanıyordum.

Bir gün kantinde arkadaşların karikatürlerini yaparak gırgır geçerken kantinin bir köşesinde yalnız başına bir kız oturuyordu. Dikkatlice yüzüne baktım. Ne kadar yalın ve temiz duruyordu. Onunla tanışmak için uzaktan karikatürünü yaptım. Götürdüm, hoşuna gitti ve böylece arkadaş olduk. Adı Sibel'di. Zaman içinde birbirimize aşık olduk. Fakat o benim kadar rahat değildi. Arada bir "bu sevgi beni korkutuyor, yürümez" gibi sözler söylüyordu. Ben ısrarla böyle konuşmamasını söylüyordum.

Gençliğimin ilk aşkıydı. Tertemizdi. Ailesinin mutasıp olduğunu, sık sık görüşemeyeceğimizi tekrarlıyordu. Bense sırılsıklam aşıktım ve evde ondan gizli gizli onun heykelini yapıyordum. Ona sürpriz yapacak hem de aşkımı daha çok ispatlayacaktım. Sibel hiç kimseyle arkadaşlık kurmazdı. Ben sürekli ona geleceğimizden bahsederdim. O ürkek ve sürekli rahatsızdı. Yalnızca yüzüme bakar bakar sessizce ağlardı. Ona sıkı sıkı sarılır, ağlamasına katılırdım.

Bir akşam okuldan iki-üç arkadaşımla Beyoğlu'na gezmeye çıktık. Önce bir meyhaneye gidip içtik. Arkadaşlar randevuevlerini gezelim dediler. İçimde bir sıkıntı vardı, zorla kabul ettim. Birkaç randevuevi gezdik. Son bir randevuevine geldik. Ben daha kapının camından içeriye baktığımda Sibel'i bir müşteri ile çıkarken gördüm, o beni görmedi. Hızla geriye dönerek karanlık sokaklarda isyan bağırtılarımla koştum durdum. Sabahın kör ışıklarına kadar içtim, içtim... Evime geldim. Gizli gizli yaptığım heykelimin başında durdum. Doğum günümde en güzel eserimi yapmam dileğiyle Sibel'in bana hediye ettiği kocaman balyozu, beyaz örtünün altındaki sevgime vurdum. Heykel yere kıpkızıl kanlar içinde devrildi. Kanları görünce ayıldım. Örtüyü kaldırdığımda gördüğüm kafası patlamış Sibel'di. Ölmüştü, öldürmüştüm onu. Çıldırmıştım. Mahkemede derdimi anlatamadım. Akıl hastası olduğuma karar verdiler. Çünkü sürekli 'Onu ben öldürmedim, heykelime vurdum' diyordum. On yıl hapis verdiler.

Sonradan Sibel'in hayat kadını yatalak bir annesi, bir de ortaokulda ouyan bir kızkardeşi olduğunu öğrendim.

Ben ona sürpriz yapacaktım. O da bana sürpriz yapacaktı galiba. Karşılıklı gizli sürprizimiz nerelere gelmişti... Ben de yaşamı bıraktım. Yüreğimde can borcumla yalnızca şarap ve otel parasına sokaklarda karikatür çiziyorum. Yaşamıyorum. Ben katil değilim! Ben katil değilim!... Heykelime vurdum. Sevgime vurdum. Ben katil değilim... Ben katil değilim, değilim!... diye bağıra bağıra karanlıklara koştu. Kayboldu.

Sokak mahkemesi hâlâ sessizdi. Karar veremiyordu.

Fakat ben 'O katil değildi' diye zaptı imzalıyorum.

ayten ve semahat

Külüstürümle, dudaklarımda kocaman bir ıslıkla, ölüm gibi durgun havanın boşluğunda gelirken, bir kadının el etmesiyle durdum. Arabanın kapısını kopartır gibi açıp girdi. "Merhaba Abi" dedi. "Bu saatte ne arıyorsun?" dediğimde, "Adım Semahat, Erzurum Kerhanesi'nden kovuldum, Lüleburgaz Kerhanesi'ne gideceğim. Kağıtlarım gelmedi..."

Bunları peltek diliyle bir solukta söyledi. Açık tavrı hoşuma gitmişti. Gece insanlarının arasından geçerek eve doğru gelirken, "Abi be karnım aç" dedi. Bir sabahçı bakkalın önünde durdum. "Ne yersin?" dediğimde, "Ne alırsan al Abi, Rakı da severim." dedi. Bakkala girmek üzereyken, "Sucuk da Al Abi" diye seslendi. Peynir, zeytin, salam, rakı ve büyük bir kangal sucuk aldım. Poşeti onun kucağına vererek arabayı çalıştırdım. Tam kalkmak üzereyken, "Abi abi bir dakika!" diyerek heyecanla arabadan fırladı... Sokağın sol köşesinde, kaldırımda içki içen, bir kadınla bir erkeğin yanına hızla koşup kadına sarıldı, bir iki dakika içinde arabaya doluştular.

"Abi bak Ayten Ablam, Erzurum Kerhanesi'nden" diyerek tanıştırdı. Adamı tanıştırmadı. Evin önüne geldiğimizde "Dayı kim?" dedim. "Allahın misafiriyim gardaş" dediğinde Ayten atıldı "Siktir lan in arabadan!.. Bir kapıda iki dilenci olur" diyerek tanıştırılmamış adamı attı. Biz de ellisekizinci basamaktan sonra eve girdik. Yer sofrasını ortaya koydum. Ayten ve Semahat sofrada yanyana oturdular. Sıkı bir muhabbete tutuştular. Ben de yer yatağına uzandım. Uyuyup kalmışım. Ne kadar zaman geçmiş bilmiyorum, gözümü açtığımda, muhabbet devam ediyordu. "Afiyet olsun" dedim. Bu ses üzerine Semahat, "İyi ki uyandın be abi, tuva-

lete gidecektim de..." dedi.

"Gitseydin benimle ne ilgisi var?" dediğimde, "Olsun be abi, bir şeyin kaybolur, bizden bilirsin..." Bu kadar ince bir düşünceyi ilk defa bir hayat kadınından duyuyordum. Utandım. Semahat helaya gitti. Ayten ne iş yaptığını sordu. "Tiyatrocuyum" dediğimde, kendisinin de çadır tiyatrolarında bir ara dansözlük yaptığını, meslektaş olduğumuzu söyledi. Ben "öyle değil" dedikçe "Biliyorum, Biliyorum" diye kestirip attı.

Bu arada Semahat heladan döndü. Damdan düşer gibi, "Abi bu Ayten ablam var ya, bana Erzurum'da ne yaptı bir bilsen, beni nelere alıştırdı" dedi ve konudan konuya geçerek, geneleve nasıl düştüğünü, tımarhanede niye yattığını anlattı.

Semahat fakir bir ailenin geliniyken on yaşındaki erkek çocuğu beyninden hastalanmış, doktorlar mutlaka ameliyat olması lazım demişler. Çok para lazım. Satılacak bir şey olmadığından, komşuları olan bir kerhanecinin yardımıyla, ailenin ortak kararı ile, Semahat Lüleburgaz kerhanesine satılmış. Ameliyata giden çocuğunun sağlık haberini beklerken, müşteri vizitesinde ölüm haberini almış. Kafayı yitirip doğru tımarhane. Bu arada kocası da tek taraflı boşamış.

Tımarhaneden çıkış. Tekrar genelev. Samsun, Çorum, Sivas ve Erzurum genelevlerine satılıp durmuş.

Semahat bunları doğal anlatıyor ve sonunda bütün suçu kadere yüklüyordu. Tek suçlu: KADER!

Bir ara yine "Abi bu Ayten ablam var ya bana ne yaptı" diyerek kaderinden koptu gülmeye başladı. Tam anlatacakken Ayten'in gözüne bakıyor, vazgeçiyordu. Sonunda, "Valla Ayten Abla, anlatmazsam bir yerlerim şişer" diyerek yerinden kalktı. Ayten'e arkadan sarılarak yüzünü gözünü öptü durdu. "Abi yabancı değil, n'olucak" dedi. Ayten, "Ağzına sıçtığımın delisi, abiyi kaç senedir tanıyorsun? Anlatırsan anlat!" dedi kızgınlıkla.

Bu sözlerden cesaret alan Semahat çocuk gibi "Abi ben bir gece uyurken oramda bir şeyler geziyordu. Ses çıkarmadım. Uykumun arasında birisi bana şey mi yapıyor zannettim. Gözümü açtım ki bir de ne göreyim. Ayten ablam değil mi!"

Bu arada Ayten gözlerini Semahat'e vurmuş dalgın dinliyordu. Baktığımı farkedince, "Abi valla bacakları çok güzel bu delinin" diyerek Semahat'ın eteğine asıldı. "Kapat kapat!" dedim. Kirli,

küllü bacaklardı gördüğüm.

Semahat devam etti. "Ayten ablam beni sabaha kadar sevdi. Benim de hoşuma gitmişti. Artık gecelik müşteri almıyordum. N'olucak be abi pis pis herifler. Senin de hoşuna gitmiyor muydu, söylesene abiye orospu" dedi Ayten.

"Doğru be abi... Ayten ablamla yatmak daha iyiydi" diyerek Ayten ablasını destekledi ve karşılıklı kahkahalar atmaya başladılar. Semahat'in peltek dili içkiden daha da peltekleşmiş, konuşmaları daha bir sevimlileşmişti. "Sonradan Ayten ablam Erzurum'dan kovuldu. Kaçarken Sevim'in paralarını da çalmış" dedi. Bu laflara Ayten çıldırarak, "Manyak, çaldımsa çaldım, n'olucak, az mı emeğim geçti ona? Hem ben kovulmadım. Kendim kaçtım. Ağzına sıçtığımın orospuları yaşlandık diye konuşuyorlar. Sanki bunlar da benim gibi olmayacaklar. Aha bu deli ne güzeldi. Şimdi götüme benzemiş" dedi. Semahat hemen atıldı, "Ayten abla, Ayten abla, demin abi uyurken kız hâlâ ne güzelsin demedin mi?" Bu sefer de Ayten "Güzelsin, güzelsin. Şaka yaptım" diyerek Semahat'e yılıştı. El kol hareketleriyle cilveleşerek gülmeye başladılar.

Birazdan Semahat "Abi benimle yatıcan mı?" diye sordu. "Bu da nereden çıktı şimdi?" dediğimde, "Yok be abi, belki canın çeker. Hem bir şeyler de aldın..."

"Boş ver be kızım, ben o niyetle almadım" dedim. Araya hemen Ayten girerek, "Tabi kızım, abi okumuş adam, kitaplarına baksana, hem sana mı kaldı abi?"

Bu konuşmasında beni yüceltmeye çalışırken Semahat'i kıskandığı seziliyordu.

Semahat "Tabi be abi, bir şeyler ısmarladılar mı karşılığını istiyorlar da..." dedi.

Bu arada sabah güneşi de sarışın bir fahişe gibi odaya girmişti. "Biz artık gidelim" diyerek toparlandılar. Sofrada koca kangal sucuk hariç, diğerlerinden birer parça kalmıştı. Çıktılar.

Sonraki günlerde, Beyoğlu'nda Semahat'e rastladım. İş bekliyordu. Kağıtlarının gelmediğini söyledi. Konuşurken gözleri, kerhane camından bakma alışkanlığından olacak, geleni geçeni süzüyordu. Ayten'i sordum, çiçek satıyormuş. Akşamları birlikte kalıyorlarmış.

Daha sonraları hiç görmedim. Galiba kerhane kağıtları gelmişti...

bir jigolonun anılarından

NASIL BAŞLADIM

Aynı çevrelerde bulunurduk. Geçim yolumuz aynıydı: "Jigololuk"... Bu boktan yaşama koşullarımızdan ötürü bulaşmıştık. Sonradan yollarımız ayrıldı, o profesyonel olarak işine devam etti. Ara sıra görüşüyorduk. Dertleşiyorduk. Hiç memnun olduğunu görmedim. Hep yaşamdan şikayetçiydi. Evvelden ortak bir sloganımız vardı. "Bunlar da biter" derdik. Ben erken bitirmiştim.

İşte son görüşmemizde, onu çok bitkin, solgun, gördüm. "Seni çok özledim, sen benim en yakın dostumsun. Biraz konuşalım sana ihtiyacım var" dedi. Birlikte benim eve gittik. İçkilerimizi gırgırla içerken, birden hüzünlendi. Kalktı odamdaki resimlere baktı, kitaplarımı karıştırdı, samimi iltifatlar etti. Oturdu ve; "yahu biliyor musun on sekiz yaşında civa gibiydik, şimdi yirmi beş yaşında, yüz yaşında gibiyim. Allah kahretsin bu parasızlığı, nerelere düşürdü bizi, şimdi param var ben yokum. Çocukluğumda kendimden büyüklerle oturmayı onları dinlemeyi ne severdim; hele bir Hulusi Abi vardı, onun aşk hikayelerini daha çok severdim. Alah kahretsin ki 'hiç kimse oku, doğru adam ol' demedi. Yalnızca rahmetli peder, 'oğlum bir baltaya sap ol sürünürsün' derdi. Zeten annemi hiç görmemişim. Beni doğururken ölmüş, yani doğarken bela getirmişim hayata. Neyse, Hulusi Abi'ye çok özenirdim. Otuzbeş-kırk yaşlarında idi.

Bekardı, hayatında hiç çalışmamış. Diğerleri kendisine "Jigolo" diyorlardı.

Kelimenin anlamını bilmediğim için mahalle jargonudur deyip geçiyordum.

Hulusi Abi, lacivert ceket, beyaz pantolon, açık yakalı cafcaflı gömlek giyer, bir de fular takardı. Bir gün yanına yaklaştım "Abi yakışıklısın" diye yağlar çektim ve kendisine niye "Jigolo" denildiğini sordum, "jigolo, orospu demek" diye karşılık verdi. "Nasıl yani abi?" diye sorunca açıkladı; "Erkeğin orospusuna 'jigolo' derler. Ama benim yaptığım küçük işler. Evde kalmış kızlara 'seni alacağım' diyorum, neleri varsa yediriyorlar. Niyetin varsa büyük yapacaksın zengin çevrelerde takılacaksın. Tabi paran varsa" dedi.

Yanından ayrıldım. Onun anlattıklarına kafamı taktım. Daha çok "yapacaksan büyük yap" sözlerine. Aynaya bakıyorum, Jön gibiyim. En kral artist, benim gibi yakışıklı değil.

İşte böyle düşünürken, herkesten 3-5 para toplayıp lüks kafeteryalardan birine gittim. İçeride gençten çok güzel giyimli yaşlı kadınlar vardı. Utana sıkıla bir köşeye gittim, oturdum. Acemi olduğumu anlamasınlar diye de rahatlamak çin kendimi zorluyorum. Çay söyledim. Buraların acemisi olduğumu anlamasınlar diye de, fincanı yavaş yavaş karıştırıyorum. Öyle dalmışım ki, bir ara etrafıma baktım, herkes bana bakıyor. Hemen uyandım. Ben hala fincanı karıştırıyorum. Sonra çayımı yavaş içmeye başladım. Çay biterse param yetmez diye düşünüyorum. O ara garson yanıma geldi. Genel müdür gibi eli götünde, 'Behiye Hanım buyursun çocuğa bir çay ikram edeyim diyor.' Kim diye soracağım sırada oraya neden geldiğim aklıma geldi. Robot gibi kalktım, garsonun gösterdiği masaya geldim. Masada, takmış takıştırmış evde ne kadar boya varsa sürmüş zayıf, sanki mezardan izinli çıkmış gibi 70 yaşlarında bir kadın oturuyordu. 'Buyur evladım otur' dedi. Garson sandalyemi nazikçe tutarak beni oturttu. İşte ilk avım, yok yok ben av. Karşımdaki yaşlı avcı Behiye Hanım!.. Söze 'nasılsınız evladım' diye başladı, ben 'sağolun teyze' diyecektim. Hemen kendimi toparlayarak, 'sağolun efendim' dedim.

Bir aferin aldım, terbiyeli olduğumu söyledi. Bir meyva suyu ikram etti ve iltifatlar yağdırdı; "Boyun posun yerinde, kaşın gözün güzel" gibi sözler.

Oralardan buralardan kendimden anlattım. Birazdan kendini evine götürmemi rica etti. "Olur" dedim. Birlikte çıktık. Bir taksiye bindik. Karnımın açlığını sordu. Cevaplamadım. O, taksiye meşhur bir et lokantasının adını söyledi, oraya gittik. Bana birbu-

çuk biftek söyledi, kendisine az söyledi. Masada etlerin nasıl yumuşatıldığını, etlerin şaraba yatırılınca bu kadar yumuşak ve güzel olduğu üzerine bir sürü laflar etti.

Kalktık tekrar bir taksi ile evine gittik. Büyükçe salona geçtik. Nefis deniz manzaralı, geniş bahçeli lüks bir ev. İzin isteyerek yanımdan ayrıldı. Ben salonda yalnız kalınca kendi oturduğumuz bir göz odayı mahalleyi, düşündüm. Bir de Hulusi Abi'nin "Yapacaksan büyük yap" sözlerini. Birazdan yaşlı avcı, üzerinde bol güzel bir kıyafetle geldi. Yanıma oturdu, elindeki şarap şişesi ve iki kadehi masaya koydu. Doldurmamı söyledi. Ellerim heyecandan titreyerek kadehleri doldurdum. Şarapları yudumlarken yaşlı avcı, şarabın kerametleri üzerine konuşmaya başladı. Sonra etlerin şarapla yumuşatıldığını, çok lezzetli olduğunu, eskiden Roma'lıların da, eti şaraplı yaptıklarını, banyolarını da şarapla yaptıklarını 2 saat anlattı, şarap ve et üzerine tek kişilik konferans. Hiç dinlemiyorum sıkıldım. Fakat belli etmiyorum. Bakalım sonu nasıl bağlanacak diye düşünüyorum.

'Bak evladım' sözcükleriyle kendime geldim. Ama bu arada heyecanım gitsin diye beş kadeh şarabı da götürmüşüm, kafam iyi olmuştu. O devam etti. Eğer dediklerini yaparsam, çok para vereceğini söylüyordu. Para lafını duyunca canlandım. Aklıma Hulusi Abi'nin lafları geldi. "Yapacaksan Büyük Yap"

İşte en büyüğü ile karşı karşıyayım. Yaşlı Avcı avına usul usul yaklaşmıştı ve en son vuruşunu yapmaya hazırlanıyordu. Tabi yaparım dedim. Nazikçe elimden tutup kaldırdı ve büyükçe bir küvetin bulunduğu banyoya getirdi. Banyo şarap kokuyordu. Küvetin önünde bir müddet sessiz durduk. Yaşlı Avcı, 'seni bu küvette kendi ellerimle yıkayacağım. Yumuşacık olacaksın, pamuk gibi güzel olacaksın' dedi ve benim cevabımı beklemeden, kendinden beklenmeyen çabuklukla beni soydu. Kendimi buz gibi şarap dolu küvette buldum. Bir an titredim. Yaşlı Avcı beni kendi elleriyle her organımı yavaş yavaş yıkadı ve beni oda kadar büyük bir yatağa götürdü. Sarhoş olmuştum. Yaşlı Avcı bir vampir gibi her tarafımı emerek ve 'hadi evladım, hadi evladım!' diye diye üstüme abandı. Sabah evden ceplerim para dolu, bedenim sızlayarak çıktım.

İşte bu mesleğe ilk böyle başladım profesyonelleştikçe işleri ben idare ediyordum..."

Anlatırken hem gülüyor hem de nefes almada zorlanıyordu.

Sonradan Güneş'i hiç görmedim. Çok zaman sonra tanıyanlar 'eroinden öldü' dediler.

Arkada, altı daire bir spor arabası kalmış. Kimsesi olmadığı için de kapanın elinde kalmış. O temiz bedenini kirli insanlara satarak yaşadı. Fakat hiçbir zaman kendisi olamadı. Onun için bunaldıkça bana geldi, benim sade yaşamımdan küçük mutluluklar aldı. Taşıyamadı.

fazilet'in adı fenerbahçe

Kendisiyle çok eski tanışırdık. Sonraları bende sık sık kalmaya başlayınca arkadaş olmuştuk. Şairdi. Yetmişli yılların iyişairlerindendi. Dokuz kitabı basılmıştı. Yakın tanıdığım son onbeş yılda ne bir şiir yazdı ne de çalıştığını gördüm. Yalnızca eski dostlarından aldığı harçlıklarla yaşadı.

Birlikte kaldığımız yıllarda, birbirimizi yalnızca mesleklerimizden tanıyorduk. Ayrıca ikimiz de Beyoğlu adamlarıydık.

Bir akşam elinde bir sürü kumanya alarak gelmiş; "Hadi aktör bugün yolumuzu iyi bulduk. Bir zayafet çekelim kendimize. Bugün Fener yendi, çekelim içelim" dedi.

Fenerbahçe en büyük tutkusuydu. Bazen aklına estikçe kalkar "Fener Fener! En büyük Fener!" diye slogan atardı.

Sonradan anlattıklarından, onun ayrıldığı karısının yerine Fenerbahçe'yi koyduğunu anladım.

Sofrayı güzelce donattı, ortaya da bir büyük rakı, "buyur" dedi. Birer kadeh parlattıktan sonra "Aktör be aşk nasıl bir şey?" diye sordu. "Nereden çıktı be oğlum şimdi bu soru, nereden bileyim ben? Herkes başka başka anlatıyor, galiba tam tarifi yok" dedim. "Var oğlum var, ben şu karşında oturan ben hala yaşıyorum! Sen karını sevmiş miydin?" diye bir soru daha sordu:

- Ne bileyim, ayrılalı on iki sene olmuş. Aklıma gelmediğine göre demek ki hayır.

- Ben sevdim, hala da seviyorum. On beş sene oldu ayrılalı ama hep aklımda, bir türlü unutamıyorum.

Bak aktör, ben sana ilk defa anlatacağım, sonra da sen bana anlatacaksın. Şimdiye kadar hep makara yaptık, şimdi de birbirimizin iç dünyalarına girelim. Daha iyi arkadaş oluruz, birbirimizi da-

ha iyi anlarız.

Çocukluğumda babam annemden ayrılıp bir pavyon kadınıyla evlenmiş. Biz iki kızkardeşimle üvey baba elinde büyüdük. Üvey babamı hiç sevmedim. Yugoslavya'da savaş zamanında Tito taraftarlarından kırkbeş kişiyi öldürüp Türkiye'ye kaçmış vatansız bir pezevenkti. Bize de sürekli öldürdüğü devrimcileri anlatırdı. Çocukluğumda, ne topaçlarım oldu ne de misketlerim. Bütün çocuklar en güzel günlerini yaşarken, ben kış sabahlarının insafsız soğuğunda gazete sattım. Bayramlarda tanımadığım insanların ellerini öptüm. Tanımadığım insanlardan aldım salıncak parasını. İçine su dolan papuçlarımı çözer çözer bağlardım. Hep istemediğim zamanlar yağmur yağardı. Acılar öyle güzel büyüttü ki çocukluğumu, ister istemez şair oldum. Kuru bir yaprak gibi rüzgar dilediği yere savurdu beni. Geçim derdi, askerlik falan sevmeye zamanım kalmadı. Derken, Beyoğlu'nda açtığım şiir sergisinde, bir martı kadar güzel bir kıza takıldı gözlerim. İskeletim sarsıldı. Damarlarımda kanın yürüdüğünü farkettim. İçim bir yanardağ gibi kükredi. O da bana gülümsedi. Tanıştık, randevulaştık, buluştuk. Adı Fazilet'ti. "Nişanlıyım, nişanlım asker" dedi. "Olsun sana aşık oldum" dedim. O gün askerin nişan yüzüğünü çıkarıp attık denize. (Belki o anda nişanlı askerin kafasının üstünde bir martı uçmuştur, belki de gözlerini yere vurup kasketini yüzüne kapamıştır) Bilmiyorum ben böyle hayal ediyorum. Neyse, ertesi gün nişanlandık. Haftasına evlendik. Evlendik ama rüyamdan çıkmadı "Nişanlı asker". Sürekli rüyama girdi. Yüzsüzdü, çünkü ne yüzünü gördüm ne de adını bildim. İki oğlum oldu.

Fakat ben o nişanlı askeri hep düşündüm. Kendimi düşündüm. Çünkü karıma aşıktım.

Belki o da aşıktı. Bilmiyorum. Ama aşık olduğumla, bu düşündüklerimden dolayı mutluluğu yaşayamadım. Düşünceler beni alkolik yaptı ve karım bu yüzden beni boşadı...

Rakısından bir kadehi hiç bölmeden dikti. Bir tane daha attı. Biraz rahatladı. Dikkat ettim, mezelere hiç dokunmuyordu. Devam etti:

- Ayrıldıktan sonra içimde bir büyük deprem, bir büyük keder oldu. Bavulumu hazırlarken, buğulanmış camdan sokağa baktım, sokaktaki evlerin camları bir göz gibi açılmış bana bakıyorlardı sanki.

Sabahın içinden simitçilerin sesini dinledim. Benim gidişime odamın içinde herşey uyandı. Radyo, masa, sandalye, perdeler, kitaplar uyandı. İçimde bir yalnızlık korkusu ve telaş içinde, dövülmüş demir gibi yorgundum. Sıcak yatağım beni çağırıyordu, demli çay beni çağırıyordu. Fakat bakamadım, hiçbirinin yüzüne, ayrılmak bana bir ihanet gibi geliyordu. Karımın ve çocuklarımın çığlıklarıyla boyanmıştım. Nasıl kalabilirdim artık o evde?..

Nişanlı asker beni otel köşelerinde de yalnız bırakmadı. Rüyamda bana el kol hareketleriyle "oh olsun, başkalarının kadınını çalmak nasılmış?" der gibiydi.

İşte şimdi benden de ayrıldı. Bakalım, benden sonra kimle yaşayacak? Acaba o kimse de beni rüyalarına alacak mı? Yok be, herkes benim gibi mi, mutlaka ayının biri olur. Bulabilir mi benim gibisini?..

Şair üst üste içtiği içkilerden sarhoş olmuştu. Kalktı, "Fener Fener! En büyük Fener!" diye sloganını attı. Anlamıştım iki saattir eski karısından bahsediyordu. Karısı aklına düşükçe de hep aynı sloganı atıyordu.

Dışarıda da bulutlar bağırıyordu. Önce küçük sonra büyük gürültülerle göğün yorgun göğsünü yırtıp yağmaya başladılar. Şair de, sırtından vurulmuş bir adamın haliyle yavaş yavaş yer yatağına uzandı. Sızdı kaldı. Yorulmuş, anlatmaktan sesi kısılmıştı.

DOĞMAMIŞ ÇOCUKLARA

Uykusuz gecelerin getirdiği çocuklar
Her zaman mavi değil
Bu gökyüzü, bu deniz

Buruşmuş çarşafların üzerinde bilmeden
Size acı bir dünya hazırlıyor annemiz

Kapanmış kapılardan
Geri dönüp çaresiz
Hayatın rüzgarında savrulup dursursunuz
İnsanın kuruş kuruş satıldığı devirde
Doğmayın n'olursunuz

küçük ismail

Beyoğlu'nun ara sokaklarında dalgın yürürken bir kavgaya rastladım.

Bir genç elinde bıçak, birisine saldırıyordu. Araya girdiler, adam kaçtı. Fakat genç hırsını alamamış olacak ki; bıçağı kendi boynunun iki yanına vurdu. Kanlar boynunun iki yanından fıskıye gibi fışkırdı. Ortaya küfürler yağdırarak birşey olmamış gibi elinde bıçak, kızıla boyanmış boynuyla çekip gitti.

Sonradan sürekli yazılarımı yazdığım bir sabahçı kahvesinde gördüm onu. Herkesle birlikte televizyon seyrediyordu. Televizyonda karate filmi oynuyordu. Genç, ayakta "yaşım onyedi ama ne yollar görmüşüz" diye konuşuyordu. Bu sözlerde korku ile karışık, kendini korumaya çalışma vardı. Bir ara televizyondaki filmden etkilenmiş olacak ki, yenik sesiyle, "Ulan bana böyle vursa bir hafta kalkamam." diye devam etti. Film oynarken sahnelere göre sürekli yorum yaparak konuşuyordu. Film bittikten sonra garsonla haber göndererek masama davet ettim. Önce korku ile karışık şaşırdığını farkettim. Sonra, utana sıkıla geldi. Oturdu. Tanıştık, adı İsmail'miş. Çay söyledim.

Yazılarımı göstererek, "Bak bakalım, beğenecek misin?" dedim. "Benim okumam yok." dedi. Doğuluymuş. Köylerinde okul olmadığından okuyamadığını söyledi. Konuşurken, sıkıntı çekiyordu. İkinci çaydan sonra biraz rahatladı. "Ne iş yapıyorsun?" dedim. "Hiç" dedi. "Niye?" diye sorduğumda; "Ben çok sinirliyim, çalışamam." dedi.

İstanbul'a ne zaman geldiğini sorduğumda; "Köyümüzü yaktılar, dağlara kaçtık, karda, dağlarda mağaralarda yattık. Allahıma, karlar hep kan olmuştu. Bir görseydin baba, aç kaldık, ceketim de

yoktu. Üşüdük. Sonra Diyarbakır'a geldik. Anam, babam, beş de küçük kardeşim var. Onlar kaldı. Ben İstanbul'a kaçtım. Bir sene falan oldu. Beyoğlu'na geldim. Hemşerilerimi buldum. Beni bir meyhaneye verdiler. Sonra ikinci gün patron beni meyva almaya gönderdi. Allahıma acemiyim. Geç kaldım. Patron bana müşterilerin içinde tokat attı. Zoruma gitti. Hemen koştum kasadan bıçağı kaptım, patronu dötünden vurdum. Yaşım küçük diye üç ay yattım, çıktım. Başka hemşerilerim, 'boşver çalışma, gel kumarhanenin kapısında Erkete (gözcü) dur'dediler. Sabaha kadar duruyordum. Polis gelirse ıslık çalıyordum. Yazın iyi de kışın çok soğuk dışarı. Bir kere üç gün karnım ağrıdı. Çalışmadım..."

"İsmail senin hayatını da yazayım mı?" dedim. "Olmaz, yazma." dedi. Gülüştük. Çayları tazeledik.

Aynı çevrede olduğumuzdan sık sık görüşüyor, konuşuyorduk.

Bir gece yanında bir arkadaşı ile, çalıştırdığım meyhane sokağından, etrafa küfürler ederek geçerlerken, beni gördü sustu. "Kusura bakma baba sana değil." dedi ve yürüdüler. Elli metre ileride tekrar küfür etmeye başladılar. Köşede duran iki bitirimin "Susun lan ayılar!" sözleriyle arkadaşı, bıçaklarını süratle çekerek laf atan o iki kişiyi vurdular ve kaçtılar.

Daha sonraki günlerde İsmail, ilk tanıdığım İsmail değildi. Değişmişti, bitirimvari bir tip olmuştu. Hapishaneyi su yolu yapmıştı.Ara sıra yanıma uğruyor "Söyle baba, sana sataşan varsa söyle Allahıma vurayım. Seni baba gibi severim, bize çok kıyağın var." diyordu.

Kendisine tehlikeli yolda olduğunu sonunun olmadığını söylüyordum, ama "boşver çalışsan n'olucak" diyordu. Sanki bir ticarethane sahibi gibi "İşler çok kötü, dün on cüzdan götürdük. İçinden bir milyon lira çıkmadı. Kimsede para yok." derken ülke ekonomisini basit bir dille açıklar gibiydi.

Yine bir gün göğsünü tutarak yanıma geldi. Oturttum. Yüzü acıdan buruşmuştu. Gömleğinin düğmelerini açtı gösterdi. Yarası sargılıydı.

"Baba dün gece bir pavyona saldırdık, vuruldum. Polise şikayet etmişler, beni arıyorlar. Şimdi ne yapacağım. Bana yardım et, böyle işe de çıkamam." diye ağladı.

İflas etmiş tüccar gibiydi. O da yaralanarak, sağlık ve ataklık isteyen haraççılık işini kaybediyordu.

Aradan uzun bir zaman geçti göremedim. Sonradan çıktı geldi. İyileşmişti.

"Hapisteydim on gün oldu çıktım. İşler iyi, adım duyulmaya başladı. Daha büyük işler yapacağım." dedi. Konuşurken esrarlı sigarasından derin derin çekiyordu.

"Baba bunu da çekmesem, sinirime sahip olamam bir de haplandım mı bütün İstanbul'u teslim alırım. Söyle baba, sana sataşan varsa söyle Allahıma vurayım." diyerek aynı sözleri yineledi. Esrarının üzerine bir de bira çekti gitti.

Bir ay geçmemişti ki, Tarlabaşı'nda yürüyordum. Bir kalabalık toplanmış. Yaklaştım baktım. Yerde kanlar içinde cansız biri yatıyordu. K. İsmail'di. Vurmuşlardı. Ama kim belli değilmiş.

Ne acıdır ki ölüsünü sahiplenemedim.

mücadele çıkmazı

"İstiklâl" kelimesini çok severim, çok şeyler çağrıştırır. Onun için Beyoğlu İstiklâl Caddesi'ni de severim. Bazı geceler üzerime karabasan basarsa, fırlarım sokağa. Tan ağarırken caddenin Taksim Meydanı girişinden başlayıp Tünel'e kadar adımlarım. Defalarca adımlarımı saydım. Tam 3220 adım. Bazen sağa sola zikzak yapmışsam 3230 adımdır. İşte böyle sayıma çıktığım bir sabah, arkamdan biri adımı seslendi. Döndüm baktım; zayıf, çirkin, sarışın bir kadın, "Merhaba nasılsın?" dedi. Dikkatlice baktım "Ooo Naber Zeki" dedim. Zayıf, çirkin, sarışın kadın "Suss, ben Nihal!" dedi.

Saşırdım, sustum. O, "Nasılsın, ne yapıyorsun? Uzun yıllar görüşemedik" dedi. "Evet ortaokuldan sonra görüşemedik" dedim. Dedim ama, heala ona nasıl hitap edeceğimi kestiremiyordum. Bir müddet onu isimlendirmeden konuştuk, o sürekli adımı söylüyordu, ama ben o "suss" işareti ile adını söyleyemiyordum. Sonunda sıkıldım. Güldü, olur ama sessiz söyle dedi ve "Eee şimdi ne yapıyorsun?" diye sordu. Mesleğimi söyledim, fakat şu anda işsiz olduğumu, bu hafta da kirayı ödeyemediğimden evden çıkarılacağımı, kış gününde çok zor olacağını, ne yapacağımı da bilmediğimi anlattım. O da, bir kamyon şoförü dostu olduğunu, üç gün sonra İran'a yük götüreceğini bir ay sonra döneceğini, zorda kalırsam kendisine gelebileceğimi, mesleğinin de kuaför kalfalığı olduğunu böyleyerek, adresini verdi.

"Kusura bakma geç kalmadan gideyim, birazdan trafik sıkışır" dedi. Ayrıldık.

Adrese baktım MÜCADELE ÇIKMAZI N/5 Kat/1 Beyoğlu. Güldüm. Tam bana göre adres dedim içimden: MÜCADELE

ÇIKMAZI!.. Bu isim sanki beni anlatıyordu. Belki onu da anlatıyordu. Çocukluk arkadaşım Zeki, "Nihâl" olmuş. Ahllah allah deyip yürüdüm, adımlarımı saymayı da karıştırdım. 5576 adım çıktı...

Ara sokaklardan birinde sürekli gittiğim kahveye oturdum. Çayımı söyledim, daha içmeden, içeriye eski tiyatrocularda "Hocam" dediğim Yaşar Abi girdi. Pencere kenarında oturduğum için beni görmüş gelmiş. Oturdu. Biraz Anadolu, tiyatro, turne falan derken konuyu kendi sorunlarına getirdi. Uzun zamandır işsiz olduğunu, oğlunun da bu arada uğramadığını, parasız olduğunu, ev olarak da bir arkadaşının geceleri park ettiği arabasında yattığını, fakat arkadaşının bazı geceler gelmediğinde sokaklarda kaldığını anlattı. Anlatırken ellerinin titrediğini farkettim. Anlamıştım içkidendi. Sabah sabah iki farklı insan, iki ayrı konu... Hoca'ya sıkıldım. Parasızlığa bir kere daha küfrettim. Cebimdekini Hocam'la paylaştık, ayrıldık.

AKLIMIN KASIKLARI zonkluyordu...

Aradan bir hafta geçti, evden çıkarıldım. İşte sokaklar beni çağırıyordu. İlk gece Hocam'ın yattığı arabaya misafir oldum. Hoca, iki şişe kötü şaraba arka koltuğa bana kiraladı. Sabah uyandığımda, Hocam'la bir kiracı daha uyuyorlardı. Sessizce arabadan indim. Doğru kahveye. Tükürsen havada donacak. Hızla gittim, bir çay, bir çay daha, ısındım. Ceplerimi karıştırırken, Zeki'nin yani Nihal'in adresi gözüme çarptı. Kafamın karışıklığından unutmuştum. "Tamam" dedim. Ne demişti, "Dostum İran'a gidecek bana gelebilirsin"... Sevindim mi, sevinmedim mi bilmiyorum, ama hava çok soğuktu, paltom da yok. O zaman gitmeliydim.

Akşamı orada burada takılarak zor yaptım. Doğru MÜCADELE ÇIKMAZI'na... Kapının önüne geldiğimde evin ışıkları yanıyordu. Yavaşça pencereden dinledim. Ses yok, tereddütle zili çaldım. Kapı açıldı. Zeki yani Nihal, "Ah affedersin, hoşgeldin buyur içeri gir" dedi. Çekingen girdim oturdum. Rahat oturmamı, dostunun gittiğini söyledi, biraz rahatladım. Yemek yedik, içki içtik.

Ben işsiz güçsüz parasız orada kalmaya başladım. Evde bir de yaşlı kedi vardı. İri yarıydı. Yattığım odanın duvar altlarından fareler girip çıkıyordu. Uyurken korkuyordum. "Ulan ya bunlar bir gece benim kulağı götürürse" diye düşünürken, aklıma bir fikir geldi. Gece uyurken yaşlı kediyi bir yere gitmesin diye koluma

bağlayıp uyuyordum. Her gece Zeki-Nihâl'le içki içip geçmişten ve sanattan konuşuyorduk. "Hep şarkıcı olmak istedim. Olamadım" diyordu. Hele biraz içince daha da efkarlanıp şarkı söylüyordu.

Ben de "Ne güzel şarkı söylüyorsun" dedikçe, en sevdiği şarkıyı (EVREŞE YOLLARI'nı) gecede 10 kere dinliyordum. Sıkılıyordum ama el mahkum. Dışarısı soğuk, cepte bir lira yok, eh ne yapalım!...

Eve yerleşeli yirmi gün olmuştu, Zeki-Nihâl arada bir "Adamı çok özledim, çok özledim ama sanattan hiç anlamıyor. Bak seninle ne güzel sanat muhabbetleri yapıyoruz diyerek, sözü yine şarkıcı olamadığına getiriyor, efkarlanıyordu. Efkarlandıkça da EVREŞE YOLLARI'NI söylüyordu.

Bir gün evde yalnızdım. Kediyle konuşuyordum. Onun da benim gibi bir işe yaramadığını söylerken, kapı çalındı. Telaşlandım, korka korka kapıyı açtım. İri yarı koca bıyıklı bir adam. Kimi aradığını sorduğumda, o da benim kim olduğumu sordu. Hemen anladım. Anladım ama, ben kimin arkadaşıydım? Zeki'nin mi, Nihâl'in mi? Hadi bakalım oğlum söyle dedim içimden. Toparlandım. Zeki'nin çocukluk arkadaşı olduğumu söyledim ve kendimi tanıttım. Girdi, benim odada oturduk. Fakat adam fazla yüz vermiyordu. Akşamı zor yaptık. Zeki-Nihâl geldi. Sarıldılar. Beni tanıttı ama adam beni sevmedi. Sonradan odalarına geçtiler. Birazdan odadan, kampa tokat sesleri gelmeye başladı. Kıskançlık kelimeleri kafama çarpıyordu. Kalktım sessizce sokak kapısını açıp, karanlığın soğuk karnına kendimi attım. Doğru Hoca'nın arabasına. Araba yoktu, ama Hocam soğuktan donmuş bir heykel haşmetiyle bekliyordu. Durmanın faydası yok diyerek İstiklâl Caddesi'ne çıktım. İşte yine sokaklar beni çağırıyordu. Adımlarımı saymaya başladım. Kaç adımdı hatırlamıyorum.

erzincanlı koca memed

Yoldan gelen geçen kadınlara işaret parmağını gözlerine sokarcasına uzatarak "NAMUSLU OLMAK GEREKİR" diyordu. Bu hareketi belki de binlerce kadına yapmıştı. Defalarca kafasına çanta yediğine şahit olmuştum.

Bir gün "Benim de namuslu olmam gerekir mi?" diye sorduğumda "Erkekler anadan doğma namusludur zaten" demişti.

Bu slogan aramızda iletişim kurmuştu. Dost olmuştuk. Bir gün "hadi bir çay söyle de içelim" dedim. "Para yok" dedi. "Ben söyliyeyim" dedim. Gittik. Çaylarımızı içerken bir ara usturuplu bir dille, "Neden kadınları rahatsız ediyorsun Memed?" dedim. "Yoo haşa! Ben harama uçkur çözmem, yalnızca namuslu olsunlar!" dedi. Kalktı gitti.

Sonraki görüşmelerde ahbaplığımız da ilerlemişti. Tophane sırtlarında oturuyormuş. Çalışmıyormuş. Memleketinden kardeşi para gönderiyormuş. İki yıl olmuş hapishaneden çıkalı. "Beni dilenci sanma, ben dilencilik yapmam, pezevenklik, kavatlık yaparım, dilencilik yapmam. Sen iyi arkadaşsın, senin çayını içerim. Param geldiğinde, ben de sana söylerim. Param gelsin gör bak, söz benim evde içeriz." dedi.

Bir akşam üzeri iki polisin Memed'i götürdüklerini gördüm. Peşlerine takıldım. Karakoldan Memed'i almak istedim, "şikayet var" dediler. Bir kadındı. Memed'in durumunu ona anlattım. İkna oldu, şikayetini geri alınca bıraktılar.

Memet'in koluna girdim. Yürürken hâlâ "Namuslu olmak gerekir" diye söyleniyordu. "Hadi be Memed, sana gidelim oturalım" dedim. "Olmaz, param gelmedi, sana sözüm var" dediyse de zorla kabul ettirdim. İçkilerimizi aldık, gittik.

Tek bir oda, eşyasız bir yatak. Fakat her taraf temizdi.

Yemekte; "Rıhtımlarda oturmayı severim abi" dedi. "Eee bir de türkü tutturursun tabi" dedim. "Yok tutturmam, gelip geçen gemileri seyreder, dalar giderim, Erzincanlı'yım ben, zerdalimiz, toz fırtınamız meşhurdur. Bizim memleket yaralıdır. Yarası sarılmamıştır. Ben de Erzincan gibiyim be abi."

Vakit ilerledikçe sohbet de kararmaya, drama dönüşmeye başlamıştı.

"Acıların acım olsun be Memed ama n'olursun biraz da yemek ye kan dolsun damarlarına" dedim.

Bu sözlerim etkilemiş olacak; ağladı ağlayacak koca Memetdama ağlamıyor, kara bıyıklarından utanıyor.

"Ağla be Memed ağla, anlat be Memed." dedim.

Çam vurgunu gözlerinden benzin fışkıracak gibi baktı. Bu bakışlar, Beyoğlu'nun üstüne düşse, Beyoğlu'nu yakardı.

"Namuslu olmak gerekir!" dedi. Bu sözler, önceki gibi, nasihatvari değildi. Namludan çıkan bir mermiydi sanki.

"Ben boynuzluyum, hem de boynuzlu bir katilim!" dedi. Sustu. Benim de ağzım bir an kitlendi. O devam etti.

"Gençliğimde, birini vurdum. 7 yıla mahkum oldum. Ben damdayken, kaçırarak evlendiğim, yavuklum, karım, beni aldatıyormuş. Görüşe gelen, herkes söyledi. İnanmadım, o yavuklumdu, karımdı. Seviyordum. Damdan çıkınca köyde daha çok duydum. Beynime şüphe girdi. Karıma yanaşamadım. Bir gün, karımı alıp kasabadaki resimciye götürdüm, resimcinin duvarında asılı geyik resimli seccadesi vardı. Kafamı, geyik resminin, boynuzlarının altına koyup, karımla gülerek resim çektirdim. Çıkan resmi, ağlayarak karıma verdim. Hergün beynim ağrıyordu. Laflar çok oldu, dayanamadım. Bir geceyarısı silahımı ateşledim. Beyaz yatağımız kana bulandı." dedi ve sustu.

İçindeki isyanla kıvrılan parmaklarının tırnakları avuçlarını kanattı. Acının asıl sahibi, Memed'in cılız yüreği patladı.

"Yaz bunları abi bir gün, yaz bunları abi" diyerek gözleri boşaldı. Memed'i ayrı düşürmüşlerdi memleketinden, karısını çalmışlardı.

"Seni, kalemimin kemiklerini kıra kıra yazacağım. Acılarını eritilmiş kurşun gibi dökeceğim kağıtlara Memed§." dedim.

kitaplı ahmet bey

Tanıyanlar, "okumuş adam", "sohbeti çekilir", "valla geçen gün bana bir dilekçe yazdı, aslan gibi", "en kral avukat yanında hava", "benim karıya bir aşk mektubu çekti, valla ben olsam tav olurdum" vs gibi söyleyenler; arada bir de "ulan kambur olmasa kimbilir ne boklar yerdi" diyerek hem metheder, hem de altını oyarlardı.

Kulağına gelenleri duyar da duymazdan gelirdi. Etrafında ne kadar işli, işsiz varsa ona işi düşerdi. Herkese bir şeyler yapmaya çalışır, fakat mesafeli dururdu. Kahkaha attığını gören olmamıştır. Karşılaştığımızda; "Yahu, bizi unutuyorsun, ne o bir hata mı ettik?" derdi. "Estağfurullah abi, iş-güç işte, koşturuyoruz" desem de bırakmazdı. Gelsin-gitsin çaylar, kahveler, onun için mühim olan kitaplar. Kitaplardan alıntılar koyarak anlatmak. Eğer o gün işim yoksa, evinde sabaha kadar süren edebiyatla süslenen gece. Hele de felsefe! Bir solukta yüzlerce kitaptan, sayfa numaralarına kadar söylediği tek taraflı nutuk.

Sürekli "Seni çok severim, edebiyat ve felsefede çok iyi anlaşıyoruz" derdi.

Aslında ben uzun süren bu muhabbetlerden sıkılıyordum. Ama onu da anlıyordum.

Ahmet Bey, küçükken ağaçtan düşmüş, aşırı derecede kamburdu. Ayrıca romatizma ve siyatik ağrıları perişan ediyordu. Ama belli etmemeye çalışırdı. Siyah koca gözlüklerinin arkasına dikkatlice bakıldığında hissedilen hüznü göstermemek için insanın yüzüne bakmazdı.

Onu kimseyle ne birlikte yürürken ne de otururken gördüm. başkalarından önce kalkıp gittiğini gördüm. Psikolojisini bildiğim

için ondan önce kalkar, evine gideceksem ondan bir saat sonra giderdim.

Evinde bir yatak, bir masa, tavana kadar yığılı kitaplarından başka bir şey yoktu. Ben ona kendi kendime "Kitaplı Ahmet Bey" adını takmıştım.

Bir gün "Seni kız arkadaşlarınla görüyorum" diye söze başladı. Kadın sohbetine ihtiyacı vardı galiba. Ben de, "Hadi Abi, artık evlen, geç oldu" dedim. Sessizce baktı, "Yok be, alıştım yalnızlığa, ben kitaplarla evliyim" dedi. Dedi ama, söyleyişinde özlem vardı.

"Yok be Abi, kitaplar yetmez" dedim.

"Yeter, yeter!" dedi. Peşinden de, "Yahu haklısın, bazen düşünmüyor değilim, ama..." dedi ve sustu.

"Aması yok. Düşünüyorum dedin, birisi mi var?"

"Var da yok,"

"Kim Abi?" dedim.

"Yahu filmlerde oynuyor. Tanırsın. Süheyla...."

"Haa, tanıdım Abi, senin komşu. İyi ya, konuşsana!"

"Yok canım, ben ona platonik AŞK'lıyım. Böyle güzel, ama...

"Aması ne Abi, yanlışsın."

"Yanlış-manlış değilim" dedi.

"Sen o kitapları haybeye okumuşsun, ne işe yarar konuşamadıktan sonra" dedim. Kızdı. "Yanlış-manlış okumadım. Sen ne diyorsun! O kitaplar benim gibi insanların hikayeleriyle dolu. Sonu hep ızdırap!" diye kükredi. Ben de; "Abi, kitaplar her zaman doğru yazmaz. Herkes kendini yazar" dedim. "Hadi boşver, teori yeşil, yaşam gridir. Dostoyevski'yi sever misin?" diyerek lafı değiştirdi. "Sevmem" dedim.

"Yalan! Beni kışkırtma. Sen de beni artık anlamıyorsun. Sen ki insana acımadan bakan tek insanımsın" dedi. "Niye acıyayım Abi! Ben mi yaptım? Ben mi sorumluyum sakatlıklardan? Ben de sakatım, sen mi sorumlusun? Benim de kafam sakat. Geçinilmez, boktan psikopatın biriyim" dedim.

"Tamam, tamam!.. Boşver, bozuşmayalım. Uyuyacağım, iyi geceler" diyerek bir nevi kovdu. Sarhoş olmuştu.

3 gün sonra şuna bir uğrayayım, özür dilerim diye düşündüm. Oturduğu kahveye gittim. Beni görünce; "Ooo, iyi ki geldin, yoksa görüşemeyecektik" dedi. "Hayrola Abi, bir yere mi gidiyorsun?"

"Gidiyorum artık buralardan" dedi. Kahvede herkesle vedalaşıyordu. "Abi üç gün önce hesapta yoktu bu" dedim. "Vardı da söyleyemedim" dedi. Çay ısmarladı. Sonra o başkalarıyla vedalaşırken ben de ayrıldım.

Ertesi sabah tanıdıklardan biri Ahmet Abi'nin gece camlardan bağıra bağıra oturduğu evi kendisiyle birlikte yaktığını söyledi. Aceleyle evine koştum. Ahşap ev kül olmuştu. Yerler ıslak, yanık kağıt parçalarıyla doluydu. Hafif rüzgarda hâlâ hareket ediyorlardı. Birisini arar gibiydiler. Oradan ayrılırken isyanımı kuşanmıştım.

Yapmayacaktın be Abi, yapmayacaktın be Ahmet Bey! Yazık değil mi bize. Hakkın var mıydı kaçmaya? Neden, neyi ispatlayacaktın? Kim anladı seni, sevdiğin söyleyemediğin şeyleri; başkalarının mektuplarına AŞK yaptın. Ne vardı kamburunun üstüne kitap kamburları koymaya? Senin yüreğin, ciğerin, kafan sakat değildi be Abi! Senin kitap konuşmalarından, felsefenden ben de sıkılıyordum; ama senden hiç sıkılmıyordum. Seni seviyordum be Abi!.. Ben, garibanlar, istek miras dilekçelerini yazdıkların, sahte aşk mektupları yazarak kandırdığın insanlar; biz seni kaçak bilmiyorduk. Ama sen kaçakmışsın be Ahmet Abi!..

Okuduğun binlerce kitap senin küllerinden daha değersizdi.

Yine bize oralardan bir şeyler yaz. Yaz Abi be!

Sana 'Ruhun şad olsun' demiyoruz...

kırköylü mustafa

Bana hep "abi" diyorlar. Halbuki ben, ya onlar kadar veya onlardan daha az'ım.

Damarları kesilmiş bir gökyüzünün altında kaldırımları arşınlarken, "Neden bu yalnızlık sadık bir köpek gibi peşimi bırakmıyor?" diye düşünüyordum ki;

"Abi nasılsın?" sesine döndüm.

Mustafa'ydı, tanıdığımdan bu yana çok zayıflamıştı. Hasta olduğunu düşündüm. Sordum: "Hasta mısın?"

"He hastayım abi, yemek yiyemiyorum" dedi ve konuyu değiştirdi: "Abi o olay uykularıma kurşun sıkıyor sanki, umutlarımı bozdu, kimden davacı olacağım. Aklıma gelince oturup karı gibi ağlıyorum."

Mustafa ayak üstü konuşuyordu. İki duman çekti sigarasından, iki kez öksürdü, gökyüzüne baktı. Uzaktan bir fren acıyla bağırdı. Galiba bir adam ezmişti. Polis sirenlerinin arada bir feryadı laf arasına giriyordu. Yüzüme anlamsız baktı, İnsan gözlerinin anlamsızlığını anlatamam. "Sen kimseden hesap soramazsın be arkadaşım" dedim.

"Haklısın abi, sen de beni adam yerine koyma" dedi.

"Estağfurullah Mustafa, ben insana insan gibi bakarım. Ama senin durumuna birşey diyemem" dedim.

"Tamam abi tamam sus, sus ağlıyacağım" dedi. O ağlarken ayrıldım.

Kaldırımlarda iplik iplik uzayan yanlızlığımın arasına Kırköylü Mustafa'nın eskiden anlattıkları girdi.

Bir gün köylerine şehir giysileriyle donanmış bir genç gelmiş. Mustafa'nın komşu çocuğuymuş. Birkaç yıl önce İstanbul'a çalış-

mak için gidip döndüğünde, işlerinin iyi gittiğini ve gönlüne göre birini bulursa evleneceğini, başlık parasının hazır olduğunu söylediğinde, içinde kıskançlık duyarak İstanbul'a niye gitmediğini düşünmüş.

"Ben de İstanbul'a gidip iş bulabilir miyim?" diye sorduğunda; "benim çalıştığım yere git. Kebapçı Ali Usta'ya 'beni Hasan gönderdi' de gerisine karışma" demiş.

Sevinçle Hasan'ın verdiği adresi alarak birkaç gün sonra, bir trenin üçüncü mevki vagonunda bavulunun üstünde oturarak bilmediği bir devlete doğru ilerlemiş.

Haydarpaşa'da inip denizi görünce çok şaşırmış. Birine "Beyoğlu'na gidicem" diyerek, adresi göstermiş. Vapura direk binmek istediğinde, jeton alınacağını öğrenmiş. Turnike demirini zorladığında yetkililerin yardımıyla, vapura binip, denize şaşkın şaşkın bakarak ve yolda birine daha elindeki kağıdı göstererek, Kebapçıyı bulup Ali Usta'yı sormuş. Ali Usta şalgam şişelerinin arkasında şişlere kebap takarken "Buyur Ali Usta benim, hayırdır inşallah" demiş.

- Beni Hasan gönderdi
- Hangi Hasan?
- Kırköy'lü, eskiden burada çalışan...
- Haa! Gel otur şuraya... dediğinde, bavulunu yere bırakıp oturmuş.

"Hayırdır" demiş gene Ali Usta. "İş için geldim, çalışmak istiyorum." "Önce bu işlerde çalıştın mı?" sorusuna, kasabanın lokantasında çalıştığını, başlık parası biriktirmek için bulaşık yıkadığını anlatarak, "burada da yıkarım" demiş. Ali Usta, "aşağıda yatak var, Hasan da orada yatardı. Yemek içmek benden, 300 bin lira da yevmiye. Bavulunu aşağıya koy, şu önlüğü de tak, biraz sonra öğlen işi başlar" diyerek işe almış.

Mustafa aşağıya inip bavulunu bırakmış. Bir kaç gün sonra, dükkan kapanınca Ali Usta, "Mustafa gel seninle bir kebap yiyek" demiş.

Kebapları ateşe vurup ezmeleri yağlayıp, limonlamışlar. Şalgam suları bir kardeş kanı gibi akmış bardaklarına.

Ali Usta "birer kadeh atak artık" demiş. Mustafa, ömründe, ağzına alkol sürmemiş. Üçüncü kadehte, kebap ocağının, fırıldak gibi döndüğünü hissetmiş. Ali Usta'yı da birkaç kişi olarak görüyor-

muş.

Ali Usta Mustafa'nın koluna girip onu aşağıdaki yatağa yatırıp, soymuş. Kendisi de soyunup yanına uzanmış. Ali Usta şehvetle; "Hasan'dan daha tatlıymış" diyerek işini bitirmiş. İşini bitirdikten sonra dükkanı kapatıp evine gitmiş.

Bunları düşünerek, yürürken dudaklarım da bir Ekim ıslığı tuturarak, yağmur bulutlarını ellerinden sımsıkı tutup, evime götürdüm.

Mustafa ve Mustafa'lar ıslanmasın sokaklarda diye.....

dört bilezikli tavşan

"Benim, bileğimi kesecekmiş" dedi,

"Anlamadım kim?"

"Hırsız Bit'i tanırsın, buranın adamı olacak sözde. İnsan kendi sokağının insanına saldırır mı? Bir kere boğazıma bıçak dayadı.

- Kızım sen de bu aç sokaklarda altın bileziklerle geziyorsun.

- Ne yapiim, süs diye takmıyorum ya. Yarın bir gün ortada kalırım, hasta olurum. Bizim alemde ne olacağın belli olmaz, topu topu dört tane bilezik, zorla aldım valla. Evde de bırakamam, hırsız çok, iki kere soydular evi.

- Erken git evine be kızım. Her gün sabaha kadar gezip içiyorsun?

- Yok be o kadar içmiyorum. Sahte, sulu rom içiyorum. Hanzolar anlamaz. Anladılar mı, 'para vermem' derler, ama bir-iki tatlı söz, bağlarım. Pezevenkler!.. Evde karısına söyleyemediğini bize söylerler. 'A..na koyiim' derler, ben de 'Emine kim?' diyorum. 'S..tir' dediler mi, 'Birazdan süslenirim' deyip geçiştiriyorum, hoşlarına gidiyor, komiklik yapıyorum. Bu alemde hep 'delikanlısın' diyeceksin ibnelere, puştlara. Amaan böyle işte... Yaş 45 olmuş, 28 senedir bu alemdeyim. Babam bir de 11 erkek kardeşten sonra adımı Şükran koymuş. Bu aleme düşeceğimi bilseydim valla doğmazdım.

- Kızım senin elinde mi?

- Doğru be, siktir et Şükran'ı. "Tavşan" daha iyi, zararsız hayvan, benim gibi. Bak, hapishaneden çakmaklık göndermiş bir müşterim diyerek gösterdi.

(Hapishane işi boncuklu, üzerinde de "tavşan" yazıyordu.)

"Oooy! hapishanelere kadar adım düşmüş." dedi. Kahkaha attı

ve hadi seni bu akşam bir yere götüreyim, valla para benden. Paspal bir yer ama neşeli. Bir de dönme var, şarkı söylüyor. Ben bu dönmeye bilmeden aşık oldum; söyledim. 'Ay ben de sizdenim' dedi. 'Niye pantolon giyiyorsun?' dedim. 'Sen de giyiyorsun ya' dedi. Valla, ne güzel çocuk, bir içim su, acıdım; Dönmüş. Onu dinlemeye gidelim, çok acıklı söylüyor, söylerken ağlıyor valla.

- Sen de ağlıyor musun?

- Doğru be, ben de ağlıyorum

- Yahu Tavşan canım istemiyor... (dediysem de ısrar etti.) Kaçta gideceğiz?

- Gece 12'den sonra bizim lokantada iş bitiyor zaten. 2'de çıkıyor dönme, onun için gidiyorum. Orada keriz de çok, ısmarlıyorlar ama bu gece olmaz. Ben sana ısmarlıyacağım, söz.

- Adamın var mı?

- Yok be, bizde adam mı durur? Zaten az para kazanıyoruz. Sen şimdi güzel adamsın, durur musun?

- Beni karıştırma

- Delikanlı adamsın sen.

- Bırak kızım nereden çıktı bu laflar?

- Tabi sen delikanlısın, bizim patron abla da söylüyor, 'serserilerden çok korudu bizi' diyor.

- Yahu, bırakın bu lafları, ben kabadayı değilim, beni severler o kadar.

- Ben de, seviyorum seni. Bak, yanlış anlama, kardeş gibi seviyorum.

- Nasıl seversen sev be kızım...

Tavşan; çirkin, sekerek yürüyen zayıf, sarıya boyanmış saçlı, 5. sınıf meyhanelerde çalışan, "vesikasız" bir orospu. Yüzünün çizikleri, yaşanmışlığın kırık düşleri gibi durur alnında.

Gece buluştuk. Doğru dönme şarkıcıya... Ooo içerisi toz duman; abiler, ablalar, travestiler, ibneler, hanzolar yığılı. Küçük bir yer. Kenarda zorla bir yer bulup oturduk. Sahnede bir menopoz karı şarkı söylüyordu. Tavşan, herkesle samimi, selamlaşıyor. Ben de kafamla selamlıyorum, tanımadığım insanları.

Birer duble rakı attık. Aslında ben bir atana kadar Tavşan üç duble attı. Arada bir yalandan çığlıkla gülüyor, kafasını omuzuma vuruyor, neşeli etrafa fazla havalı poz atıyor.

Saat geldi ve anons! Dönme şarkıcı çıkacak, bir alkış, bir alkış,

ıslıklar gırla, sanki Zeki Müren çıkıyor. Önce sesi, sonra kendi çıktı. Sahne 25 santim yükseklik, 3 metre genişlikte vardı. Ses ayarı yüksek, insanlar yüksek sesle konuşuyor. Fakat gürültüde laflar havada çarpışıyor, davulcu osuruğu gibi boşa gidiyor. Tavşan kulağıma eğilmiş anlatıyor. Anlamıyorum zarını patlatacak. Dönme şarkıcı dönmüş sesiyle, kendini yerden yere atarak acılı şarkılar söylüyor.

Bir ara yanımıza geldi. Bize -bilhassa bana- "Yazık değil mi sana" şarkısını söylüyor. Tavşan kızdı, kıskandı.

"Git lan ibne,dönme!" diyerek tersledi. Dönme de, şarkı arasında "orospu!" diye bağırdı mikrofonda patlayan sesle. Bir anda ortalık karıştı. Birisi geldi, Tavşan'a bir sürü küfür yağdırdı. Tavşan sarhoş, abuk subuk küfürler ediyor. Laflar bana da çarpmaya başladı. Geleli 3 saat olmuştu. 3 saattir nöbet tutan suskunluğum kendini adamın üzerine attı. Sonunda, sağ kaşım yaralı kanlı, Tavşan üç-beş, belki de daha fazla yumrukla kurtulmuş olarak, sokaktaydık. Tavşan hâlâ "İbne dönme, benim yanımda sana asılıyor, yazık değil miymiş sana. Ne var lan ibne! Çirkinsem ne günahım var, yaratan utansın, çirkinim lan! Sana ne ulan, sana ne dönme, ibne!" diye ağlıyor, bağırıyor. O sarhoş, ben sarhoş, "eve bırak beni" dedi. Sakinleşti. Kolumda, perişan evine gittik.

Kapıda, "hadi çık yat" dedim.

"Sen de gel, gel valla saldırmam" dedi. "Kafam çok iyi" dediysem de evine girdik, yattık.

Sabahleyin üzerimde bir ağırlık vardı. Tavşan'dı...

yaralı gövdeli şair

Beyoğlu Devleti bir tuhaftır, dinamizm verir görene, kendine getirir. Her adımda bir olay yaşanır.

Beyoğlu insanları da ilginçtir. Dokunmaya gelmez, deşilir, dert verir adama. Bulaşıcı hastalık gibidir. Dertlerle farkında olmadan derttaş oluverirsin. 24 saat az gelir "Beyoğlu"na.

İşte, koltuğunda defteri ile bir şair yazı yazmak için hazırlanıyordu. Kucaklaştık. "Çehov sakalı" uzamış, üstü başı kirliydi. Yarım çapaklı gözlerini açarak, "Yazmak için kalem sponsorluğu yapar mısın?" dedi. "Tabi" diyerek kendi kalemimi çıkarıp verdim. "Bir de köpek öldüren (kötü şarap) sponsorluğu yap" dedi. Ona da "olur" dedim. "İffet Hanım ve Sabri Bey'i bitirmem lazım" dedi. "Yeni bir şey mi yazıyorsun?" dedim. "Evet, kitabımı bitirmem lazım" dedi. "Hoca, bu kitap bir köpek öldürenle, bir kaleme çıkacaksa ucuz iş, fakat uykusuz görünüyorsun?" dedim

"Doğru. Kaç gündür uyku yok, hava da soğuk, ama mühim değil, ben alışığım, bitireceğim. 5 kitabım var. Onları bitirdikten sonra tamam, ölebilirim." "Dalga geçme! Şair, sanatçı adamın park kanepesi alışkanlığı olur mu?" dedim. "Olur olur... oldu da, alıştırdılar. Yaradanın yapmadığını yaparak esas adam yarattılar. Karım 'sen sokaklarda yatmaya alışıksın' derdi."

Hani bir sor bir dinle derler ya, bir hatır sordum bin dinliyordum.

"Hoca bu İffet Hanım ve Sabri Bey ne anlatıyor?"

"Çok şey" dedi.

Yüzüne baktım, gözlerindeki ışık sönmemiş. Aksine yıldız gibi parlaktı. İnsan yüreği göze vurur derler, uykusuz gözü hâlâ güzel bakıyordu.

Vicdanı zET (Savaş karşıtı eylem) yapıp, dünyayı ayağa kaldıran, "Küçük adam" vatan hainliği ile suçlanıp 2.5 ay hapis yatıp çıktığında asıl savaşın nerede olduğunu anlamıştı ama, iş işten geçmişti. Karısı onun şiirlerini, kitaplarını, bar köşelerinde içkilere meze yaparak, evini boşaltıp, terkederek ihanet etmişti. Ama bunun cezası yoktu. Çünkü davacı yoktu. Sevdiğine teslim olan, ama kötüye teslim olmayan yapısından seviyordum onu. Bir kere şarap şişelerinin dehlizinden düşerken, omuzlarından sımsıkı tutup çekerken "boğulacaksın" demiştim.

"İnsan karada boğulmaz mı?" diye sormuştu.

Cevap verememiştim.

"Şimdi ben neredeyim?" dedi.

"Bilmem?"

"Ben biliyorum, boşluktayım," diyerek devam etti, "Eskiden ne güzel gülerdim. Şimdi yok. Kalemim dahi hüzün yazıyor. 'İffet Hanım ve Sabri Bey'de öyle. Hüzünlü bir aşk. Sabri Bey'i kendime benzetiyorum, belki de benim. Öyle bir öykünün şiiri olacak. Ayrıca ben korkağım. Korkak yaptılar beni. Kısaca bir bok değilim. Toplu iğne başı kadar barınacak bir inim bile yok. Gövdemin dikenleri, kır kirpisi gibi her duyguma batıyor, yırtıyor, kanatıyor. O kan gövdemi yavaş yavaş, bozuk contalı musluktan akan damla damla su gibi bir gün taşacak, boğacak, sonra dikenler tek tek veya hepsi birden boyunlarını eğecek ve boktan bir musalla taşından, içinde sahtekârların da bulunacağı bir konvoyla yola çıkacak. İşte o zaman gövdem insanların boyundan 30 cm yukarıda giderek, garipler çöplüğünde yerini bulacak ve sükun, sükun... Çok yoruldu zavallı gövdem. Sefil safa oldum!" dedi. Yine konuşmadım, yürüdüm.

Onca yüz varken
Gelsen daralacaktı boyutları
yalnızlığın
Ama alkol, bir kadın icat etmek gibiydi
Saçlarını omzuna atmış ve matemsiz.

Not: Şair'in şiiri...

sofia neriman

Cesedi iki gündür kumar oynadığı kahvenin bodrum katında yatıyordu.

Kahveci Osman, "Ulan Neriman, sağlığında bir hayrını görmedik, ölün bile üstümüze kaldı. Ulan bir tane akrabası yok mu? Kaldırsın ölüsünü, aşağı katı işgal etti, işi bozdu. Akrabaları vardır da aramıyordur. Bir oğlu mu ne varmış, aramıyormuş. O.. çocuğu, niye arasın? Ne boku var ki karının arasın? Mirası olsa üşüşürlerdi buraya. Dertleniyordu arada bir de. Cazgır karıydı, parası yoktu, ama iyiydi." diyordu.

O ara iki gündür gelip giden polisler de "Ulan kimseyi bulamıyoruz. Ne yapacağız bu ölüyü? Yorulduk. Hiç akrabası yokmuş be, iki gündür bunla uğraşıyoruz. Haber verdik belediyeye, kaldırsın. Biz de kurtulalım, ölü karı da kurtulsun." diye söyleniyorlardı. Kahveci Osman da lafa girerek, "Doğru valla, kokacak burada. Bizim işi de bozdu." diyerek devamlı yakınıyordu. Kahveci, polisler, kahve müdavimleri ortadaki ölüyü bir an önce başlarından atmaya çalışıyorlardı. Bunları dinlerken, ölü Neriman Abla'yla geçmişteki dost sohbetlerimizi düşünüyordum. Kafamda resimler çakıyordu.

Arada bir karşılaştığımızda, "Ah, beni gençliğimde tanıyacaktın. ' Sofia Loren Neriman' derlerdi bana. Ah bu kafa!.. Yedirdik paraları, şimdi işin yoksa sürün!" diye dertlenir geçerdi.

Bir gün kahve ısmarladım, oturduk. "Ah be evlat, çalışmadığım pavyon, kerhane, randevuevi kalmadı. İstanbul'dakiler hariç. Anadolu'yu da bitirdik. Kafasızlık işte, tutmadık zamanında. Hep öyle gidecek sandık. Yaş yetmiş, iş bitmiş işte!.. 20 sene bir pezevenkle oturdum. Yedi-bitirdi beni. Para yetiştiremedim kumarına.

Oğlan da babasına çekti. Kumar, esrar, ne istersen var. Beraber yediler beni. Pezevenklere çalıştım-çalıştım, verdim. Hiçbir gün sormadılar 'hasta mısın, ne iş yaparsın, nasılsın?' Yok, 'çalış Neriman, s.k..ş Neriman, ver Neriman!.' Sonra deyyus dostum öldü. Vurdular, kurtuldum... Kurtuldum ama, alışmışım ya, gene de üzüldüm. Aradım onu. Bacak kadar oğlan, dokuz ay karnımda taşıdığım piç, aynı babası gibi. O da bitirdi beni. Senin anlayacağım, kimle oturduysam babamı hiç sormadı; gelen-giden hep anamın(!) hatırını sordu. Kötü bir oda bile alamadım. Allahtan babam öldüğünde biraz miras kaldı. Bizim işin emekliliği yok, pörsüsen bile çalışacaksın. Ta ki çalıştığın yerlerden kovulana kadar. Ben de öyle oldum.

Şimdi elimdeki mirası da küçük küçük okey masalarında bitiriyorum. Bak sen üstüne alma, sen benim oğlum sayılırsın; erkek milletinden tiksindim. Tiksindim, ama gene onlarla oturuyorum. Kahvelerde kumar oynuyorum. Hiç kadın ahbabım olmadı. Komşuluk, misafirlik bilmem. Velhasıl bir halt bilmem. Ben bittim, oğlan da gitti. İnşallah kör kurşunlara gelir!"...

Daha bir sürü insana intizar ederken yan tarafta kurulan okey masasından çağırmışlardı ve o masaya geçmişti.

Bunları düşünürken belediye arabası geldi. Neriman Abla'nın ölüsünü attılar arabaya, ben de gittim. Kulaksız'daki Garibler Mezarlığı'ndaki cenazesinde tanıdık bir Allahın kulu yoktu. Yalnızca, sevap almak isteyen 8-10 yabancı...

Hoca bir-iki dakika okudu okumadı niye fazla okusun kimsesi yok ki, laf olsun diye, İslâmın kuralı gereği "Meftayı nasılbilirdiniz?" diye sordu. Mezar başındakiler, sanki bin yıldır tanırlarmış gibi, "İyi biliriz" dediler. Yalnızca ben "İyi tanırım" dedim, o da içimden.

Cenaze bile sahtekârlıkla kalkıyordu. Mezarına baktım. 50-60 santim kadar kazılmıştı. Mezarı kazanlara sordum, "Ne yani, yetmez mi? Bu kadar işte!.." dediler.

Neriman Abla'yı alel acele gömdüler. Kazılan toprak tümsek bile olmamıştı. Onlar gittikten sonra avuçlarımla etraftan toprak toplayarak küçük bir tümsek yaptım. Hiç olmazsa mezara benzesin, diyordum. Başka bir mezarın üstünden küçük bir kır çiçeği koparak tümseğin üzerine diktim. Bir de çürük bir tahta parçasına tükenmez kalemle yalnızca ismini yazdım. Soyadını bilmiyor-

dum. "Sofia Neriman Abla" yazdım. Doğum tarihini bilmediğimden yazamadım.

Bu kadar cenaze sahtekârlığını görünce yalan yazamadım. Bir de ölüm tarihini ekledim: 10.10.1995.

Bedenini ömrü boyunca et hırsızlarına satan Neriman Abla'nın, hiç olmazsa ölü bedeni,(diğer garibanlar gibi) aç köpeklere biraz daha geç yem olsun diye, giderayak tümseği biraz daha yükseltim. Demir yüreğimin hızla örselendiğini, gözlerime vurduğunu fark ettiğimde yürüyordum...

kelle sami

Gür kaşları devamlı çatıktı. Yaşam bir örümcek gibi ağlarını ördükçe düşünüyordu hep. Fakat böyle bir haksızlığa aklı bir türlü ermiyordu. Çünkü insanlar, ona artık para vermiyordu.

Bir sabah kilisenin altında Kelleyi ölü buldular. Parasızlıktan ve yaşamdan yorulup bir şişe kezzap içerek yok etmişti kedini.

Rahmetli iyi insandı. Yaşamı hep aynı gidecek sandı. Geçmiş günlerini saya saya gitti garip mezarına.

İnsanlar, durmadan usanmadan, 'al Kelle, iç Kelle, ye Kelle' dediler ve sonra parazit Kelle'yi kendine yedirdiler.

Kelle; yıllar önce patronunun kızını kaçırarak evlenmiş. Bir kız çocuğu olmuş. Fakat zengin kayınpeder, içkici tembel Kelle'yi damat olarak kabullenememiş. Kızını boşatıp yola salmış. Kelle de kendine yapılan bu olayı hazmedememiş. Vurmuş kendini Beyoğlu sokaklarına.

Kelle Sami, gövdesinin üstünde bir öküzbaşı kadar kafa, vücudundan yarım metre önden giden içki göbeği, ince bacaklı ve ağzında sürekli konuşmalarının arasında bitirimce kullandığı "Anadın mı" sözcüklü bir sokak adamı.

Sokağa da mecbur kalmadıkça çıkmazdı. Yalnızca sinyale (modern dilencilik) çıkar, bir kaç tanıdığı kişilerden tokatladığı (almak) paralarla çok içki az yiyecek alır. 8. sınıf otellerde yatardı.

Arada bir de parasız kalınca bana yatmaya gelirdi. Yağ çekmeyi bilmez, sanki senden alacağı varmış da, sen de ona bir şeyler vermeğe mecburmuşsun gibi talepte bulunurdu. Tembel olduğu için vurdumduymazdı. Evden 'git' demesen, ömür boyu kalmaya hazır ve nazırdı.

Kirli bir adamdı. Elbiseleriyle yatar, kalkar yüzünü yıkamaya

korkar. Bu pisliği yüzünden elleri ve ayakları kirden nasırlaşmıştı. Hele ayakları... Ayakkabısı ayağında zannederdin.

Onun böyle görünümünün yanında, insani, sevimli bir yanı vardı. Kediler ve küçük çocuklar için "Bunlar korunmaya muhtaçtır" der ve ağlardı. Onlarla çocuklaşır oynardı.

Hayatta bilgisi olmadığı hiçbir konu yoktu. Sokaktan politikaya kadar ipe sapa gelmeyen fikirler yürütür, en boktan meseleleri öyle ciddi anlatırdı ki, ağlar mısın, güler misin şaşırırsın. "Boktan lafa vergi alsalar" Kelle vergi kıralı olurdu.

Bir gece bana geldi. "3 gündür kimseyi koparamadım anadın mı, otele de gidemedim anadın mı, artık kimse indirmiyor anadın mı, uykusuzum zilim anadın mı" dedi. (koparmak-indirmek, para almak anlamında. Argoda)

Ben de, aynı tonda, "tabi anadım, hoşgeldin" diyerek, cebimde ne kadar para varsa döküldüm.

Kelle, "şimdi gider likör alırım anadın mı. Çabuk kafayı bulurum anadın mı" diyerek çıktı. İki şişe likör ve yiyecek aldı geldi.

Kafayı buldukça, yine eski karısına, kayınpederine küfürler yağdırdı. Bir yaşında ayrıldığı kızını görse tanıyamayacağını, 30 sene geçtiğini anlattı, bunları belki ellinci defa dinliyor, sözünü kesmiyordum. Çünkü o anlattıkça rahatlıyor, çabuk sarhoş oluyor, uyuyordu.

İşte yine yorgun gözleri, uykuyu kurumuş sünger gibi emmeye çalışırken, duvardaki saatin sesi de kulaklarıma nal çakar gibi batıyordu, İçtiğim likör de başımı döndürmeye çalışıyor, fakat başaramıyordu. Hiç kimsenin kendi sesiyle konuşmadığı, kendi ağzı ve dişleriyle gülmediği bu dünyada Kelle, kedine verilecek sinyal parasını hep kendi sesiyle istedi, kendi sesiyle ağladı, kendi sesiyle ayı gibi güldü.

Arada bir de, "Ben Sokullu Mehmet Paşa'nın torunuyum, anadın mı, benim sinyalciliğim oradan gelir anadın mı" derdi.

Her sabah Beyoğlu sokaklarını fır dönerek yaptığı sinyallerle depreme uğratan Kelle, o gece sobanın yanında yorgun bir malak gibi uyudu. Horlayan ağzı gittikçe büyüdü. Arada bir de, tek gözünü, açıp açıp bakıyor, "anadın mı" diyordu.

Ya rüya görüyor, yahutta uykusunda birine bir şey anlatıyor. "Anadın mı?" sorusunu da bana sorarken ben hikayemi bitiriyorum anadın mı...

sahte asker suavi

"250 bin lira borç versene" dedi. Yüzüne baktım, ölüm rengi yüzünün bozkırını kaplamıştı. Çıkarıp verdim. Verirken de; "Abi hasta mısın?" diye sordum. "Boşver, önemli değil" dedi yürüdü. Arkasından baktım, pantolonunun kıçı bombeli duruyordu. Bir de kırmızılık dikkatimi çekmişti. Bir yerlere oturmuştur diye düşündüm.

Borcunu getirdiğinde halsizdi. Yüzü yine ölüm rengindeydi. Bu ölümcül surat birden benim de içime ölüm korkusu düşürdü. Çay içerken zorlukla konuşuyordu.

Ben de gözlerimi suratındaki ölümden kaçırarak konuşuyordum. Tekrar sordum. "Hasta mısın abi?"

"Sorma evlat, sorma" dedi, soluklandı ve "3 senedir kıçımdan kan geliyor" dedi. "Anlamadım" dedim. "Anlamayacak bir şey yok, 3 senedir kıçımda gazete kağıtlarıyla dolaşıyorum."

Konuşurken zorlanıyor, arada bir derin derin nefesleniyordu. "Doktorlar kanlı ishal diyorlar, tedavi olmam gerekmiş, hastahaneye yatman gerek diyorlar. Ben istemiyorum. Bakalım ne zaman duracak, yahutta beni nereye götürecek?" dedi.

Nefeslendi, "Yaş 68, çok iyi yaşadım, çok da kötü günler gördüm" dedi.

"Suavi Abi, insanız, herşey yaşarız önemli değil, fakat şu an önemli olan senin durumun. Hastahaneye yatsana abi."

"Dedim ya evlat, kendimi deniyorum. Bakalım beni nereye götürecek? Hem ben kumarbazım. Bak babam eski hakimlerdendi. Dürüst olması, ölümünden sonra bizi fakir bıraktı. Tahsilimi yarıda bıraktım. Taksi şoförlüğü yaptım. Şoförlük yaparken de hep zengin kadınlarla arkadaşlık yaptım. Eee yakışıklı, aslan gibi

gençtim."

O ara cebinden cüzdanını çıraklp gençlik resimlerini gösterdi. Kendi kendine iç çekti. Resimlerini cebine koyarken;

"O zengin kadınlar beni kumar kulüplerine taşıdılar. Bezik, piget, prafa gibi salon oyunlarını severim ve Türk Sanat Müziği severim, bir de zengin kadınları" dedi.

Suavi Abi geçmişine dönmüş anlatıyordu. Anlatırken de yaşıyor gibiydi. Nefesi bile rahatlamıştı;

" Zengin bir arkadaşım vardı. Bir gece bana eskiden tanıyıp sevdiğim bir kadınla geldi. Kadını görünce içim cızladı, belli etmedim. Yedik içtik, sonra arkadaşım olacak o it, 'hadi sen biraz çık dolaş, biz de işimize bakalım' demez mi?.. Sinirlendim, kalktım dikildim"...

(Diyerek eskiyi yaşarmış gibi ayağa kalktı.)

"Ulan 'pezevenklik ne demektir' diye sordum sesini çıkaramadı, bir tokat patlattım.İkiseksen uzandı"... diyerek, vurur gibi yaptı. Yaptı ama dengesini kaybetti. Kendi rüzgarından sarsıldı. Oturdu, yorulduğunu anlamıştım. Sonra, "Kusura bakma evlat, aklıma geldi de sinirlendim. Off neyse hâl kalmamış bizde" dedi. Derin derin nefes alarak devam etti:

"Sevdiğim karıyı alıp attım arabaya, doğru uzaklara, taa Eskişehir'e... Paralar suyunu çekmeye başlayınca aldı beni bir düşünce. Önce aklıma arabayı emanet bırakmak geldi. Ama nasıl bırakacağım? Araba benim üzerime değil ki, şüphelenirlerdi. Otururken hem bunları düşünüyor, hem de geleni geçeni seyrediyordum. Gelip geçen subayları görünce aklıma şeytan girdi. Doğru gidip kendi elbiselerimi sattım. Teğmen üniformaları aldım. Arabayı öyle emanete bıraktım. Bir şey de sormadılar. Sonra İstanbul'a gelirken, yolda fiyastos oldum. Olsun, subay gibi gezmek hoşuma gitmişti. Fors binbeşyüz, bir şey sormuyorlardı. Sonraları zengin kadın tavlamak için hep subay oldum.Gençken teğmen, orta yaşlarda yüzbaşı, yaşlandıkça Albay oldum. Hepsinde de fiyastos oldum. Arkadaşlarım hep ihbar etti. Ben de yakalanınca mahkemelerde hep harbi konuştum. Onun için küçük cezalarla atlattım. Harbi konuşmasan adamın belinden su alırlar, askeriye bu. Neyse, daha neler yaşadım neler, sonra konuşuruz"...

Sanki iyileşmişti, eskileri anlatınca gevrek gevrek gülüyordu. "Haydi eyvallah" dedi. Kalktı gitti. Kalktığı sandalyeye gözüm

vurduğunda küçük bir kırmızı leke vardı. Kafamı üzüntülü salladım.

Aradan bir saat geçti geçmedi, geldi; "Sen o 250 bin lirayı geri ver, bezikte kaybettim" dedi. Verdim. Baktım, ölüm rengi yine vurmuştu yüzüne. Sonra görmedim.

Sürekli birlikte bezik oynadıkları birine rastladığımda sordum;"10 gün oldu öldü. Hastaneye gittik, 'artık yaşamak istemiyorum' diyordu. Yaşam çabası yoktu. Umut beklemiyordu. Bana da 'hadi allahısmarladık' dedi. O kadar. İyi adamdı, borç alırdı, istersen vermezdi. İstemesen verirdi. Alacağını istedin mi kızardı"...

"Sana da borcu var mıydı" diye sordu.

"Hayır yoktu" dedim.

Gitti, giderken de, hem iyiliğini, hem de hatalarını sıraladı.

Yanlız kaldığımda, onun teğmen, Yzb., Alb., kıyafetli silüetlerinin hayali gözlerime vurdu. Ve; "BENİ NEREYE GÖTÜRECEK BAKALIM" sözlerini düşündüm.

Demek ki gitmiş göreceği yere. Hem de yaşamıyla bezik oynayarak...

zımzım nazım

Hey gidi Zımzım Abi hey!.. Ne çileli, ne hoş adamdın. Hani sen marangoz cilacılığı yaparken, hem içkini içer hem de espirilerle cilanı sürerdin. Senin ham tahtalara can verişini keyifle izlerdim. Bir gün; artık "Sulu tatmin etmiyor, kuruya başladım, hem daha ucuza mal oluyor, 3 kişi otursan suluya para yetmiyor, ama iki cigaralık hepimize daha ucuza kafa bulduruyor." demiştin.

Çok kısa süre sonra da; "Kuru da kesmiyor, "Tiş"e (Eroin) başladım" dedin.

Sana hiç bir şey diyememiştim. Büyüğümdün, "Abi" diyordum, desem nolur'du ki; "Çocuk aklınla karışma sen hayatı ne bilirsin?" diye bağıracaktın.

Sen hayatın boyunca kimseleri dinlemedin ki, dostun var mıydı? Bilmiyorum ki. Ama zannetmiyorum, çünkü hep yediğin kazıkları anlatırdın.

Ama bir şeyi unutamadım;

Akıl hastanesine götürülüşünü. Nasıl da bağırıyordun; "Ayıramazsınız beni yavru kedilerimden, ben onları HE-MAN yapacağım, dünyayı değiştirecekler!.". diyen köpürmüş ağzını.

Mahallede, Tarlabaşı'nın, Beyoğlu Caddesi ile kesiştiği köşesinde yine TİŞ'ine devam ettin. Çünkü getirdiler. İçeceğin kadarını içtin, üste kalan payları satıp fazlasının, parasını sana sattıranlara verdin. Bunalımlarından başlayan içiciliğin yüzünden, başkalarına, namussuzlara, pazar oldun. İstemesen de ortak oldun.

Bir de; senin şırınga yaptırışına şahit olmuştum. Kendin iğneden korktuğun için, başkalarına yaptırdığın şırıngayla konuştuğuna; iğne yapılırken "Dumka da Dumka da" diyerek 9/8'lik ağzınla yaptığın darbuka ritminle sanki yaşamla dalga geçiyordun!..

O an seni, savaşçı Afrika'lı zencilere benzetmiştim. Esmer oluşunun da bunda payı vardı.

ZIMZIM; Gömlek cebinde ve iki omzunda sürekli 3 kedi yavrusu, sırtında kabzası çaputlarla sarılı eski Osmanlı kılıcı, ve ağzında sürekli "HE-MAN!" sözcüğü ve sokağın tam ortasına kurduğu küçük çay ocağı ile "HÜKÜMDAR" gibiydi. Korkudan kimse ona yaklaşamaz, konuşamaz, soramazdı. Bütün dünyası, eroin ve 3 kedi yavrusuydu.

Arada bir yavru kedileri yere bırakır, çaput kabzalı kılıcını çeker, "BÜYÜYÜN LAN, BÜYÜYÜN!", "DEĞİŞİN LAN, DEĞİŞİN! HE-MAN olun!" diye bağırırdı. Çok sinirlendi mi de kedilerin kulaklarını keserdi. Dehşet sinema sahneleri gibi yaptığı olaylarla kendisinden korkanları bile güldürürdü.

Yaşamın keskin çarkları, masum marangoz cilacısını öyle öğüttü ki, 5 çocuklu evinden koparıp sokakların, uyuşturucu tüccarlarının, hem müşterisi hem de en iyi bulunmaz satıcısı yaptı. Çünkü deli raporlu, ceza görmeyecek mümessildi. Kendine verilen payı arttırmak için, esrarı kınadan, eroini gripin tozundan yapacak kadar uyanık!.. Uyuşturucu ile hiç bir zaman da yakalanmadı, hep kına ve gripin tozuyla yakalandı. Ne kadar doğruydu bilmiyorum!.,.

İğrenç yaşama dayanamayan ZIMZIM, "SOM ALTIN" vuruşunu, korktuğu iğneyi ilk defa, penisinin ucundan kendi vurarak, bu "CENABET" dünyayı terketti.

Bu tavrı ile Dünya s.k.nde, değil mesajını verdi.

hayallah necati!..

"Abi ne kadar streslisin, bak dün akşam çakmağını burada unutmuşsun, buyur" dedi. Oturduğu yüksek bar sandalyesinden karşısındaki garsonun gözüne karanlık baktı. Garson gözünden vuruldu, kafasını eğdi. Adam devam etti:"Asıl sen bu siniri bırak, ben asabi insanları hiç sevmem HAY ALLAH" dedi. Garson, yine en kibar tavrını taknarak, "Necati Bey, ben sinirli değilim. Yalnızca çakmağınızı iade ediyorum." dedi.

Necati Bey karanlık baktı, kafasını iki yana sallayarak cıkcıkladı ve "HAY ALLAH" dedi. Oturduğum yerden dikkatlice izliyordum. Çünkü Necati Abi'yi yakın tanıyordum. Eşinden ayrıldıktan sonra eski mesleği garsonluğu bırakarak, sürekli içki içip kendi kendine konuşur, bazen konuşmaz, yalnızca "HAY ALLAH" sözcüklü birisi olup çıkmıştı. Ona ne anlatırsan anlat, karşılığı hep HAY ALLAH'tı.

Bir ara lafa girip girmemeyi düşündüm. Sonunda dayanamayıp, "Nasılsın Necati Abi?" diye laf attım. Döndü, benim de yüzüme karanlık baktı, kafasını iki yana cıkcıklayarak "HAY ALLAH" dedi.

Bu cevabın geleceğini bile bile devam ettim. "Ne var, ne yok abi, görüşemiyoruz." dedim. O hâlâ gözüme baka baka "HAY ALLAH" diyor, başka bir şey demiyordu. Bu ara garson, çaktırmadan bana bir göz kırparak ayrıldı. Kıs kıs gülüyordu. Çünkü marazayı bana devretmişti. Gülmesi bundandı, anlıyordum. "Necati Abi, nerelerdesin? Unuttun bizi." gibi bir sürü boş laflar ettim durdum. Ama gelen cevap hep aynı: HAY ALLAH!.. Sustum, önüme dönüp içkimden bir yudum aldım. Kendi kendime; "Tamam, Necati Abi beyin kilitlenmesi hastalığına tutulmuş" diye düşünürken Ne-

cati Abi'yi, önünden geçen aynı garsonu, omzundan iki parmağının ucuyla kavramış, ara sıra boşa giden hafif sarhoş tekmelerini savururken gördüm. Tekmeleri savururken de ağzında yine aynı sözcükler: HAY ALLAH!.

Garson, "Necati Bey lütfen... Siz de aynı meslekten geliyorsunuz. Bakın ben size nezaketimi bozuyor muyum. Lütfen Necati Bey" diyor, fakat Necati Abi'de cevap yok. O tekmelerine yaşlı at gibi "HAY ALLAH, HAY ALLAH" diyerek devam ediyordu. Bir ara garsonun sabrı taşmış olacaktı ki, yüksek sesle, "Abi artık yeter! Ayıp oluyor bak!.." diye bağırdı.

Necati Abi'nin önünden içki bardaklarını aldı. Adisyonu önüne koyarak; "Hesabı ödeyin ve lütfen dışarı!" dedi. Necati Abi "HAY ALLAH, HAY ALLAH!" nidalarıyla, zorlukla cebinden paraları çıkarıp hesabı ödedi. Bu sefer de kendisini omuzundan tutup kapı önüne koydular.

Bütün bu olayları bir film gibi takip ediyordum. Canım sıkıldı, ama araya da girmedim. Kendi hesabımı ödeyerek peşinden çıktım. Cadde geç saat olduğu için ıssızdı, Necati Abi yalpalayarak yürüyordu. Yetişip koluna girdim ve "Birlikte yürüyelim Abi" dedim. Durdu. Yüzüme yine aynı bakışını fırlatarak, "HAY ALLAH" dedi. Yürümeye başladık. Benim kafamda, "Başına bir şey gelmesin, soyulmasın, Beyoğlu'nun tehlikeli saatleri" gibi düşünceler vardı. O ise, yarısını anladığım, yarısını anlayamadığım sözler ediyor, peşinden de "HAY ALLAH" diyordu. Evet, evet... Necati Abi "beyin kilitlenmesine" yakalanmıştı. "Abi be gel, hava güzel, açık havada bir yere oturalım. Birer bira çekelim" dedim. O hâlâ "HAY ALLAH" diyor, başka şey demiyordu. Açık bir büfeden 4 şişe bira alarak Taksim Parkı civarında boş bir banka oturduk. Yan banklarda garibanlar yatıyordu. Arkadaşlar rahatsız olmsınlar diye sessizce oturuyorduk. Yatanlara dikkatlice baktım. Bir bankta iki kişi birbirinin ayakucundan üzerine uzanmış, kafası diğerinin kıçı üzerinde, tehlikede uyuyorlar. Bir diğer bankta ayakkabısının teki yere düşmüş, öbür teki düştü düşecek duruyor. Yerdeki ayakkabının pençeleri önden timsah ağzı gibi açık. Yani çalınacak yanı yok. Kısaca, rahat uyuyorlar. Aman uyanmasınlar... Alçak sesle konuşuyorum, Necati Abi de zaten HAY ALLAH'ları alçak sesle söylüyor. Demek ki rahatsız etmiyoruz, diye düşünüyorum. İçimden de bu görüntümüze gülüyorum.

Bu arada, "Ben Necati... Kendini biçimleyememiş adam, HAY ALLAH" diye bir ses. Daha bir şey sormamıştım ama o konuşuyordu! Demek ki beyin kilidi açılıyordu. Açık hava iyi gelmişti. Cevaplamadım, devam ediyordu:"Sıfırdan gelip sıfıra yol alan sıfırla giden HAY ALLAH! Düşüncelerle beynini yok etmiş adam HAY ALLAH! Bir işe yaramamış, kendisi yaralanmış HAY ALLAH!.. Netice; sıfır, elde var sıfır, HAY ALLAH! Toplam eder sıfır, HAY ALLAH!..

Necati Abi'nin beyin kilidi gittikçe açılıyor. Sevindim, ama Necati Abi bunları bana anlatmıyor. Karşı boşluğa konuşuyordu. Birasından bir fırt çekip devam ediyordu. Ben yalnızca dinliyordum.

"Acaba nasıl bir şey yaşamak HAY ALLAH! Bana göre bir şey değil (biradan bir fırt daha çekti) HAY ALLAH! Çalışan insanın mücadelesi varolmak HAY ALLAH!.. Ya da benim gibi yokolmak HAY ALLAH! Denemede yarar var, veya yok HAY ALLAH! İnsanları sevemedim HAY ALLAH! Nefret ettim HAY ALLAH! Sırtım ürperiyor, boş mağara gibiyim HAY ALLAH! İçimde kertenkeleler, çıyanlar var, yok-yok HAY ALLAH! Olsa, beni ısırır, sokarlardı. Kendime gelirdim. Belki akrebim ve sonunda kendi kendimi sokacağım HAY ALLAH!"...

Üst üste iki fırt, iki fırt daha çekerek şişeyi bitirdi, yere vurdu, peşinden bu sefer yüksek en sesle "HAY ALLAH!" diye bağırdı. Beyin kilidi tamamen açılmıştı. Bu seslere etrafımızdaki bank sakinleri fırlayarak uyandılar. Mırıltılar: "N'oluyor yaa... Ne o babalar, ne var, ne ALLAH'ı... Sarhoşsan ilerle de uyuyalım..." gibi laflar. Konuşanın sesi daha sarhoşluğu atamamış tonda argoydu. Bu arada diğer garibanın yerdeki timsah ağzı gibi açık ayakkabısını sanki çalacaklarmış gibi aceleyle ayağına geçirdiğini farkettim, güldüm. Gülerek, "Tamam tamam kardeşim, özür dileriz." dedim. Necati Abi hâlâ konuşulanlara tek cevap veriyor: HAY ALLAH!

Kolundan tutup kaldırdım, aman kilit açılmışken gidelim diyorum. Bank sakinlerinden tekrar özürler dileyerek Necati Abi'yi evine götürürken sevincim yarıda kaldı. Çünkü yine yalnızca "HAY ALLAH" demeye başladı. Başka şey yok, demek tekrar kilitlendi. Neyse, evine soktum, ayrıldım, bir soluklandım. Yorulmuşum. Bu sefer de ben bütün bu olaylardan etkilenmiş olacağım ki, "HAY ALLAH, HAY ALLAH" diye diye, doğruca yatmaya...

"adımı koyamadım"

Puuşt, orospu çocuğu, Puuuşt Namussuz piiiç!... Küfürler, adamın yüzüne , gökyüzüne, yerlere savruluyordu.

Durduğum köşeden sekizinci sınıf meyhanenin önünde oynayan filmi seyrediyordum.

Bağıran, Rezzan Abla'ydı, eski tanışıyorduk, çalıştığı kadın konsomasyonlu meyhanenin karşısında oturduğum sıralar sık görüşürdük. Ayrıca eniştesi sanatçı Meddah Hakkı Bey'in vasıtasıyla da iyi dost olmuştuk. Küfrettiği kişiyi tanımıyordum, tipinden sağlam ayakkabı olmadığı belliydi.

Rezzan Abla, hızını alamamış olacak ki, hızla meyhaneye daldı çıktı, elinde bir bıçak sallıyordu.

"Yavrumu öldürdün lan, yavrumu öldürdün, sana emanet etmiştim puuşt orospu çocuğu, senin gırtlağını da ben keseceğim, gırtlağında kızımın ekmeği var lan" diyerek adamın üzerine saldırıyordu, meyhaneci ve diğer çalışan konsomatris yaşlı kadınlar zor tutuyorlardı. O hala alvanizli küfürleri gönderirken ben de yavaş yavaş olayın içine yaklaştım. Ayrıca bir süredir dikkatimi çeken şey, küfürleri yiyen adamın, hiç bir söz ve tepkide bulunmayışıydı.

Saat gece yarısını geçmiş, el ayak çekilmişti, zaten meyhane ıssız sokakta tek mekandı. Beyoğlu'nun bütün boktan müşterileri buraya gelirdi, hırsızlar, gaspçılar, işsizlerle dolar taşardı. Olay olmadığı, bir gününü hatırlamıyorum.

Adamın koluna girerek; "gel kardeşim şöyle gidelim" dedim. Yüzüme baktı kolunu çekerek, ifadesiz genç suratıyla konuştu. Sesi derinden geliyordu. "Bırak kolumu kardeşim, vursun, vursun beni, beni vurmasını istiyorum, o benim anam" dedi.

Bu sözlere, sakin konuşmasına şaşırdım. Bu ara Rezzan Abla

bana bakarak; "bırak oğlum, sen bırak o puştu, o beni de mezara gönderecek öyle rahat edecek, onun bunun çocuğu o, babası bile belli değil onun", gibi bir sürü küfürler sıraladı.

İçimden kendi kendime, Allah Allah ne karışık iş diye düşünürken uzaktan, polis düdükleri geliyordu, meyhaneci, düdük seslerinin telaşıyla herkesi içeri soktu. Kapıyı kapattı. Meyhaneden küfür sesleri gelmeye devam ederken sokakta, koluna girdiğim genç adam ve ben kaldık.

"Hadi kardeşim sen de git, bak polisler birazdan düşer. Başın belaya girmeden hadi git" dediysem de o; "Gitmem bir yere, onu almadan gitmem, o benim anam" dedi.

İki kere üst üste "o benim anam" demesi dikkatimi çekti. Çünkü Beyoğlu aleminde herkes herkese, anam babam sözcüklerini sıkça kullandığı için sözün gelişidir zannettim. Ama yine de sormak zorunda kaldım: "Kardeşim, Rezzan Abla senin nereden anan oluyor?." Gözlerini gözlerime kurt bakışı gibi vurdu. Kararlı bir sesle "O benim öz anamdır" dedi. Bir an konuşamadım, yutkundu, hemen toparlanarak, "N'oluyor böyle, madem öz anansa, niye ölüm kavgası ediyorsunuz?" dedim.

"O haklı, bir kız kardeşime sahip olamadım, namussuzlara elimle teslim ettim, elimle öldürttüm onu" dedi.

Ulan be, gece yarısı ıssız sokakta bir genç adam, bir yaşlı meyhane konsomatrisi, hem de özbeöz ana-oğul bıçak, puşt, orospu çocuğu, piç, namussuz sözcükleri arasında, kafam paramparça olmuştu. Kafamı iki elimle tutarak toparladım ve "afedersin kardeşim adın ne?" diye sordum.

"Güngör.. N'olucak?" dedi. "Güngör kardeşim, gel biraz yürüyelim" dedim. Bu arada da meyhanenin içinden Rezzan'ın küfürleri ve onu zapt etmeye çalışanların yaygaraları sokağa vuruyordu.

"Ben yürümem, onu alıp eve götüreceğim" dedi. Ve birden bir kurt gibi meyhaneye saldırdı. Hızla içeri daldı. Cam çerçeve dağılmıştı. Bir iki dakika içinde anam dediği Rezzan'ı kucaklamış vaziyette dışarı çıktı. Meyhanedekilere dışarı çıkmamalarını, küfürle tembihledi.

Bu sefer de Rezzan daha yumuşamış, oğlu kurtlaşmıştı. Bağırıyordu. "Bak anne, sen bir orospusun beni ve kızkadeşimi bir sürü pisliğin ellerinde dolaştırdın! Kardeşimle ben eroinman olduk

bunların sorumlusu sensin. Babamızı sorduk, 'kim olduğunu bilmiyorum' dedin. Öyle değil mi, öyle değil mi, söylesene, kardeşim öldü kurtuldu. Ben zaten ölüyüm bizi sen öldürdün, sen öldürdün, hadi vur vur bıçağı bana, vur da öleyim!"...

Issız sokakta, Güngör'ün bağırmaları duvardan duvara vurarak patlıyor parçalanıyordu. Bu parçalardan benim de yüreğime çarpanlar oluyordu.

Güngör, bağırmaktan kısılmış sesi ve yorulmuş gövdesiyle annesinin ayaklarının dibine çöktü. Hıçkırıklarla boğulurcasına ağlamaya başladı. O ağlarken Rezzan'ın ağlamaklı sesi araya girdi.

"Kusura bakma oğlum, ben neydim ki size ne verecektim, ben de kimsesizdim, elimden tutan olmadı. Bu aleme düştüm suçluysam, sen öldür beni!" diyerek oğluna sarıldı, birlikte ağlıyorlardı.

Meyhane kapısına çıkan, meyhaneci kadınlar müşteriler ve sokağın karşısında yalnız başına duran burnu ağzı, kafası, gırtlağı, bütün dengesi sarsılmış ben bu dram karşısında gözlerimin hafif yağmurlaştığını hissediyordum.

Ana oğul bir müddet daha ağlayarak, yavaşça ayağa kalktılar.

Güngör, "Annem, güzel annem!" diyerek Rezzan'a sımsıkı sarıldı.

Rezzan; "Oğlum Yasemin'i kaybettik n'olur sen ölme, n'olur sen ölme!" diye diye oğlunun beline kollarını doladı. Kısa boyuyla uzun boylu genç oğlunun yanaklarını, kafasını, göğsünü öptü öptü ve yavaş yavaş yürüyerek karanlığa gömüldüler. Sokak perdesi kapanmıştı.

kapkara iki göz

Ayaklarımın öz kardeşi dediğim, Beyoğlu'nun çıplak kaldırımlarını ağır adımlarla eze eze yürüyorum.

Bilmiyorum nereye yürüdüğümü... Beynimde yalnızca bir şey, sanki emrediyor ayaklarıma; "Yürü, yürü nereye yürürsen yürü" diyor. Ben de köpek gibi itaat ederek yürüyorum. Bir an kulağımda yüksek volümde bir müzik sesi. Durdum, dinledim.

"Senden ayrılamam, ayrılamam" diyor. Biraz daha dinledim. Şarkı "Hiç kimse ayıramaz seni benden" diye devam ediyor. Nerede olduğuma baktım. Genelev Sokağı'nın köşe başında olduğumu farkettim. Sokağa girmekle girmemek arasında bir tereddüt yaşadım. İçimden bir ses, "Ya tanıdık biri görürse" dedi. İkinci bir ses, "Görürse ne olur?" dedi. Birinci ses, "Senin bir kariyerin var, misyon taşıyorsun" dedi. İkinci ses, "Sen insan değil misin, Robot musun? Başkalarına göre mi yaşamını ayarlayacaksın?" dedi. İçimdeki ikinci sese uyarak sokağa daldım. Kapıda polis, "Ellerini kaldır!" dedi. Kaldırdım. Üstümü başımı aradı. Hüviyetime baktı. Yaşamımda ne aranmayı, ne de soru sorulmayı sevmeyen ben, içimdeki sese uyarak, sevmediğim şeyler yaptırdım. Ellerim cebimde Genelev Sokağı'nda yavaş yavaş yürüyorum. Kafam eğik, yan gözle bakıyorum etrafa. Elli metre kadar yürüdüm. Bir an başımı kaldırıp baktığımda, kapkara iki gözün ışıldak gibi bana baktığını fark ettim. İçime yıldırım düştü sandım. Kafamı eğdim, yürüdüm. Bir an yürümemin değiştiğini farkettim. Ayaklarım dolanıyordu. Çünkü biri beni gözlüyordu. Arkaya dönüp baktım. Aynı iki kapkara göz mermi gibi yüreğime vurdu. Bir anda yüreğim kanadı, fazla bakamadım. Sokağın sonundan geri döndüm, yavaş yavaş bakarak yürüdüm. Gözleri kaybettim. Bir an durumu-

mu, kenar mahallede sevdiği kızın evinin önünde tur atan genç delikanlılara benzettim. Kendimden utanır gibi oldum. Çıktım gittim genelevden. Yaralanmıştım.

Gittim, ama o gece uyuyabilirsen uyu. Hani içkiyi de fazla sevmem ki vurayım kendimi içkiye, efkârlanıp etrafa anlatayım: "Bana bugün kapkara gözlü bir kadın iş verdi" diye. Ama olmaz ki, ben misyon sahibiyim ya, ne derler; "Sen kerhaneye nasıl gidersin? Kadınlara meta gibi mi bakıyorsun?" falan-filan...

Tabii, namuslu olmalıyım ben. Ama yürek gördü kapkara iki gözü, çarpıldı. Fukara yürek ne yapsın? Gece uyuyamadım. Sabah erkenden tekrar geneleve. Sokakta bir sürü tur attım. Göremedim. Yok, yok. Son bir defa attığım turda, yine aynı evin merdivenlerine yaslanmış bakan gözleri gördüm. O da beni gördü. Bu sefer utanmadan, uzun uzun baktım. O da baktı. Sonra eve girdi. Büyülenmiş gibi doğru aynı eve yürüdüm. Kapıyı açtılar. Kapının tam karşısına gelen sedirin üzerinde, 4-5 kadının arasında oturan kapkara gözlerin karşısında durarak: "Kaç numara?" dedim. "Çalışmıyorum" dedi.

Bir anda kan beynime sıçradı. Sinirle gittim, patron vekili kadının masasının yanındaki sandalyeye oturdum. Ve, "Benimle kalkmazsan, kimseyle kalkamazsın!" diye bağırdım. Evin salonuna bir sessizlik çöktü.

Aradan bir-iki dakika geçti geçmedi, kapkara gözlü kadın yerinden kalktı, oturdukları yerin tam karşısına gelen merdivenlerden çıktı ve kayboldu. Bu arada onun hafif topalladığını farkettim. Arkasından diğer kadınlar, "Topalın lanetliği üzerinde bugün", bir diğeri "Dostu bıraktıktan sonra lanetleşti", "Kendini bir bok zannediyor" gibi laflar ettiler. Böyle bir olaya sebep olduğum için sıkıldım. Yerimden kımıldayamadım. Patron vekili kadın, "Oğlum, bir kahve iç. Bak istersen başka bir kadınla çık" gibi sözler söyledi. Cevaplamadım. Hızla evi terk ettim. Aynı hızla sokağı terk ederken arkama dönüp onun evine baktığımda, kapkara gözlü kadının üst kattaki odanın camından bana baktığını gördüm. Benim baktığımı görünce perdeyi kapattı. Çektim, gittim. Daha ağır yara almıştım.

Ulan içkiyi sevmem, içemem ama bir meyhaneye girerek, kendimi zorlaya zorlaya rakı içtim. Çarpıldım. Eve geldiğimde kafam fırıldak gibi dönüyordu. Elbiselerimle uzandım. Sızıp kalmışım.

Gece yarısı alkolun tesiri geçmiş olacak ki, uyandım. Kafamda bir ağırlık, bir hareket var. Kafamı tuttuğumda bir fındık faresi atladı, doğruldum. Aslında alışıktım onlara. İçkinin tesiriyle olacak, bir an irkildim. Neyse, kısa bir süre sonra unuttum. Aklıma yine o iki kapkara göz, reddedilişim, aksayan ayak ve onun arkasından konuşulanlar geldi. Sıkıldım. Fakat sokaktan çıkarken yine pencereden bakan o gözler... Her şey birbirine karıştı. Sen misyonlu sanatçı, yüreğin oynadı, değil mi? Yaşamında ilk kez. Hem de nerede? Olsun, yaşamım hep ertelenerek geçti. Bu sefer seni ertelemeyeceğim. Olsun, bir kerede duygum yürüsün, yeter. Mantık geride dursun. Hep mantık, mantık... Çevrene göre hareket. Sıkıldım. İşte ben, işte iki kapkara göz... İşte çiftçatal yüreğim. Çamurda yürümek istiyorsa, bırakırım yürüsün, koşsun, gömülsün...

Hay Allah be, adını bile bilmiyorum! Nereden bileceğim, konuşamadım ki, öğrenecek bir hareket yapamadım ki... Belki böylesi daha iyi. Adressiz mektuplar gibi, belirsiz. Kafamı kurcalıyor, yine gideceğim. Onunla mutlaka arkadaş olmalıyım. Gezmeliyim, oturmalıyım, sevişmeliyim. Yaşamımda hiç kimseyle elele gezmedim. Kimse için ne bir mektup, ne bir şiir yazdım. Aşk cümleleri söyleyemedim. Belki ona yazarım, söylerim. Belki de konuşamam, yazamam, söyleyemem. Olsun be, hayali bile güzel.

İki gün sonra tekrar geneleve gittim. Bu sefer kararlıydım. Doğru evine. Kapıyı açtım. Yine aynı sedirin ortasında oturan kapkara gözlerin önünde durarak, "Kaç numara?" dedim. Yüreğim sürgün gibi, yerinden gitti gidecek.

"4 numara" dedi.

Yüreğim durdu sandım. Elim ayağım dolaştı. Bu sefer de onunla nasıl, ne konuşacağım? Heyecandan olacak, düşünemiyorum.

Kalktı, önüme düştü, odaya çıktık. Kenarda bir sandalyeye oturdum. "Bir şey içer misin?" diye sordu.

"Kahve" dedim. Sessizce çıktı. Bir kahveyle döndü. Ben de bu arada odaya göz gezdirdim. Orta halli bir ev odası gibi düzenliydi. Karşıma oturdu. İkimiz de konuşmuyorduk. Sessizliği ben bozdum. Adımı söyledim. O da söyledi: Sevda... İçimden, ne güzel bir isim, dedim. Sevda'ya sevdalandım galiba, diye düşünürken, kapı çalındı. Fincanları istediler. Ben para vermek için cebime davrandım, "istemez" dedi. Fincanları gönderdi.

Ben yine "Kaç paraysa veririm, biraz konuşalım" dedim. 1 sa-

atlik ücretini ödedim. Parayı aşağıya götürdü, geldi. Adet buymuş. Saatlik, gecelik aşağıya bildirilirmiş. Ne konuşacağımı bilmiyordum. Tiyatrocu olduğumu söyledim. Anadolu turnelerini anlattım. Dikkatle ve merakla dinliyordu. Gülüyordu anlattıklarıma. Okula hiç gitmemiş, okuma-yazma bilmediğini söyledi. Oturdukça kendimi ona daha yakın hissetmeye başladım. Güzel bakıyordu, dinliyordu. Beyaz dişleriyle aşırıya kaçmadan gülüyordu. Saatin nasıl geçtiğini anlayamadık. "Saat geçti" sesiyle uyarıldık. Kalktım, yarın yine aynı saatte geleceğimi söyleyerek ayrıldım.

Onunla kaldığım süre ödediğim paraları arkadaşlarımdan aldığım borç paralarla ödüyordum. Çünkü o ara işsizdim. Böyle gelip gitmelerde aramızda sıcaklık oluştu. Müşteri-sermaye ilişkisinden çok arkadaş-sevgili gibiydik. Hep ben anlatıyordum. O yalnızca dinliyordu. Az konuşuyordu. Bir kere ailesine baktığını, askerdeki kardeşine para gönderdiğini, memleketini, köyünü anlatmıştı. Bir kere de askerdeki kardeşine bana mektup yazdırdı. Zaman geçtikçe ona sevgim büyüdü de büyüdü. Onun da beni sevdiğini anlıyordum.

Bir gün durup dururken "Benimle dost olur musun?" dedi. "Zaten dostuz" dedim. "Yok, öyle değil. Patronla ben konuşurum. Yüzük takarız, o zaman istediğin gün para vermeden gelirsin. Gece de kalırsın" dedi. Sevinçle yerimden fırladım, "Tabi tabi olur, hatta seninle evlenirim bile" dedim. Boynuna sarıldım, sessizce ağladı. Gözyaşlarını öptüm. Yüreğim vurgundan vurguna gidiyordu.

3 gün sonra telefon açtığımda "Tamam, patronla konuştum. Pazartesi gecesi dost gecemiz olacak. Saat 8'de gel konuşalım" dedi. "Tamam, geliyorum" diyerek telefonu kapattım. Saat akşam 8'de doğru geneleve... Beni bekliyordu. Sıkı sıkı kucakladım. "Yüzük almamız lazım" dedi. Durdum. bir an sessizleştim. Anladı. "Sıkılma, yüzükleri ben alırım. Sen parmak ölçüsü ver" diyerek kısa bir ip parçası ile utana utana parmak ölçümü verdim. Çıktım gittim. İşte, bir vurgun daha. "Dayan yüreğim, dayan!" diyerek yürüdüm. Pazartesiyi iple çektim.

Gecesi temiz, traşlı söylediği saatte, tam 11.30'da genelevde oldum. Beni kapıda karşıladı. Salona çıktığımızda büyükçe bir masa kurulmuştu. Etrafında evde çalışan kadınlar ve dostları oturuyordu. Bizi görünce -patron hariç- ayağa kalktılar. Önce yaşlı patron kadının elini öptük. Diğerleriyle tek tek el sıkıştık. Kadınlar

"Nasılsın enişte?" diyerek hatırımı sordular. Erkekler hepsi bitirim, yalnızca elimi sert, kuvvet gösterir gibi sıktılar. Sevda simsiyah, uzun bir elbise giymiş. Genelev kadınından çok, misafirlerini ağırlayan bir ev kadını havasındaydı. Ya ben acemi damat adayı, bilmediğim bir dünya içinde oyunun bir parçası, hatta odak noktasıydım.

Çaktırmadan oturanlara bakıyordum. Bitirim dostları beni kendilerinden uzak, hamam oğlanı gibi görüyorlardı. Bakışlarından, tavırlarından farkedebiliyordum. İçki hariç yenildi, içildi. Saat geceyarısı 3'e doğru patroniçe yavaşça elini şaklatarak ayağa kalktı. Herkes kalktı. Sevda ile beni yanına çağırarak, yaşlı sesiyle küçük bir konuşma yaparak yüzüklerimizi taktı. Kadınlar ve dostları hediyeler verdiler. Sevda'ya kadınlar takı taktılar. "Ailemize hoşgeldin" diyerek alkışladılar. Bizi odamıza, gerdeğe soktular.

Köy adedi gibi birisi sırtıma vurdu. Ama ne vuruş! Pezevenk, kendini ya esas düğünde sanıyor, ya kasten, bilmiyorum. Ses çıkaramadım. Ama bir on dakika nefesim kesildi. Erkekliğe bok sürmedim, sineye çektim.

Odada kendi kendime, "Ulan hayata bak be, nereden nereye geldim. Durup dururken hiç aklımda olmayan bir şey; genelevde evleniyorum. İşte gerdekteyim. Ama rahatım, memnunum, sevdiğim bir kadının yanındayım." Geceyi hiç soyunmadan, yatakta uzanarak, havadan sudan laflarla geçirdik. Sabah uyumuş kalmışız. Aslında ben ne yapacağımı bilmiyordum. Sevda da böyle hoşuna gitmiş olacak ki, hiç ses çıkarmıyordu. Bir nevi üllizyon. Büyü bozulmasın sanki. Yatsak bozulacak. Bendeki korku bu. Belki o da korkuyordu. Bilmiyorum. Hiç de bilmedim. Öğleden sonra uyandığımda kahvaltı hazırdı. Bir şeyler atıştırmaya çalıştım. Odayı taradım. Düşündüm, neredeyim? Tabii ya, genelevde ilk gecem. Kahvaltı yaparken dışarıdan sesler geliyordu: "6 numaraya iki çay... Tamam sen aşağıda bekle... Sevda bugün çalışmıyor" gibi. Kalktım, beni yolcu etti. Kafam önde, sağa-sola bakmadan evden ve sokaktan çıktım. Genelev raconu buymuş. Giriş çıkışlarda hiçbir kadına bakmadan yürüyüp çıkacaksın. Eve geldiğinde kadınlar ya ortada olmayacak, yahutta çıplak yerlerini kapatacaklarmış. Öğrendim. Ertesi akşam saat tam 11.30'da geldim. Sevda oda kapısında beni bekliyordu. Üzerinde ateş kırmızısı bir gecelik, dağınık taranmış saçlar, odanın içinden hafif seste gelen

müzik: "Hop hop gelsin, yarim gelsin, hemen gelsin, şimdi-gelsin..."

Bu atmosfer, bu müzik bir an insanı büyülüyor, kendini bir bok zannediyorsun. Odaya girdim. Koltuğa oturdum. Sevda hemen ayakkabılarımı çıkardı. Sıcak su ile incitmemeye çalışarak ayaklarımı yıkadı, kuruladı. Kurala uyarak yapılan işleme hiç karışmadım. Adet buymuş. "Hoşuma gitmedi" dersem yalan söylemiş olurum. Bu işlem ileride her gece sürdü gitti. O gece hafif bir şeyler yedik.

Yeni aldığı pijamalarımı, terliklerimi giydirdi. Hoşuma gidip gitmediğini sordu. Çok beğendiğimi söyledim. İçimden de, acaba bütün evlilikler böyle mi? Yoksa geneleve has bir durum mu? diye soruyordum. Bilmiyorum...

Işığı söndürüp loş gece lambasında yatağa uzandık. Gece lambası dönerek, 7 ayrı renkte üstümüzde tur atıp duruyordu. Sevda'nın yüzü her baktığımda bir başka renk alıyor, üzerindeki ateş kırmızısı gecelik Aleyim Sema gibi oluyor, bozuluyordu. Seviştik. Geceliğini çıkarmak istediğimde eteklerinden aşağı çekerek direndi. Şaşırmıştık. "Çıkarmak istiyorum" dedim. Kapkara gözleriyle yalvarır gibi baktı. "Çıkarma" der gibiydi. "Neden?" dedim. Israr ettim, zorladım, çıkardım.

Sevda gözleri yağmurlu bir akşam gibi tavana dikili bir heykel sessizliğinde bakıyordu. Aleyim Sema gibi renk renk dönen ışığın yardımıyla gördüğüm, Sevda'nın vücudunun sol yanı tamamen yanıktı. Şimdi anlamıştım neden geceliğini çıkarmamakta ısrar ettiğini. Ayrıca tanışalı 1 ay olmuştu. Hiç yatmamıştık. O da yanaşmamıştı. Bu düşünceler yıldırım hızıyla aklımın kasıklarından geçti. Yanıktan hiç iğrenmemiştim. Dönen renkli gece lambası, çıplak, esmer vücudunun yanığının üzerinden renk renk geçerek onu yokediyordu. Hafifçe eğilip yanığını öptüm öptüm. O hâlâ heykel gibi hareketsizdi. Sonra, tavana dikili yağmurlu gözlerini öptüm. Sıkı sıkı sarıldım. Öylece kalmışız.

Günler günleri kovaladı. Artık aramızda sevda vardı. Ben Sevda'ya sevdalanmıştım. O da bana. Bu durum böyle, karı-koca gibi 1 yıl gitti.

Dostluğumuzun üçüncü gecesinin sabahı evden çıktığımda cebimde çok para vardı. Şaşırmıştım. Dönüp geri vermeyi düşünmüştüm. Fakat genelevde dostu olan bir tanıdığım, "Genelevde

dostun olan kadının verdiği para ve hediyeleri almazsan, diğer müşterilerden farkın kalmaz. Herkes ona verecek, o bir kişiye verecek ki sevdiğini, sevildiğini anlayacak." demişti. Doğruluk derecesini bilmiyordum. Bu sözler aklıma gelince vazgeçmiş, susmuştum. Onu kaybetmekten de korkuyordum. Kısacası aşk adına boktan bir asalaktım...

Tiyatro çalışmalarına başlamıştım. Anadolu turnesine hazırlanıyorduk. Fakat Sevda'dan ayrılmak bana zor geliyordu. Nasıl olacaktı!..

Bir gece, o bana nasıl "Dost olalım" dediyse, ben de "Evlenelim" dedim. Durumumu anlattım. Suskunlaştı, yalnızca "Seni bana bırakmazlar. İleride bana kötü sözler söylersin, olmaz" dedi.

Ne kadar ısrar ettiysem de kabul etmedi. Sabah çıktım, gittim.

Gece geldiğimde evin kapısı kapalıydı. Çaldığımda, "Gecelik müşterim var, bu gece gelmesin" diye kapıcıya haber bırakmış. "Kapıda kalakaldım. "Olmaz böyle şey!" diye isyan ettim. Hızla genelev dışına çıktım. İsyanımı kuşanmıştım, ağlaya ağlaya geceyarısı sokaklarda bağırarak, bilinmeyene koştum. Sabaha kadar alışık olmadığım kötü şarabı gece adamlarıyla paylaştım.

Yalnızlığa tahammülüm yoktu. Kötü şarabı paylaştığım sokak adamlarının da bir aşk hikayesi vardı. Anlatıyorlardı, rahattılar. Allah kahretsin, ben anlatamıyordum. Yaşadığım sevdamı hiç kimseyle paylaşamadım. Kol kırılır, yen içinde kalır hesabı. Hep yalnız yaşadım. Sadık köpeğim yalnızlığımı kıramadım. Çevrem fanatikti, benim de "misyon"um vardı ya, ayıplıyorlardı. Genelev kadınını bana yakıştıramazlardı. İçime öyle işlemiş ki bu düşünce, sokaktaki adama bile anlatamıyordum. Ama onlar, sokaktaki adamlar bile benden güçlüydüler. Hayatı çözmüşlerdi. Çok rahat küfürlerle anlatıyorlardı. Onlar anlattılar, ben yalnızca dinledim. Gözyaşlarımı bile saklayarak.

Ertesi gün Sevda'ya telefon açtım. Telefona başkası çıktı. Sevda'yı istedim, "Vizitede" dediler. Halbuki anlaşmalı saatimizde direk o çıkardı. Sonra tekrar aradım. Telefona çağırdılar. Konuştuk. Paralı bir müşterisi geldiğini, benimle görüşemeyeceğini, ancak 1 hafta sonra pazartesi günü, paralı müşterisi gittikten sonra görüşebileceğimizi söyledi. Kapattı.

Bir hafta evimden dışarı çıkmadım. Sevmeden içtiğim içkileri şişe şişe bitirerek, ayılmadan, bütün beyaz duvarlarıma SEVDA

sözcüklerini yazdım. Şimdi odamda yalnızca SEVDA vardı.

Pazartesi geldi. Tekrar aradım. Telefona çıkan, bu sefer de "Sevda ayrıldı gitti" dedi. Telefonu kapatıp hızla geneleve gittim. Patroniçeyle konuştum. "Evet, genelevden ayrıldı. Bir adamla gitmiş galiba, nereye gittiğini bilmiyorum" dedi. Bir defa daha vurulduma. Bir yerlerim koptu.

Sonra Anadolu'ya turnelere çıktık. Bütün genelevleri dolaştım, onu bulamadım. Aradan yıllar geçti, izine daha rastlamadım.

Ben senin satıldığın günahkâr sokakta ağlayan taş, günah odamızın ışığı, penceresi, penceremizin hayal perdesi, ömrümce sırtına yüklenilen günahlarım ortağıydım. Yılan zehiri gibi aşkını, damarlarıma kurşun gibi sıktın ve kaçtın. Belki bilmediğim bir yerlerde mutlusundur, belki de beni unutmuşsundur. Gözlerimi yollara çakmış, dudağımda mutsuz bir ıslıkla, ya bir Mayıs sabahında, ya da bir Ekim akşamı seni bana getirir, bilmiyorum. Yalnızca yalan hayaller kurarak sessizce dönmeni bekliyorum.

Ama ne demiştin: "SENİ BANA BIRAKMAZLAR, HEPİDİ BANA KÖTÜ SÖZLER SÖYLERSİN". Belki de sen haklıydın bilmiyorum. Ama hala yüreğim sana sürgün, özlüyorum. Meşkur mızıkçı geceliğini ve beni beklerken çaldığın aşk şarkını.

Hop hop gelsin
Yarım gelsin
Hemen gelsin
Şimdi gelsin

babil kraliçesi

Eve geldiğinde giriş kapısının kırık olduğunu fark etti. Morali bozulmuştu, o sinirle yukarı çıktığında, yazı masasının başında onu ayak ayak üstüne atmış, sigarası ağzında, boş gözlerle kendisine bakarken gördü. "Hoş geldin" bile demeden, rahatlıkla sigarasını içiyordu. En küçük bir harekette dahi bulunmadı. İçeriye biri girmiş ya da girmemiş, umrunda değildi. Kendisi de bir şey söylemedi. Odanın içinde sessizlik hâkimdi. Gitti, tam masanın karşısına gelen duvarın dibindeki yatağına uzandı, bir sigara da o yaktı...

Konuşmadan kısa bir süre durdular. Sessizliği kız bozdu, iri gözlerini açа açа; "Kapıyı aşağıda oturan adama kırdırdım" dedi ve cevap beklemeden devam etti: "Sen kızmazsın böyle şeylere, bilirim. Kapıyı ilk kıran ben değilim, herkes kırıyor, onlara kızmadığına göre bana da kızmazsın..."

Cevaplayamıyordu, fakat içinden ona hak veriyordu. Çünkü evi; kapısı defalarca arkadaşları tarafından kırılan, yokluğunda yatılıp kalkılan, kitapları çalınan veya kız arkadaşlarını getiren sözde arkadaşları tarafından sorumsuzca kullanılan bir yerdi. Bu olaylar onu çok sevdiği iki küçük odasından soğutmuştu. Onun için ne söylese boştu. Sağlıklı insanların yaptığını, iki defa akıl hastanesine girip çıkmış, üçüncü defa girmeye mahkûm, sevdiği kız arkadaşı yapıyorsa, ona ne diyebilirdi? Bağırıp çağırsa ne olurdu? Çünkü sert bir tavır koyarsa hastalığının konumu gereği, onun sığınma ihtiyacını köreltir ve onu, hiç tanımadığı pis insanların koynuna itmekten başka bir işe yaramazdı.

Çünkü onu iyi tanıyordu; biraz ters davrandı mı sessizce evi terk eder, yolda önüne ilk gelen, kendisine ilgiyle bakan biriyle ge-

ceyi geçirmeye giderdi. Onun bu tavrı, anlık bir hoşlanmayla gidip yatmak değil, o gece onunla birinin ilgilenmesi, kim olursa olsun ona sığınmaydı. Bu yapısını iyi biliyordu, çünkü kısa bir süre ortada görünmez, sonra çıkıp gelirdi. "Ben orospu oldum, kötü oldum, ne olursun bana ters davranma!" diye sızlanırdı. Arkadaşının kendisine ayrı bir davranışı, belki de gizli bir sevdası vardı. Bazen bunu fark eder, kendisini çok iyi dengelerdi. Çünkü arkadaşı siyah uzun saçlı, iri gözlü , etli dudaklı, çok güzel ve alımlı bir kadındı. Fakat onunla cinsel bir ilişki düşünmemişti, düşünmek değil aklına bile getirmemişti. Ayrıca kendisinin çok sevdiği bir de sevgilisi vardı.

Kız arkadaşının kendisine olan gizli sevdasını fark ediyordu. Çünkü kendisine sürekli; "Sen o gözlüklü kızı seviyorsun, sana ne veriyor? Sen hep onu düşünüyor, hep ondan bahsediyor duvarlarına resimlerini takıyorsun" derdi. Hatta bir keresinde, sevgilisinin karakalemle büyütülerek çizilmiş duvarda asılı portresinin yanına kendi fotoğrafını yapıştırıp "hangisi daha güzel?" diye sormuş, "Sen" cevabını alınca da, arkasından kendi fotoğrafını aynı büyüklükte yaptırmasını istemişti.Duvarın bir tarafına da kendi portresinin asılmasını istiyordu. Kızın bu arzusunu kırmak istemiyordu fakat yapamazdı. Sonra sevgilisine bunu nasıl anlatacaktı? Sevgilisi bu konularda hiç anlayışlı olmadığı gibi, aşırı kıskanç ve şüpheciydi. Hatta bir akşam sevgilisi ile eve geldiklerinde, kapının kırık olduğunu görmüşler, kendisi olayı kavramış sevgilisi telaşa düşmüştü. Sakin bir şekilde, sevgilisini arkasına alarak içeri girmişti. Karşılaşacağı durumu önceden kestiriyordu, fakat sevgilisinin tavrı ne olacaktı? Düşündüğü gibi oldu, çünkü kız arkadaşı yine masasında bacak bacak üstüne atmış, boş gözlerle sigara içiyordu. Sevgilisi kızı görünce suratı asılmış, gitmek istediğini söylemişti. Sevgilisine durumu izah etmeye fırsat bulamadan, hasta kız masadan fırlayıp: "Bırak gitsin, hadi kızım güle güle!" demişti. Kendisi araya girmiş, merdivenin alt basamaklarında durumu kısaca izah ederek, sevgilisini ikna etmiş ve sonunda ikisini tanıştırmıştı.

Fakat ikisi de bu tanıştırılmadan memnun olmamışlardı. Konuşmadan bir süre oturmuşlar, bir ara hasta kız arkadaşı hışımla yerinden kalkarak, üst katta bulunan odaya çıkmış ve o gece sabaha kadar çeşitli bahanelerle odalarına girip çıkarak onları uyut-

mamıştı.

Yine bir gün ev kapısını açık bulmuştu. İçeriye girdiğinde odada derin bir sessizlik vardı. Üst odaya yönelerek; "Kim var?" diye seslendiğinde cevap alamamıştı ama sonradan küçük tıkırtılar duyarak, sessizce üst kata çıkıp kapısını açtığında gördüğü şey onu şok etmişti. Çünkü gördüğü şey, evinde misafir kalan erkek arkadaşının, hasta kız arkadaşıyla çırılçıplak yataktaki halleriydi. Birden sinirleri gerilmiş, kan tepesine çıkmış, bir ton küfür yağdırarak, erkek arkadaşını çırılçıplak yataktan kaldırmış ve alt odanın merdivenlerinden aşağıya, oradan da kapının dışına atarak, elbiselerini küfürle suratına fırlatmıştı. Bu olaylar karşısında kız arkadaşı hiç reaksiyon göstermemiş, suskun bir rahatlıkla üstünü giymekteydi. Ona bir şey söylemeden alt odaya inip, sinirlerini duvarları döverek yatıştırmaya çalışmış, bir taraftan da küfürler yağdırmıştı.

Gözleri ıslanmıştı; camı açtı ve evinin karşısındaki kilisenin damına gözlerini dikerek dalıp gitti. O sıra hasta kız arkadaşı da aşağıya inmişti. Arkasına dönüp bakmadığı halde, onun ayak seslerinden, masaya gelip oturduğunu fark etmişti. Bir şey söyleyemeyeceğine göre, dönüp bakmayı gereksiz bulmuştu. Bir ara kız arkadaşı; "Niye bakmıyorsun, ne oldu?" diye sordu. Arkası dönük, "bir şey yok" gibilerinden omuzlarını silkti; hâlâ gözleri kilisenin damındaydı.

Kız arkadaşı devam ediyordu; "Neden dövdün çocuğu? Bana bir kötülük yapmadı ki, ne var bunda? Bana çok iyi davrandı, ben söyledim yatmamızı; bana sarılmasını, göğsüne yatıp saçlarımı okşamasını istedim. Bunu niye kötüye çekiyorsun? Kötü bir şey yapmadık ki... söylesene ne yaptık?" dedi. Kız arkadaşı konuşurken o cevap vermeden, gözünü ayırmadan kilisenin damına bakıyordu. Kız arkadaşı: "Kızdıysan ben giderim. Ama dinle, bak ben kötü değilim. Doğru söyle, ben kötü müyüm? Söylesene beni orospu gibi mi görüyorsun? Ne olursun söyle! Sen dürüstsündür, yalan söylemezsin, sen benim KING'imsin!" dedi.

Kız arkadaşı beline sarılı konuşurken, kendisi tamamen sesizleşmişti. Ne diyebilirdi? Bu saf, rahat konuşmalar yüreğine çekiç gibi iniyor, göğsü bir körük gibi inip kalkıyordu. Dili tutulmuştu sanki, cevaplayamıyordu. Hem cevaplasa ne diyecekti? Döndü ve kızın gözlerine ıslak kirpiklerinin arasından derinlemesine baktı.

Birden kız arkadışının iri gözlerinden etkilendi; ilk defa böyle bakıyordu. Ona sarılmak, kırmızı etli dudaklarını öpmek geldi içinden. O ara, gözleri kızın gömleğinin üst düğmesine takıldı; iliklenmemiş gömleğinin arasından gözüken diri göğüsleri isteğini daha çok kabartmıştı. Birden ona sarıldı ve hislerini ona sarılarak, kızın omzunun üzerinden karşıya bakarak gizlemeye çalıştı. Yüzüne bakmamaya kontrölünü kaybetmemeye çalışıyordu; kısaca isteklerini erteliyordu. Kısa bir an için kollarını ondan koparark, hemen ortaya bir konu attı. "Yazmaya çalıştığım oyun skeçlerini düzelteceğim, sen de geç karşıma otur, tıkandığım yerde sorarım, fikrini söylersin, birlikte çalışırız" dedi.

Gidip, kitaplığından çalıştığı oyun tekstlerini çıkardı. Masanın başına gelerek kâğıtları masaya döktü. Bu tavırları aslında çalışmanın değil, bir kaçışın hareketleriydi. Önündeki kâğıtları karalamaya çalıştı, fakat boşuna, çok iyi biliyordu ki bu durumda çalışamazdı...Ama olsun, kaçacaktı.

O ara kız arkadaşı her zaman olduğu gibi küçük tüpü yakmış, çay demlemeye hazırlanıyordu. Ara sıra göz ucuyla kızın hareketlerini takip ediyor, kendisinden yana döndüğünde aceleyle bir şeyler karalamaya çalışıyordu. Arkadaşı çaydanlığı tüpün üstüne koyduktan sonra gelip karşısına oturmuş, sessizce Doğan'ı izliyordu. Kısa bir sessizlikten sonra kız arkadaşı gülerek kendisine bir şey sormak istediğini söyledi. Doğan başını kaldırdı, karalamayı bıraktı ve sormasını bekledi. Kız arkadaşı "Beni kıskandın mı Doğan?" dedi. Bu ani gelen soru karşısında ne diyeceğini şaşırdı. Sadece; "Yoo... Yok öyle bir şey, hem neden kıskanayım?" dedi.

-Ben öyle düşünmüştüm; bir erkek bir başka erkeğin yanında hırçınlaşırsa, yanında bulunan kadını kıskanırmış derler.

-Doğrudur ama sen benim sevgilim değilsin ki, sadece arkadaşımsın.

Doğan'ın bu sözleri ile ortalığı uzun bir süre sessizlik kapladı. Bir süre sonra kız yerinden kalkarak, Doğan'ın başucuna geldi ve kollarını boynuna doladı. Soluğunu Doğan'ın yüzünün bozkırında hissettirerek, ensesinden boynuna doğru sessizce öptü. Dudaklarını yüzünde gezdirerek Doğan'ın dudaklarını buldu ve iyice bastırarak öpmeye başladı. Doğan kızın bu tutumu karşısında hiç tepki göstermiyordu, hoşuna gitmişti. Az sonra o da öpüşlerine karşı-

lık vermeye başlamıştı. O ara, kaynayan suyun taşarak tüpü söndürdüğünü sesinden fark etmişti ama hiç aldırmıyordu. Oturduğu yerden kalkmadan, kollarını kızın beline sararak, onu daha çok kendine çekti; farkında olmadan sevişmeye katılmış, işte biraz önce kaçtığı isteklere kendini bırakmış, çabuk teslim olmuştu. Hiç konuşmadan seviştiler. Sevişmeleri bittikten sonra kız arkadaşı kalktı, konuşmadan üstünü giydi ve evden çıktı.

Doğan yatakta karmakarışık düşüncelerle baş başa kaldı, yattığı yataktan dahi kalkamamıştı.

Aradan günler geçmiş kız arkadaşı görünmemişti. İçi hem rahat hem de değildi. Meraklanmıştı, sebebini bilmiyordu. Belki ona alışmış, belki de... Bilmiyordu işte, adını koyamıyordu.

O hafta asıl sevgilisiyle beraberdi, onun yanında kendisini suçlu gibi hissediyordu. İşte "çok seviyorum" dediği sevgilisine ihanet etmiş, belki de daha edecekti. Sevgilisi buluşmalarda sürekli kendisinden ayrılmak istediğini söylüyor, ayrılıp Amerika'ya gideceğini tekrarlıyordu. Doğan içinden gitmemesini istiyor fakat boş gururu sevgisinden ağır bastığından, çok sevdiği insana "gitme kal" diyemiyordu. Ayrıca eşinden de hâlâ boşanamamıştı; bu da sevgilisini çok rahatsız ediyordu. Sonunda sevgilisi ayrılmak, hayatını yeniden düzene koymak istediğini söyleyerek ilişkiyi bitirmişti.

Doğan bu ayrılıkla bir yalnızlığa düşmüş, bir an bocalamıştı. İşte bu bocalama içerisindeyken kız arkadaşı çıkagelmişti. Bir akşam evde masası başında oturmuş yazı yazarken kapısı vurulmadan açıldı ve arkadaşı patırtılı ayak sesleriyle, ayakkabılarını bile çıkarmadan odaya girdi. Doğan onu görünce sevinerek, kalkıp ona sarıldı ve en az bir dakika öylece kaldı. "Allah, Allah" dedi içinden, "Bana sığınmaya çalışan hasta bir insana ben mi sığınmaya çalışıyorum yoksa?" diye düşündü, toparlandı, kollarını kızdan ayırarak masanın başına geçti, oturdu. Kız arkadaşı da paltosunu çıkarıp, duvardaki çivilerden birine astı ve gelip karşısına oturdu. Fazla konuşmadılar, Doğan'ın yazdıklarına, yüzüne baktı; gülüştüler.

Bu gülümseme Doğan'ın iliklerine işledi, yerinden kalktı ve odanın içinde bir iki defa gitti geldi. Bir şeyler düşünüyormuş gibi dalgın dalgın yürüyordu. Kız arkadaşı da Doğan'ın yazdıklarını, masaya eğilmiş okumaya çalışıyordu. Doğan gezinirken, bir

ara gözleri kız arkadaşının uzun saçlarına, geniş kalçalarına kaydı. Bir anlık duraksamadan sonra kızın arkasından yaklaşarak, kollarını boynuna doladı ve boynunu yüzünü öperek, ağzı kızın dudaklarını buldu, öpmesini kesmeden yavaşça döndürerek ayağa kaldırdı, öpüşmeleri ayakta devam etti. Sonra yavaşça yan taraftaki yatağa uzandılar.

Günler günleri kovaladı, bütün günlerini bir arada geçirmeye başladılar. Bu günler içinde Doğan fazla konuşmuyor, kız arkadaşıysa sürekli bir şeyler anlatıyor, fakat anlattıkları birbirini tutmuyordu. Değişik felsefelerden saçma sapan anlatımlar, konudan konuya geçmelerle kafası allak bullak olmuştu. Fazla üzerine gidemiyor, üzülmesini istemiyordu. Çünkü karşısındaki hastaydı. Ara sıra sıkılıyordu, bu sıkıntısının sebebini de biliyordu.

Çok sevdiği sevgilisinden ayrılmış, hiç düşünmediği bir ilişkinini ortasında buluvermişti kendini, bunun rahatsızlığını yaşıyordu. Bu rahatsızlık günler geçtikçe büyüyor, taşınmaz bir çığ oluyordu. İlişkideki kız arkadaşı 'şizofren-paranoya' idi.

Kız arkadaşı, çocuk gibi ona sığınmaya çalışıyor ve düşündüklerini esas gibi; başından geçmişçesine anlatıyor, her gün değişik fikirler, değişik tavırlarla üstüne sorunlar yüklüyordu. Doğan bu ilişkiyi taşıyamadığını anlıyor, fakat kendini taşımaya mecbur hissediyordu. Çünkü onunla cinsel ilişkiye girmiş ve böylece seçimini yapmıştı. Bu ilişkide hep sessiz kalmıştı. Aslında bu ilişkiyi sevmiyor, sevdiğine güzel sözler söylemek istiyordu. İşte olmamıştı, güzel şeyler anlatıp, dinlediği gitmiş; söyleyemediğine de sığınmıştı. Demek kendisi de biraz hastaydı, bazen kendisinden bile şüphe ediyordu.

Bir gün evine döndüğünde kapısının genç kırık olduğunu gördü. Kapı kilidi çakmaktan sıkılmıştı artık, duruma da şaşmıyordu. Yukarı, odasına çıktığında hasta kız arkadaşı oturduğu masadan sevinçle kalkarak boynuna sarıldı ve:

"Bak Doğan bak, oku. Bana mektup göndermişler, beni çağırıyorlar... bak oku.. yok, yok ben okuyacağım sana, gel otur dinle!" diyerek kolundan çekiştirip masanın başına oturttu. Doğan şaşkın, mektubun kimden geldiğini hâlâ soramamıştı. Sormaya fırsat dahi vermeden okumaya başlayacağı sırada kıza sordu:

"Ne mektubu? Kimden geldi?" dedi.

"Ne olur dinle! Sonra söylerim" dedi ve okumaya başladı.

Mektubu okurken takındığı tavır, sanatının zirvesine çıkmış sanatçıların tavrı gibiydi; mağrur, kendinden emin, okuyordu:

"Sevgili Kraliçe;

Sana bu mektubu bütün arkadaşlar bir araya gelerek yazıyoruz. Yeni bir tiyatro kuruyoruz. Tiyatromuzu kurarken seni de aramızda görmeyi istedik. Senin durumunu biliyoruz. Sen ülkemizin yetiştirdiği en büyük primadonnasın, fakat seni kimse anlamıyor... Anlayamıyorlar seni, rol teklif etmiyorlar. Teklif etseler bile sen onları kabul etmezsin, her rolü oynamazsın. Çünkü sen dev bir aktrist; ülkemizin yetiştirdiği en büyük sanatçımızsın. Size bu mektubu yazarken, çok düşündük, 'acaba bizim teklifimizi kabul eder mi?' dedik. Fakat senin bizleri sevdiğini biliyor, seni aramızda görmeyi arzuluyoruz... Sevgilerimizle..."

Mektubun altında üç büyük tiyatro ustasının isimleri vardı. Okuduktan sonra kalkıp, Doğan'ın boynuna sevinçle sarıldı ve:

"Gördün mü Doğan, beni çağırıyorlar! Ne dersin, ne dersin ha, gideyim mi? Baksana en büyük benmişim. Onlar biliyorlar, beni çağırıyorlar, çünkü en büyük benim!" diyerek dans etmeye başladı. Dişi bir kuğu gibi güzeldi, olduğu yerde dönüyordu. Doğan dikkatle onu izliyordu, el ve ayak hareketlerinin hâlâ zarif ve estetik olduğunu daha iyi fark etti. Sonra hüzünle başını öne eğdi, bu durum karşısında ne yapabilirdi?

Arkadaşının oyunculuk dürtüleri zaman içinde daha da şahlanmış, beyni 'tiyatro, tiyatro' diye dörtnala tükeniyordu. Kısaca kız arkadaşı her gün değişik tutumlar içinde eriyordu. İşte şimdi de ölmüş sanatçıların ağzından mektup yazıp, getirmişti. Doğan bu düşünceler içindeyken kız arkadaşı dans etmeyi kesip: "Niye üzgünsün, sevinmedin mi bu mektuba?" diye sormuş, Kendisi de: "Yoo... hayır, çok sevindim, mutlaka iyi olacak" diyebilmişti. Başka ne diyebilirdi? Başka bir şeyler söylese onun dünyasını yıkardı. Bu yüzden suskunluğu tercih ediyordu. Kız arkadaşı devam etti:

"Ne diyorsun Doğan, gidip onlarla oynayayım mı? Baksana 'bizi kırma' diyorlar; benim büyük sanatçı olduğumu, bana ihtiyaçları olduğunu yazıyorlar. Ha.. sen ne dersin? Bu konuşmalardan sonra durgunlaştı; geldi, sığınır gibi yanına oturdu ve alçak bir sesle: "Yok gitmeyeceğim, onlarla da oynamayacağım, seninle oynamak istiyorum. Sen tiyatronu kur, o zaman seninle oynarım. Sana yardım etmek istiyorum, beni herkes tanır... Seyircim var

benim... Eğer senin tiyatronda oynarsam beni görmeye çok seyirci gelir. Sana yardımım dokunur. Beni alırsın değil mi yanına, alırsın değil mi?"

Doğan arkadaşının bu soruları karşısında:

"Tabii alırım, niye almayayım ki? Senden iyi oyuncu mu bulacağım; tiyatromu kurduğumda mutlaka birlikte oynayacağız" diyebildi. Kız arkadaşı:

"Eskiden ne güzel oyunlar oynardık seninle, sahnede ne güzel anlaşırdık," dedi ve duraksadı bir an; sonra "ama sen beni almazsın, başka kadınlarla çalışmak istersin" dedi ve odanın köşesinde, sobanın yanında duran tabureye cezalı bir ilkokul talebesi gibi, oturdu.

Doğan da oturduğu yerden kalkmadı; üzerine bir ağırlık çökmüştü, oturduğu yerde uyuyakaldı.

Sabah gözünü açtığında sol omuzunda bir ağırlık hissetti; kız arkadaşı omuzuna başını dayamış, uyuyordu. Hangi saatte başını koymuş, uyumuş hiç farkında olmamıştı. Onu uyandırmamak için kımıldayamıyordu. Bunları düşünürken arkadaşı iri gözlerini açmış, kafasını kaldırmadan yüzüne bakıyordu. Onun uyandığını fark edince izin isteyerek kalktı ve masanın üzerinden sigarasını alıp yaktı. Bir sigara da arkadaşı istedi, yakıp verdi. Kız sigarasından bir iki duman çektikten sonra, "uyuyup kalmışım omuzunda, farkında bile değilim. Seni uyurken seyrettim, sonra omuzuna başımı koydum, öylece uyuya kalmışım " dedi ve sessizce karşılıklı gülüştüler. Sonra Doğan çıktı; sokaklarda elleri cebinde dalgın, "böyle nereye varacak bu işin sonu" gibi düşüncelerle yürüyordu. Karşısındaki normal bir insan değildi ki, "Ayrılalım' dese her şey biterdi. Ama 'bu sevgililik değil, sığınmaydı' denilemezdi. Sonra "olsun, nasıl olsa her şeyin bir sonu vardır" diyerek teselli buldu. İşlerini bitirip akşam eve döndüğünde yine arkadaşını masanın başında otururken buldu. Kız 'hoş geldin' bile demedi. Doğan içinden "Allah Allah, acaba bu akşam ne olacak?" diye geçirdi.

Kız gözlerini iri iri açmış, sabit bir noktaya bakarak sigarasını içiyordu. Dikkatlice baktığında kül tablası ve çevresinde en az otuza yakın sigara izmariti olduğunu fark etti. Kız sigarasını bazen ağzının kenarına götürüyor, ağzını bulamıyordu. El alışkanlığı bile dalgınlığından yolunu şaşırıyordu. Kızın bu hareketlerini fark ettirmeden, durduğu yerden izledi; sonra odanın bir köşesine gi-

dip, oturdu. Bu arada kız yerinden ani ve sert bir şekilde kalkarak pencerenin perdesini araladı, karşıya baktı ve yine sert bir biçimde kapatırken döndü. "Niye burada oturuyorsun!" diye bağırdı. Tekrar dönerek perdeyi daha sert biçimde açtı, baktı, kapattı; tekrar açtı, baktı ve hızla kapatıp "İsa buraya bakıyor!" diye bağırdı, tekrar geri döndü, perdeyi açtı ve arkasına dönmeden "Muhammed beni buraya gözcü gönderdi." diyerek pencerenin pervazlarını hızla açtı. Karşı kiliseye doğru: "Beni alın buradan! Beni alın buradan... Ben gözcüyüm... Niye gönderdin beni buraya Muhammed?" diye avazı çıktığı kadar bağırmaya başladı. Doğan kızın bu hareketleri karşısında donup kalmıştı. Bir ara kendine gelip hızla yerinden kalkıp kızı arkadan, belinden kavrayarak pencereden geriye doğru çekmeye çalışırken, kız hâlâ bağırıyordu. Gecenin sessizliğinde, boş sokakta ses patlıyordu; kız hâlâ: "Bırak beni, bırak beni... Beni istiyorlar!" diye bağırarak pencereden kiliseye doğru atlamak istiyordu. Onu zorla camdan koparark odanın bir köşesine fırlattı ve hemen dönerek pencereyi kapatıp, perdeyi çekti; döndü, nefeslendi; yorulmuştu, cama yaslandı. Kızın ağlamayla karışık, kısık kısık bağırması devam ediyordu. Kızın duvarın bir köşesinde, üşümüş insanların oturuş biçiminde titreyerek, alçak sesle ağlamasını seyrediyordu; içinden de acı bir erime yüreğini matkap gibi deliyordu. Kızın her inlemesi, içini biraz daha oyuyordu. Fakat bir şey yapamıyor, sadece seyirci kalıyordu. Olduğu yere çöktü. Tek korkusu kızın tekrar pencereye saldırmasıydı. Odada bir sessizlik, sessizliği ara sıra bozan titrek ağlamalar... Oturduğu yerde kafası önde, göz ucuyla kızın hareketlerini ona sezdirmeden takip ediyordu. Birden içi titredi. Ne oluyordu, ne yaşıyordu? Konuşamıyordu. Kızın bu durumuna üzülmekten başka elinden bir şey gelmiyordu.

Bu düşünceler içindeyken, kızın boğuk bir sesle: "Geldiler!" sözleriyle doğruldu. İlk gözüne batan şey, kızın iri gözlerinin iki misli açılmış olduğu, kan damarlarının dışarı fırlamışlığı ve ağzından gelen köpüklerdi. Korktu, onun bu halini hiç görmemişti, daha da şaşırdı. Kız arkadaşı o ara yerinden doğrulmuş, namaz kılar gibi bir halde yere diz çökerek, devamlı: "Geldiler, geldiler! Üstümden al ne olur, al üstümden" sözleriyle yerlerde sürünmesi Doğan'ı daha da şaşırtmış, eli ayağına dolanır gibi olmuşsa da kendini çabucak toplayarak, ne demek istediğini anlamaya çalış-

mıştı. Neyi alacaktı üstünden, ne vardı, ne olmuştu? diye düşünmeye fırsat kalmadan, kız: "Sırtımdan cenazeyi al! Al sırtımdan cenazeyi!" diyerek yerlerde sürünüyordu. Odanın içinde bir bağırma, bir olay sürüp gidiyordu; Doğan şaşkın, ne yapacağını bilemiyor; nasıl davranacağını düşünüyordu. Gözleri doldu, yüreği iyice sıkışmıştı. Yerlerde sürünen kızın başucuna gelerek, onu belinden kavrayıp kaldırmaya çalıştı. Kız hâlâ bağırıyor, kendisi de onu kaldırmaya çalışıyordu. "Deli kuvveti" derler, kız bütün kuvveti ile yerlere yapışıyor, sürekli "cenazeyi sırtımdan al!" diye bağırmaya devam ediyordu. Bütün gücüyle asılarak ayağa kaldırdı. Kaldırırken, yüzü kendisine dönük biçimdeki kızın yüzüyle karşı karşıya geldi. Ağzı burnu köpük içinde, kesik kesik inleyerek bakıyor ve bağırıyordu. Bağırırken köpükler yüzüne sıçrıyordu. Fazla bakamadı, yüzünü yana çevirerek, kızın köpüklü ağzını omzuna dayadı, köpüklerini silmeye çalıştı.

Kızın bağırması kesilmiş, yerini ağlamaya bırakmıştı. Bir müddet ayakta öylece kaldılar; ona sarıldı, ağlamasına sessizce katılmıştı. Sonra yavaşcacık kulağına: "İstersen biraz dışarı çıkalım iyi gelir" dedi. Kız hiç ses çıkarmadan "evet" der gibi başıyla onayladı. Kendisinin de oksijene ihtiyacı vardı, boğulur gibi olmuştu. Onu omuzlarından tutarak alnından öptü ve bir âşık şefkatiyle montunu giydirdi. Merdivenleri yavaş yavaş inerek sokağa çıktılar; derin bir nefes aldı.

Sabahın ilk ışıkları doğmaya başlamıştı. İstiklâl Caddesi'ne vardıklarında sessizlik ortalığı sarmıştı.Yalnızca yalpalayarak giden birkaç sarhoş, bazı binaların kapılarını kendilerine mesken edinmiş üç-beş insan ve bir köpek, yavaş yavaş yürüyorlardı. Onları gören, bir gece âleminin sonunda evine dönen, sarhoş iki sevgili sanırdı.

Sessiz Beyoğlu'nun bu sabah dekorunu, birkaç dakika sonra Taksim Meydanı'nın üstündeki bulutların arasından sıyrılan, sarışın bir fahişeye benzeyen güneş tamamladı, tam üzerilerine vurmuştu. Bu ilk ışıklar, yorgun canlarına bir doping ilacı gibi gelmişti. Yürümeleri biraz daha serileşti.

Sol taraftaki kaldırımdan, sağ kaldırıma geçerek ara bir sokağa saptılar. Buralar Doğan'ın muhitiydi. Bir sabahçı kahvesine girdiler. Garson, tanıdığı için 'Hoş geldin Abi' dedi ve ocağın yanındaki masada oturanları kaldırarak yer gösterdi, oturdular.

İçeride birkaç kişi kâğıt oynuyor, diğer bir masada oturan üç beş kişi garsonun azrail gibi bakışlarından korktukları için, başları dik gözleri yarı açık uyumaya çalışıyorlardı.

Doğan iki kahve söyledi. Bir müddet konuşmadan oturdular, kahveleri geldi. Daha içmeye vakit bulamadan kahvenin kapısı açıldı. İçeriye, biri beyaz saçlı elli yaşlarında diğer ikisi genç, üç kişi girdiler. Kız arkadaşı birden, "Hocam geldi! Hocam geldi" diye masadan fırladı. Beyaz saçlının ellerine sarılarak "Hocam, hocam" diye öpmeye çalışıyordu. Adam şaşırmış durumda, elini çekmek istedikçe kız öpmek için ısrar ediyordu; adamın elini bırakmadan masayı göstererek: "Buyrun oturun" dedi ve hocasına oturması için sandalyeyi çekerek yardımda bulundu, oturdular. Adamlar hâlâ şaşkın şaşkın oturuyorlar; kahvede bulunanlar da kâğıt oynamayı bırakmış, uyuyanlar uyanmış, olayı seyrediyorlardı. Arada bir gözlerini Doğan'a çeviriyorlardı. Doğan sakin görünmeye çalışarak, sessizce kahvesini yudumluyordu. Çünkü akşamdan beri olaylar dizisi yaşanıyordu ve bu da dizinin bir parçasıydı. Kız, adamların masasından, garsona üç kahve getirmesini söyledi. Sonra, beyaz saçlı adama dönerek bir şeyler anlatmaya başladı.Tiyatro ile ilgili sorular soruyordu. Yüksek sesle konuştuğu için bütün başlar o masaya dönmüştü. Adamlar şaşkın dinliyorlardı.

Bir ara beyaz saçlı adamla Doğan gözgöze geldiler. Doğan beyaz saçlı adamdan gözleriyle özür diledi. Adam anlamıştı, olgun davranıyordu. O ara kız arkadaşı da, Doğan'a dönerek, "yanımıza gelsene bak Muzafer Hocam gelmiş" dedi. Doğan başıyla "olmaz" gibilerinden bir işaret yaptı. Kız arkadaşı garsona tekrar seslenerek, bütün kahvedekilere hocasının şerefine kahve yapmasını söyledi. Garson Doğan'a baktı, Doğan ise 'yap' anlamında başıyla onayladı. Böyle davranmak mecburiyetinde hissetti kendini, çünkü bu gece böyle yaşanıyordu ve nasılsa bitecekti. Hasta arkadaşının bu gece bütün isteklerini yerine getirerek ona yardımcı olmak istiyordu. Çünkü şu anda kız arkadaşının sohbet ettiği, "hocam, hocam" diye ellerine sarıldığı kişi, daha yeni ölmüş bir tiyatro ustasıydı. Bu gece, arkadaşı kafasını ölülere, ölüme takmış, onlarla uğraşıyordu.

Bir ara konuşmalara kulak verdi. Kızın: "Hocam ben Muhammed'in gözcüsüyüm... Beni buraya Muhammed gönderdi" dediği-

ni duydu; kendisi gibi bütün kahvede oturanlar da duymuşlardı. Bütün başlar tekrar onların masasına döndü. Hemen herkes kız arkadaşının hasta olduğunu anlamıştı, hoşgörü ve merakla seyrediyorlardı; onlara değişik bir seyir çıkmıştı.

Doğan sigarasını tazeledi, camdan dışarı baktı. Tek düşünce vardı kafasında: Kendi oturdukları sanatçı kahvesi açılınca, oraya gitmek,daha rahat hareket ortamı bulmak ve tanıdık bir iki kişiye rastlarsa, arkadaşını orada bırakarak işlerini yapmaya gitmekti. Saatine baktı, vakit kendi kahvelerinin açılmış olduğunu gösteriyordu. Kalktı, garsona tüm kahvelerin hesabını ödedi ve kız arkadaşının olduğu masaya gelerek, artık gitmeleri gerektiğini söyledi.

Kız arkadaşı, bir Doğan'a, bir de masadaki adamlara baktı. Kalkmak istemediği, Doğan'ı elinden tutarak oturtmak istemesinden belli oluyordu. Doğan tavırlı: "İşimiz var" diyerek, kalkmasını söyledi. Kız, hocasından ve masadaki diğer iki kişiden özür dileyerek. daha sonra görüşmek üzere izin istedi ve kalkarak hocasının elini öptü. Doğan da adamlardan gözleriyle özür dileyip, kahvedekilerin meraklı bakışlarını arkada bırakarak, kızla birlikte çıktı. Hemen oraya yakın, sanatçı kahvesine geldiklerinde ocakçı çayı demlemekle meşguldü.

Kahve yeni açılmış, henüz kimse gelmemişti. Cam kenarındaki masaya oturdular; Doğan rahatlamış bir durumda sandalyesinde gerindi. Çünkü kendi mekânıydı, daha bir huzurlu hissetti kendini.

Sabahçı garsonu ocağın içinden, "Hoş geldiniz" diye seslendi, selamlaştılar, çayın çıkmak üzere olduğunu söyledi. Doğan'ın gözü dışarıdaydı, biraz sonra kahveye de gelmeler başlamıştı. Samimi olduğu biri gelse de masasına davet etse diye bekliyo, biraz konuşarak rahatlamak, ayrıca arkadaşını da tanıdıkları için, rahatlıkla bırakacak gidecekti, bırakıp gitmek istiyordu. Birazdan çaylar geldi. Çaylarını içerken kız arkadaşı da devamlı, biraz önce rastladıkları hocasından, geleni iş tekliflerinden, anlatıp duruyordu. Doğan bunları dinlemiyor, dinliyor gibi gözükerek arada sırada başını sallıyordu. Gözü sürekli kapıda samimi bir arkadaşını ekliyordu; nihayet beklediklerini gördü ve kalkarak masasına çağırdı. Gelen iki kişi yakın tiyatrocu arkadaşlarıydı, ayrıca kız arkadaşının da arkadaşıydılar.

Hep beraber oturdular; bir ara kız arkadaşı yeni gelenlere biraz

önceki hocasından ve gelen mektuptan bahsetmeye başladı. Arkadaşları onun bu durumunu bildikleri için yadırgamadan dinliyorlardı.

Doğan bu sohbet sırasında "birazdan geliyorum" diyerek izin istedi ve kahveden çıktı; zincirlerinden kopmuş bir arslan gibi, olayları ve arkadaşlarını geride bırakarak, hızlı adımlarla İstiklâl Caddesi'ne çıktı, sabah kimsesizliğini kalabalığa terk etmişti. İçi iraz rahatlamış durumda cadde üzerindeki kahvehanelerden birine girdi, kahvaltı söyledi. Kahvaltısı geldiğinde boğazından geçmedi, yiyemedi. Sanki boğazı kilitlenmiş, açılmıyordu, yalnızca iki çay içebildi. Çayını içerken "Arkadaşı ne yapacaktı, nereye gidecekti? Ya dün gece yaşadıklarını bu gece de yaşarsa ne olurdu, nasıl dayanırdı, nereye kadar giderdi? " diye düşündü. Aklına kız arkadaşının ailesini aramak geldi, kalktı ve Taksim'deki telefon kulübelerinden birine girerek, evlerini aradı.

Karşısına kızın annesi çıktı, durumu kısaca anlattı. Cevap olarak, "biz ondan bıktık, sen de arkadaşısın, sen ilgilen" denildi ve telefon yüzüne kapatıldı. Şaşırdı, bir şey düşünemedi, düşünmek de istemedi, yürüdü.

İkindi üzeri kahveye döndüğünde, gördüğü manzara dehşet vericiydi. Kız arkadaşı ocağın tam karşısına gelen bir masaya Doğan'ın kitaplarını ve evinin duvarlarında asılı duran aksesuarları getirip sermiş, " bul karayı, al parayı" diye konuşuyordu, Kıza selam vermeden ocağa gidip bir su istedi; boğazı kurumuştu. O ara kızın "Doğan bana bir sigara alsana" sesiyle döndü. Kendi sigarasını çıkarıp verdi. Konuşmadan kahveden çıktı, garson peşinden gelip kendisine, kızın sabahtan beri yaptıklarını bir solukta anlattı. Kız arkadaşının bu durumuna karşın birinin kafasına fırlattığı kültablasından, kahvede kumar oynayan sözde film prodüktörlerinden birinin, kızı tokatlamasına kadar herşeyi dinledi ve cevaplamadan çıkıp gitti.

Caddeye çıkıp yürümeye aşladı, bir yandan da "iş çığrından çıkmış" diye düşünüyordu. Elleri cebinde, gece yarısına kadar gezdi kendinden, olaylardan kaçtı. Bu düşüncelerle kaldırımlara öyle hınçla basıyordu ki Beyoğlu kaldırımları beşik gibi sallanıyordu. Gece saat on ikiye doğru kahvenin kapanma saatinde ayakları onu tekrar oraya götürdü. Bu sefer gördüğü manzara gündüz gördüğünü aşmıştı. Kız arkadaşı şimdi de kahvenin karşısına ge-

len arabaların park ettiği yerde, bir arabanın üstünde sergisini açmıştı. Kız arkadaşına bakmadan kahveye girdi. Ocakçı kahveden zor çıkardıklarını söyledi. Dışarı çıktı. Kızın yine "Doğan bir sigara alsana" sözleri ile durdu; cebinden çıkardığı sigarasını tekrar verdi. Bir şey konuşmadan yürüdü ama nereye kadar?

Ancak sokağın köşesine kadar. Orada ne yapabileceğini düşündü, sonunda kızın evine tekrar telefon etmeye karar verdi. Yakındaki telefon kulübelerinden birine girerek aradı, aldığı cevap yine aynıydı. Çıkıp yürümeye başladı ama ayakları bir türlü eve gitmiyordu, beyni sürekli "ne olacak?" sorusu ile meşguldu. Aklına karakol geldi; oradan bir kağıt alarak, kızı hastahaneye yatırmayı düşündü. Karakola gittiğinde doğru nöbetçi amirinin yanına çıkarak durumu anlattı. Komisere kızın ev telefonunu vererek, bir telefon da ona açtırdı. Komiser durumu anlatmadan telefon yüzüne kapatıldı... Komiser anlaşılmaz küfürler etti. Doğan'ın yanına iki polis vererek, kızın karakola getirilmesini istedi. Polislerle kızın yanına geldiklerinde, arabanın üzerine oturmuş sigarasını içiyor, ara sıra da "bul karayı, al parayı" diye kendi kendine konuşuyordu. Etrafta yedi sekiz ipsiz takımından kişiler birikmiş, seyrediyorlardı.

Burası Beyoğlu'ydu herşey gelebilirdi başına. Çünkü arkadaşının şu andaki pozisyonu her türlü tehlikeye açıktı... Önce iki polis yaklaşarak karşılarındaki kişinin kadın olmasından ötürü daha bir nezaketle onu karakola davet ettiler. Kızın verdiği cevap sertçe: "Siz kimsiniz? Ben burada oğlumu bekliyorum! " oldu. Biraz üstelediklerinde "faşistler!" diye bağırmaya başladı, bu durumda Doğan araya girerek "Hadi gel, biraz gezelim" dedi. Doğan'ın sözlerine hiç tepki göstermeden arabanın üzerinden inerek, koluna girdi.

Etrafta toplanmış, merakla karışık kötü bakışların arasından sıyrılarak onlar önde polisler arkada karakola girdiler. Amir yerinden kalkarak, masasına geçti, kız da büyük bir havayla gidip koltuklardan birine, bacak bacak üstüne atarak oturdu. Onun hasta olduğunu bilmeyenler ilk bakışta, "ne havalı, ne güzel kadın" derdi. Üzerinde dizlerinin altına gelen, siyah kuzguni elbisesi, siyah saçları ve iri siyah gözleriyle siyahlar içinde bir prenses edası vardı. O an polisler "güzel kadınmış" diye aralarında mırıldanmaya başladılar. Amir kıza adını sorduğunda o, koltuğundan bir kraliçe eda-

sıyla "Babil Kraliçesiyim" diyerek bir kahkaha attı. Odadakiler, Doğan hariç , bir şaşkınlık geçirdiler.

Amir Doğan'a dönerek sorularının cevabını ondan aldı. Zabıtlar tutuldu, evraklar hazırlanarak bir bekçi nezaretinde hastahaneye gidebilecekleri söylendi ve bunun üzerine kız Doğan'ın kolunda, bekçi arkada karakoldan çıktılar. Bir taksi çağırarak kızla beraber arka koltuğa, bekçi ön koltuğa geçtiler. Şöför "nereye?" diye sorduğunda, Doğan hemen atılarak: "Yeşilköy" dedi.

Kız arkadaşının şüphelenmemesini düşünerek böyle söylemişti. Yolda kız nereye gittiklerini sorduğunda, biraz gezeceklerini söyledi. Bir ara bekçi, şöförün kulağına gidecekleri yeri söyledi.

Araba Bakırköy yoluna girdiğinde, şehir levhalarının bulunduğu yerden geçiyorlardı ki, kız arkadaşı "nereye gidiyoruz!" diye bağırarak, elindeki yanan sigarayı hızla bekçinin yanağına bastırdı ve bekçinin şapkasını alarak kendi kafasına giyip, bir kahkaha fırlattı. Arabanın içindeki sessizlik bitmiş, yerine bir oyun oynanıyordu. Bir yandan yanağının yanmasıyla küfreden bekçi, bir yandan da arkadaşının başka bir havaya girmesi...

Doğan bunları iyi kavrıyordu. Bekçiden küfür etmemesini, kız arkadaşından da sessiz olmasını rica ederek, kız arkadaşının başından şapkayı aldı ve bekçiye iade etti. Sonra kıza sarılarak kafasını göğsüne gömdü. Nereye gittiklerini anlamamasına çalışıyordu.

Sonunda bu olaylı yolculuk bitmiş, hastahaneye gelmişlerdi. Arabadan indiklerinde kız arkadaşını bir titreme tutmuş: "Ne olur buradan gidelim" demeye başlamıştı. Doğan, biraz işleri olduğunu, birazdan gidebileceklerini söyleyerek, arkadaşını teskin etmiye çalışıyordu.

Binadan içeri girdiler, bekçi, nöbetçi doktora evrakları verip, çıktı gitti. Kız arkadaşı karakoldaki tavrının devamı gibi geçip, doktor masasının yan tarafındaki koltuğa bacak bacak üstüne atarak oturdu. O sırada doktor evrakları okuyup, kıza adını, soyadını sorduğunda aldığı cevap yine "Babil Kraliçesi" oldu. Doktor şaşırmadı, ne iş yaptığını sorduğunda "Kraliçeyim" cevabını aldı. Doktor Doğan'a dönerek gözleri ile birşeyler sorar gibi baktı, ardından hemşireyi çağırarak iğne yapmalarını söyledi. Hemşire ve kız arkadaşı odadan çıkarken, kız Doğan'a: "Gidelim buradan, muhatap olmayalım bunlarla, ne olur gidelim!" dedi. Doğan da "Biraz işimiz var, halledip gideceğiz, fazla kalmayacağız " diyerek, ondan

hemşire ile gitmesini istedi. Ses çıkarmadan hemşirenin peşinden gitti. Doktorla Doğan odada yalnız kaldıklarında, kız hakkındaki bütün bilgileri doktora anlattı.

Konuşurlarken içeriden bir çığlık geldi. Kısa bir sessizlikten sonra kapı açıldı ve arkadaşı hızla içeri girdi. Kendisine kocaman bir iğne yaptıklarını, peşinden gelen hemşirenin iki adama zorla bacaklarını açtırdığını bir solukta anlattı ve hemşireye dönerek: "Sen de bacaklarını aç! Beyazlar giyinmişsin, benim de beyaz elbiselerim var! aç bakalım sen de g..ünü" dedi. Bu sözler üzerine hemşire, "Sus, Terbiyesiz!.." dedi, devam edeceği sırada Doğan araya girerek, hemşireye nerede görev yaptığını hatırlattı hemşire devam edemedi. Doktor Doğan'a dışarıda bulunan büro kısmında işlemlerin yapılacağını, ilgilenmesini söyledi.

Kız beraber dışarı gitmelerini, kimseyle muhatap olmamalarını tekrarlıyordu, kendisi de sürekli birazdan gideceklerini, az işleri kaldığını söyleyip onu oyalıyordu. Yan tarafında da kız arkadaşını koğuşa götürecek iri kıyım iki hasta bakıcının bu tür olaylara alışık bakışları arasında voltalıyorlardı.

Bir ara bahçeye çıktılar, kız arkadaşına az işleri kaldığını, hemen gideceklerini söyleyerek zaman geçirmeye çalışıyordu. Aslında kafasında arkadaşı bir olay yaratırsa görevliler kötü davranırlar, mani olamam düşüncesi vardı.

Tekrar içeri geçtiklerinde işlemler bitmiş, koğuşu belli olmuştu. C koğuşu evraklarını alarak, işlemlerin yapıldığı binanın bir kilometre uzağında bulunan bölüme -hastahane arabasıyla- gittiler. Arabada iki de hasta bakıcı vardı, hiç konuşmuyorlar, olabilecek bir olaya karşı tetikte bekliyorlardı.

Koğuşun bulunduğu binaya geldiklerinde kız arkadaşı arabadan inmek istemedi. Birşeyler olduğunu ve olabileceğini sezinlemişti. Doğan'ın koluna sımsıkı sarılarak oradan gitmekte ısrar ediyordu.

Arabadan inip binaya girdiklerinde, içeride onları iki hemşire karşıladı, fakat kız arkadaşı koluna sımsıkı sarılmış, orada kalmak istemiyordu. Doğan'ın dikkatini çeken şey, arkadaşının hırçınlaşmadan, sakin bir şekilde istekte bulunmasıydı. Sonra bunun yapılan iğneden ileri geldiğini düşündü.

Bir tarafta hastayı teslim almak isteyen iki hemşire, diğer tarafta doğacak herhangi bir olaya karşı bekleyen iki görevli, bir yandan da yatmak istemediği için çırpınan, koluna sımsıkı sarılmış bir

'güvercin'... Aklı bocalıyordu. Ne yapmalıydı? Birden aklına mesleği geldi: Tiyatro! Burada kısa bir oyun oynamalıydı. Hemen aklına gelen oyunu oynamaya başladı:

"Bak Kraliçem, şu anda gizli kameralar ikimizi çekiyorlar. Şimdi sen benim koluma gireceksin ve birlikte yavaş yavaş yürüyerek şu ilerideki kapısı açık odaya gireceğiz" dedi ve kolunu kıza uzattı. Kız, uykudan uyanan güvercinlerin kanat çırpışlarına benzer bir biçimde kollarını omuzundan gererek bir kraliçe edasıyla, uzanan kola girdi. Birlikte yavaş yavaş odaya doğru ilerlediler. Bu oyun, dört seyirci karşısında oynanıyordu, belki de dünyanın en az seyircili oyunlarından biriydi.

Koğuşun kapısına geldiklerinde, Doğan hafif bir reverans yaparak, açık kapıdan girmesini istedi, fakat oyunu daha fazla sürdüremedi, takatı kalmamıştı. Kızı kapıda bırakarak çıkış kapısına doğru yürürken ağlıyordu. Arkasından arkadaşı "Doğan!" diye seslendi. Durdu, arkasına dönmeden, gözleri buğulu bekledi. Kraliçe geldi, önüne geçerek iki yanağından öptü ve "Gerçek tiyatro bu değil mi, Doğan?" diyerek yatmak üzere koğuşuna süzüldü.

ıslıkların çağrısı

Gecenin bir yarısı, kulağıma konan bir ıslık sesi ile uyandım. Sürekli çalan ıslığın sesine uyarak kalktım. Masama oturdum. Akşamdan kalan içkimi bir dikişte bitirdim. Sırtım terliyordu. Kısa bir müddet düşündüm. Ben kimdim, neciydim? Bilmiyorum... Ama yaşamımda bildiğim çok şey vardı. İhanetler... Her türlüsünü yaşadım. Bunları düşünürken, yeniden başlayan ıslık sesleriyle düşüncelerimden koptum. Kalkıp penceremi açtım. Islıklar yüksek sesle çalarak odama doluştular.

Pencereden sarkarak boş sokaklara baktım. Bütün sokaklar ıslıklarla ismimi çalıyorlardı. "Gel" diyorlardı sokaklara. "Sen bir sokak adamısın, evler seni taşıyamaz, sen bizim sırtımızda gezmelisin, gel!" diyorlardı. Bu kadar güzel bir ahenk içinde ne adımın ne de gel kelimesinin çağrılışını yaşamımda hiç duymadım. Bu melodilere fazla dayanamayıp üzerime pardösümü çekip fırladım sokaklara. Islıklar iplik iplik uzuyordu. Bütün sokaklardaki ıslıkları toplayıp yumak yaptım. Cebime koydum. Bir an durdum, etrafıma baktım. İstiklâl Caddesi'nin göbeğindeydim. Şöyle bir kasılarak bomboş caddeye baktım, içimde bir anda yaşama ait bütün hıncım fışkırdı. Kaldırımların sırtına öyle bastım ki Beyoğlu beşik gibi sallandı! Yürüdüm, bir ara arkamdan bir ses "Merhaba!" dedi. Yüzünü görmediğim sese hızla döndüğümde, karşımda siyah gömlekli bir genç, elinde kocaman bir bıçakla saldırıya geçecek bir kurt gibi yüzüme bakıyordu. Bir an kendi durumuma baktım. Sağ elim pardösümün altından bir şey çekecek gibi duruyordu. Yıldırım hızıyla aklımın gökyüzünden düşünceler geçti.

Siyah gömlekli, eli bıçaklı genç, benim farkında olmadan pardösümün altına soktuğum elimden çekinmişti mutlaka. Elimi yere

indirirken, "Benim üzerimde bir şey yok, dalgınlıktan." dedim. O da "Benim de, kötü bir niyetim yok. Ben de yalnızım, yatacak yerim yok. Her şeyimi çaldılar, bir insana ihtiyacım vardı. Sen de kendi kendine konuşuyordun, onun için 'Merhaba' dedim."...

Aslında ikimizin de ihtiyacı olan sesleri farkında olmadan veriyorduk birbirimize. "Boşver!" dedim. "Bırak bıçağını, açık bir yere gidip oturalım." dedim. "Tamam." dedi.

Birlikte sağ kaldırımdan yürümeye başladık, 200-300 metre yürüdük yürümedik sırtımda, tam ciğerlerimin üstünde sivri bir dürtü ile durdum..

O anda yanımda yürüyen siyah gömlekli genç bıçağını tekrar sıyırdı, gırtlağıma dayarken, "Çıkar lan paraları!" diyerek benzin dolu gözlerini gözlerime vurdu. Ürktüm! Arkamdaki dürtünün sahibi de aynı tonda "Çıkar lan paraları!" diye bağırdı. Onun yüzünü görmüyordum. Ama, ses tonundan onun da gözlerinin benzin dolu olduğunu sezebiliyordum. Aynı anda ellerimi ceplerime daldırıp çıkardılar. 3-5 kuruşu aldılar.

Siyah gömlekli genç "Bir daha bu oyunları yeme!" dedi ve birlikte fırladılar. Ara sokaklarda kayboldular.Ya ben?.. Soyulduğum kaldırım duvarının köşesinde bir müddet kımıldamadan neler düşündüm, hatırlamıyorum. Sokakların Kanunu buydu!

Birden ıslık sesleri tekrar daha da çoğalarak çalmaya başladı. İşte yine beni çağırıyorlardı. Toparlandım, bir öncekinden daha haşmetli kasılarak yükseldim. Islık seslerinin adımı çalan melodileriyle Beyoğlu kaldırımlarının üzerine öyle bastım ki; Beyoğlu, Taksim' den Tünel'e kadar 8,9 şiddetinde deprem geçirdi.

çayocağında bir gece

"Buyur teyze" diyerek elindeki çay bardağını uzattı.

"Çayla fazla aram yok ama hadi hatırın için içeyim. Şimdi bir şişe rakı olsa bu havada daha iyi giderdi evlat"dedi.

"Ben alırım teyze, ne içersin?"

"Kezzap olsa razıyım evlat" dedi kadın.

Genç, kafasını salladı, yürüdü. Su kasasının üstünde oturan kadın, üzerindeki ince hırkasının kollarını çekerek iyice uzattı, ellerini hırkasının kolunun içine sokarak apış arasına kitledi.. Kirpi gibi kendi içine gömüldü. Hava, tükürsen yere düşmeyecek derecede soğuktu

Birazdan genç elinde bir poşetle geldi. "Rakı aldım" dedi. Kadın birden çözülerek poşeti kaparcasına aldı. Rakıdan acele bir fırt çekti. Kendi kendine; "Oh be kaç gündür harmanım, ne güzel geldi"dedi.

Bu arada çaycı genç, iki su kasasından sofra yaptı. Kadın, karşısında oturan gence oğluyla kocasının kendisini evden attıklarını anlattı. Konuştukça içtiler, içtikçe konuştular, şişeleri üçlediler.

Genç, kendisinden hiç bahsetmedi. Yalnızca kadın, 20 yıl sonra evden atıldığını küfürlerle defalarca anlattı durdu.

Bir gece yarısı evime dönerken, evimin hemen yanıbaşındaki çay ocağının önünde onları birbirine sarılmış veziyette ağlarken gördüm. Bir anlam veremedim. İyi geceler dileyerek yanlarına yaklaştım. Sokak lambasının ölü sarı ışığında çözülerek "merhaba" dediler. Ağızlarından çıkan ölü "merhaba" sesi havayı yardı, kulağıma zor ulaştı.

Çaycı genç ayağa kalkarak, "Buyur abi" diyerek oturmam için bir su kasası verdi, oturdum. Genci eskiden tanıyordum. Kadını

hiç görmemiştim. Yeni düşmüştü galiba sokaklara. Yakından bakınca ikisinin de gözleri ağlamaktan kızarıktı. Kadının ağzında seyrek dişleri,çok zayıf vücudu ile ölü ışıkta çok çirkin görünüyordu. Fakat kızarmış gözlerinde sevecen bir pırıltı vardı.

Neyse, hal hatır muhabbetinden sonra hiç konuşmadan birer duble rakı attık. Üçgen olmuştuk. Kadıncağız üşüyordu. Gencin montunu da giymiş olmasına rağmen titriyordu.

Genç de mutlaka üşüyordu ama belli etmemeye çalıştığına yemin ederim.

Bir an önemli bir sohbeti bozmuş olduğumu hissettim. Çünkü konuşmuyorduk. Kalkmak için izin istedim. Çaycı genç, "Olmaz abi otur" dedi. Kadının da içine kaçmış fersiz gözlerinde kalmamı isteyen bakışa rağmen kalktım. Yan binadaki evime çıktım.

Çok geçmeden sokaktan sesler geldi. Camdan sarkarak baktığımda, yanlarına yeni bir genç çocukla, genç bir kızın daha gelmiş olduklarını gördüm. Yeni gelen gençle kadın konuşuyordu. Bizim çaycı genç sokağın karşı tarafında ayakta dikiliyordu. Genç kız ise kollarını önden kavuşturmuş konuşmaları izliyordu. Yeni gelen genç bağıra bağıra : "Söyle anne, anlat anne! Babam doğru mu söylüyor?"... Kadıncağız ise, "Neyi doğru söylüyor? Doğruyu 20 sene sonra mı söylüyor. Sen ne öğrenmek istiyorsun!". ..gibi bir şeyler söyledi. Sustu. Yeni gelen genç hala,"Ben seni, senden dinlemek istiyorum anne!" diye kadıncağızı omuzlarından hızlıca silkeliyordu. Çelimsiz kadın bu sarsmalara kendini bırakmış, konuşmuyordu.

Belki de geçmişini, büyüttüğü çocuğuyla geçen güzel günlerini, rahat yaşama özlemini aklından geçiriyordur, bilmiyorum. Annesini silkelemeyi bırakan genç, yanında dikili duran kıza dönerek, "Bak ailemi soruyordun, işte annem bu biraz evvel evde gördüğün sarhoş da, babamdı. İşte ailem benim. Gördün işte, gördün. Hadi şimdi sen ne düşünüyorsun söyle!" diye bağırdı.

Kız hiçbir şey söylemedi. Şaşkın şaşkın baktı, kaçtı gitti. Karanlık sokaklarda kayboldu. Genç, bir müddet arkasından bakakaldı. Ve yerde oturan "anne" dediği kadına döndü, "Bak anne, bak gördün mü sevgilim kaçtı. Utandı benden. Babama gittik,çok sarhoştu, 'anneni ben kerhaneden aldım' dedi.İnanmadım. Seni aradım, sen konuşmuyorsun. Ben talebeyim, evde sözüm geçmiyor. Ben kimim,sen kimsin,babam kim?...Utanıyorum artık. Allah

kahretsin! Okulu da bırakacağım, sizi de bırakacağım!"

Gencin yüksek sesi ıssız sokağa can veriyordu sanki. Çünkü kelimelerin çarptığı her yer ses veriyordu.

Garibim bizim çaycı gence baktım. O hala olduğu yerde çivilenmiş gibi duruyordu. Acaba ne düşünüyordu? Onun hikayesini biliyordum. Evden kaçmış iğfal edilmiş, bulduğu işte çalışan, intihara yatkın birisiydi. Karanlıkta yüzünü seçemiyordum, ama duygularını sezebiliyordum. İki yıl önce başına gelenleri düşünüyordur. O da belki "Geriye dönebilsem, annemin babamın yanında olsam, yaşadıklarım inşallah rüyadır, uyanırsam her şey biter.." gibi şeylerdir mutlaka. Tanıdığımdan bu yana gencin gergin yüzünde çizgiler oluşmuş, gözlerinin feri de sönmüştü.

O ara kadının ince sesi çıktı. Baktım. Zayıf çelimsiz vücuduyla, bir solucanın ayağa kalkmış hali gibi durmuş, bağırıyordu. "Sen ne soruyorsun? Neyi soruyorsun? Ben o pezevenk babana yıllarca baktım. Seni okullara gönderdim. Babana kalsa nah giderdin! Neyle gönderdim ha,söylesene neyle? Hanlarım hamamlarım mı vardı? O pezevenk baban söylemiş ya; şu cılız bedenimi satarak. Tabii ya,tabii ya!" diyerek soluklandı.

İnce sesi parçalanmış, çatallı çıkıyordu.

"Onla bunla yata yata göçtüm, pisleştim. Ev aldım ona, araba aldım. Kumara verdi hep, kumar borçlarını ödemekten bıktım. Ömrüm hep kötü geçti. Seni büyütüp adam sırasına sokmak için didindim. Sen birşey anlama diye yalan yere senin yanında namaza bile durdum. Yalnız sen bir şey anlama diye. Seni ben doğurdum. Benden utanma. Kamyon sırtında İstanbul'a geldik. Ailem fakirdi. Babanı tanıdım, sevdim. O sattı beni. 'Çalış ileride rahat yaşarız' dedi. Hep inandım. Erken çöktüm. Bir de utanmadan karşıma geçmiş ne olduğumu soruyorsun. Yanındaki karıdan utanmasan belki de aramazdın. Tuh size!.. Günlerdir sokaklardayım (çaycı genci göstererek) şu parmak kadar çocuk karnımı doyuruyor!" diye bağırdı.

Oğlu olacak genç, bir anda ne olduysa oldu, yere düştü. Acele camdan koparak sokağa indim. Genç çocuk yerde upuzun, ağzı köpürmüş vaziyette yatıyordu. Annesi "Oğlum, oğlum!" diye feryad ediyordu. Garibim çaycı genç şaşkın bakıyordu. Eğildim gencin kalbini dinledim. Ağır atıyordu. O ara annesi "Çocuğumda sara var, sinirlenince oluyor" dedi. "Acele bir soğan bulun" dedim.

Çaycı genç ok gibi fırladı. Ben de yatan gencin sıkılı yumruklarını açmaya çalıştım. İntikam yumruğu gibi sımsıkıydı. Açılmıyordu. Biz annesiyle uğraşırken çaycı genç koca bir soğanla geldi. Parçalayarak burnuna tıkadım. Kısa bir süre sonra kendine gelmeye başladı. Aptal gibiydi. Önce benim sonra annesinin gözlerinin ta içine bakarak, köpüklü ağzıyla sarsıla sarsıla ağladı. Köpükler yüzümüze sıçradı. Annesi ağzının köpüklerini sildi, üzerine kapandı. Ağlamasına katıldı. Dönüp çaycı gence baktım.O da sessizce ağlıyordu. Ya ben üç kişilik, bir de kaçan kızla beraber dört kişiyle oynanan sokak dramını aklımın kasıklarının zonklamasıyla seyretmiyor. S....ici olarak oyuna katılıyordum.

Genç çocuk iyice kendine gelmiş olacak ki aniden kalktı;

"Hadi anne eve gidelim. Seni sokaklarda bırakmayacağım. Affet beni! Kapıları kırarak girelim evimize. Babam kabul etmezse ben atarım onu sokağa. Hadi,hadi anne!.."diyerek çelimsiz kadını koltukaltlarından tutarak tüy gibi ayağa kaldırdı ve kenarda duran gence dönerek,"Evin yoksa gel" dedi. Çaycı genç konuşmadan kafasıyla "olmaz" işareti yaptı. Ana oğul yavaş yavaş kayboldular. Ben de çaycı garibim gence, "Hadi evlat bu da böyle bir şey... Gel birer kadeh atarız" diyerek ben önde o arkada eve çıkarken, sustucu taktığım gözlerim kusuyordu.

sokak köpeği

Ağzımı burnumu kırdılar, dişlerimi döktüler, ağladım. Döndüm evime, direk aynaya baktığımda, bıyıklarımı gördüm. Kana boyanmıştı. Birden utandım kanlı bıyıklarımdan. Hani; bıyık erkeklik onuru ya, -öyle öğretmişlerdi- onun için utandım. Unuttum kırılmış dişlerimi, suratımın parçalanmışlığını, birden vurdum jileti sabunsuz bıyıklarıma, attım kanlarıyla birlikte, kurtuldum. İşte çok dövülmüşlüğüm meydana çıktı. Sinirlendim, bıyıklarımı atmıştım ya, erkeklik gururumun simgesi kıllardan kurtulmuştum ya, teselli buldum kendi kendime. Yalan, bulamadım. Aksine daha çok kinlendim. Bu çok dövülmüşlük beni hem çok sevdiğim bıyıklarımdan hem de insan olduğumdan utandırmıştı.

"Alırım öcümü!" diyerek uzandım tek yorganlı yatağıma, üşüdüm. Kalktım. Yıkamadığımdan yüzümü, kurudu kanlarım suratımı gerdi. Suratım gerildikçe ben gerildim. Fırladım mutfağa, kaptım Bursa işi ekmek bıçağını koydum belime. Attım kendimi sokağa, koştum çok dövüldüğüm yere, kimsecikler yoktu. Çöktüm dizlerimin üzerine. "Gelin lan gelin! Bıyıklarımda yok, attım erkekliğimi, bıçağım var artık!" diye bağırdım. Bir ara arkama döndüm. Koca bir sokak köpeği ile göz göze geldim. Düşünmeden soktum bıçağı barsaklarına... Uludu, bıçaklı kolumu ısırdı, serildi yere, baktım ölmüş. Üzülmedim, beni it adamlar dövmüşlerdi, o itlerin borcunu suçsuz bir sokak köpeği ödedi. Rahatladım, ben de öldürmüştüm birini, demek ki vurabilirmişim; vurdum. Bıyıklarım da yok, erkek de sayılmam, artık vuracağım önüme geleni. Bu düşünceler içindeyken, sırtıma inen bir darbeyle yuvarlandım. Kafamı kaldırdığımda tanımadığım bir adam, hem de iri yarı, yahut da yattığım yerden bana öyle geliyordu.

"Niye öldürdün lan köpeğimi!" diye kükredi. Bu kin kokan sözlere cevap veremedim.

"Lan puşt, ibne! En iyi arkadaşımı öldürdün lan! Sen de bunu ödeyeceksin!" diyerek gömleğinin altından bir bıcak foraladı. Ben hala şaşkın, konuşmadan yerde yatıyordum. Bıcağı görünce birden aklıma beni dövenler geldi. Karşımdaki adamı o it adamlar gibi görmeye başladım. Onlar dövmüşlerdi, bu sokak adamı öldürmeye soyunuyordu. Fırladım apışaralarına saldırdım, Bursa işi bıcağımı dibine kadar kasıklarına soktum. Öyle bir uludu ki yer gök çarpıştı sanki, yere düştü. Düşerken üzerine abandım, bıçak vuruşlarımı bütün vücuduna yaydım. Ayağa dikildiğimde, o yerde upuzun kanlar içinde kısık iniltilerle yatıyordu. Dikkatlice baktığımda; boyu da o kadar uzun değildi. Etrafında döne döne bağırdım "Siz kimi öldüreceksiniz lan!" diyerek eğilip eğilip bıcağımı sapladım, kısık iniltileri de bittiği anda, uzaktan polis düdükleri geldi, aldırmadım. Hiç telaş yapmadan kanlı bıçağım elimde, yavaş yavaş sessiz sokak aralarından evime döndüm. Aynaya baktığımda kendimi göremedim. Kanlı ellerimle aynayı sildim. Baktım kanlı parmak izleri arasından biri bana bakıyordu, korktum. Kimdi bu? Benim evimde, benim aynamda... Kimdi?!.. Ben değildim, çünkü ben karıncayı ürkütmeyen, kedisinin yemeğini aksatmadan getiren, çalışmaktan sevmeye vakti olmayan, yalnızca sokak orospularıyla yetinen "Ben" değildim. Peki kimdi bu? Aklımı oynatıyordum galiba. Aynaya tekrar baktığım da tanıdım; Bu benim. Bu gece gördüm kendimi, önceki adam ben değildim. Evet evet şimdi asıl "Ben" oldum. Herşeye "Evet" diyen, bu geceden önceki adam ben değildim!.. Bi daha ben değildim!..

Tam iki ay olmuş, beni bu hastaneye yatırmışlar hiç farkında değilim. Hemşire anlattı; "Geldiğinde hiç böyle değildin. Herkese küfürler ettin saldırdın, bak şimdi konuşuyorsun, naziksin. Yaptığım iğnelere bile karşı çıkmıyorsun" dedi. Hemşirenin ne demek istediğini anlayamdım. Dikkatlice baktım, güzel bir vücudu vardı. Yüzü sivilceli de olsa güzeldi. Duygularımı oynattı. Sonra "Görüşürüz" diye çıktı gitti. Bir sabah polisler geldi, beni hapishaneye götürdüler.

ocakçı hilmi

Bir gece yarısı oturduğum evin içinden gelen kavga sesleriyle uykumdan fırlayarak uyandım. Gözlerim karanlığa alışınca evin içinde kimse olmadığını farkettim, fakat sesler devam ediyordu. Evim ahşap olduğu için, kavga odamın içinde oluyormuş gibiydi. Kalktım, yavaşça dairenin kapısını araladım, devam eden sesleri dinlemeye başladım.

- Nüfus kağıdımı ver memleketime gideceğim. (genç bir ses)

- Siktir get lan!.. Aldığın parayı getir vereyim. (boğuk kaba bir ses)

- Kaç kere ödeyeceğim, üç aydır sana hem karılık, hem de hizmetçilik yapıyorum. (Genç sesin konuşmaları efemine)

Yüzlerini görmüyorum ama seslerinden tiplerini tahmin edebiliyordum. Konuşanlar benim kendilerini dinlediğimi farketmediklerinden kavgalarını sürdürüyorlardı.

- Siktir get lan ibne vermiyorum!.. Seni evden kovan mı var? Yatıp kalkıyorsun, buradan daha iyi bir yere mi gideceksin?

Bunları söylerken, sesinde daha yumuşak, 'kal' der gibi bir ton vardı.

- Memleketime gideceğim, sokakta rahat dolaşamıyorum. İstersen memleketten dönünce yine sende kalırım.

- Boşversene oğlum, ben senin gibi ibneleri çök gördüm, buradan bir gidersen, bir daha gelmezsin.

- Vallahi gelirim!.. Allah canımı alsın gelirim Hilmi.

- Tamam lan, çok konuşma, hadi siktir git, nüfus kağıdı falan yok!..

- Ben de gider karakola şikayet ederim seni.

- İstediğin yere get, şikayet et lan!.. (Sesindeki korku, konuşma

tonundan belli oluyordu.) Gel içeri girelim...

- Girmem döversin, ver nüfus kağıdımı şikayet etmeyeceğim.

- Zaten edersen, "evimden paramı çaldı, nüfus kağıdını onun için aldım" derim.

-Hilmi n'olur, elini ayağını öpeyim, üç gün daha kalayım sonra ver.

Gencin bu konuşmalarından ne kadar zor durumda olduğu anlaşılıyordu. Çünkü üç gün daha "karılık" yapmaya hazırdı. Ne olursa olsun nüfus kağıdını koparmaya çalışıyordu. Bulunduğum yerden onları dinlerken, önce ilginç gelen konuşmalar, sonradan çocuğun uzun yakarışları, diğerinin sürekli aşağılanması içime daral sokmuştu. Dayanamadım, aramızdaki sekiz basamağa kuvvetlice basa basa yanlarına indim. Beni görünce suskun ve şaşkın durumda bir müddet kaldılar. Ben, "n'oluyor burada, bu gürültü ne?" diye sorunca, yaşlıcası hemen toparlanıp,"Heç be Doğan abi, yiğenim gelmiş, ben de 'bu saatte nereden geliyorsun' diye kızıyordum. Etraf puşt dolu öyle değil mi abi? Sen bilirsin."

Bana adımla hitap etti, fakat ben kendisini tanımıyordum; Aynı binayı paylaşıyorduk ama karşılaşmamıştık. Yalnız, kendi katıma çıkarken onun kat kapısında, iki kilit üst üste sürekli vurulu dururdu. Terkedilmiş havası vardı...

Bu sırada genç, sürekli beni süzüyordu. Bir kurtarıcı, bir yardım bekler havası gözlerinden okunuyordu. Dikkatlice baktığımda ondokuz-yirmi yaşlarında, sarı saçları 'Trovolta' biçimi taranmış, narin yapılı, üzerinde deri montgemer, dar kadife pantolonu ile Beyoğlu Caddesi'nde gezen eşcinsel tiplerdendi. Hilmi ise ablak suratlı, biraz irice, kaba saba bir tip. Hilmi'nin biraz evvel bana söylediği sözlere inanmış görünerek, "Bu saatte bağrılıp çağrılıp insanlar rahatsız edilmez!" dedim. Bu sözlerim üzerine Hilmi hemen atılıp,"İyi ya abi, ben de 'bu saatte nereden geliyorsun?' diye bağırıyordum. Çok kızdım be abi, burası Beyoğlu, herşey olur öyle değil mi abi?"

Yalanları öyle rahat sıralayıp duruyordu ki, biraz evvel gizlendiğim yerden konuşulanları dinlememiş olsam mutlaka inanırdım. İnanmadığımı belli etmemeye çalışarak dinliyordum. (Hilmi ile sonraları ilerleyen dostluğumuzda, onun cidden çok rahat yalan söyleyebilen, aleyhindeki olayı, yalan ve yaygara yoluyla lehine çevirmeye çalışan bir zavallı olduğunu anlayacaktım)...

"Nereden yeğenin oluyor?" diye sordum, hem de, "Boşver, genç çocuk, bir yerlere takılmıştır" dedim. O hemen atılarak "Ablamın oğlu, memleketten yeni geldi yanımda galıyor" dedi. "Sana hiç benzemiyor, ne tipi, ne de konuşması... Memleket neresi?", diye sorduğumda, genç çocuk beklemeden cevapladı: "Haralar.."

"He ya orada oturuyorlar..." dedi Hilmi.

Hilmi'ye memleketini sorduğumda, Karabaş kasabasında olduğunu söyledi.

"Bu ne biçim iş, eee Hilmi sen nerelisin, bu çocuk nereli, nasıl yeğenin oluyor?"

Hilmi yine bocalamadan devam etti:

"He abim, ablam orada oturuyor, eniştem memur da"... İşte yine makinalı tüfek gibi yalanlar sıralandı ve "Doğan abi seni rahatsız ettik kusura kalma," dedi. Gence döndü "Hadi geç lan içeri" Genç, istemeye istemeye ve tereddütle gözlerime bakarak yalvararan bakışlarıyla içeri girdi. Onu anlıyordum; çünkü Hilmi'de kendisi için önemli bir emaneti vardı. Hilmi bana, "Hadi abi Allah rahatlık versin" dedi ve kapısını kapatarak içeri girdi. Bir anda oyun bitmiş, kapıda yalnız kalmıştım. Yavaşça merdivenleri çıkarak odama girdim fakat uyuyamadım. Hala gecenin bir yarısı seyrettiğim oyunun içinden çıkamamıştım. Bir sigara yaktım, yatağıma uzandım, kalktım, dolaştım. Sonra uyuyakalmışım.

Bir sonraki akşam evimin kapısı çalındı; Açtım. Karşımda dün geceki genç. Birden heyecanlandım, konuşmasını beklemeden içeri buyur ettim. Girdi ve yazı masamın yanındaki sandalyeye oturdu. Ben de karşısına geçip oturdum: "Hoş geldin" dedim.

-Sağol beyfendi, beni kabul ettiğin için teşekkür ederim.

-Mühim değil, adın ne senin?

-Selim,abi...

-Sevindim. Benim adım da Doğan. Üşümüşe benziyorsun Selim.

Kalktım, elektrik sobasının fişini prize takıp, sobanın yanan yüzünü Selim'e yakın yerleştirdim ve daha yerime oturur oturmaz: "Ben Hilmi'nin yeğeni değilim abi." diyerek söze girdi. Kendi kendime,"Allah Allah!" diyerek anlamazlığa vurdum. Ne olur, ne olmaz. Bunu bildiğimi söylersem, bana bir şeyler anlatmaz belki diye düşündüm...

-Peki, niye dün akşam anlatmadın?

- Korktum beyfendi, nüfus kağıdımı vermiyor. Buraya senin yanına çıktığımı görse yine vermez .

"Sen kimsin, onun yanında niye oturuyorsun?" diye sorduğumda kapım tekrar çalındı.Genç birden ürktü, bembeyaz olmuş bir yüzle yüzüme baktı. Korkmamasını söyleyerek, kapıyı açmaya gittim. Gelen, apartmanın alt katındaki lokantanın bulaşıkçısı küçük dostum Muhlis'ti.

Muhlisi çok severdim, benim parasız günlerimin can dostuydu. Gurbette bulaşıkçılık yapan ondört yaşlarındaki Muhlis, lokantanın üzerindeki lokantacıya ait küçük, pis, rutubetli odada yatıp kalkıyordu. Beni bir baba, bir ağabey gibi görüyor, bazen televizyonda oynadığım filimlerimi seyrettiği için bana daha yakın oluyordu. Parasızlığımı dertleşmelerimizden bildiği için lokantadan çaldığı yiyecekleri gizlice bana taşırdı. Namazını kılar, dua ederek (arada bir benim için de dualar ettiğini söylerdi) bir gün bir lokanta sahibi olmayı düşlerdi. Ama olamadı.İzinli memleketine gittiğinde bir daha geri dönmemişti.Gazetelerden okumuştum. Kan davası yüzünden hasımları tarafından öldürülmüştü küçük Muhlis...

...İşte yine odama elleri dolu gelmiş, bana yemek getirmişti küçük Muhlis. Odaya girdi yemekleri masama koydu ve sessizce yatağımın kenarına ilişti. Genci görmüş, kim olduğunu sormamış fakat gözlerinde kim olduğunu merak eden bakışlarını farkederek, tanıştırıp durumu kendisine anlattım. Genç tedirgin olmuştu. Araya girerek kaygılanmamasını, Muhlis'in küçük, güvenilir bir dostum olduğunu söyledim. Muhlis durumu anlayınca:

- Doğan abi, ben de dün akşam uykumun arasında bağırmalar duydum ama kalkmadım... N'olmuş abi?

-Ben de bilmiyorum Muhlis, Selim şimdi kendisi anlatır.

Benim bu sözlerim üzerine Selim, Muhlis'ten utanmıştı. Yüzüme baktı. Ben de rahat olmasını, çekinmeden her şeyi anlatmasını söyledim. Selim bir anlık tereddütten sonra anlatmaya başladı:

"Memleketimden bir sene evvel kaçıp geldim. Ailem beni teyzemin kızı ile evlendirmek istiyordu. Ben de kendime güvenemiyordum, kaçtım..." dedi ve sustu.

Benim kafam, "güvenemedim" sözüne takılmıştı. "Neden güvenemedin?" diye sorduğumda, önce bir yutkundu, bir bana bir Muhlis'e baktı, sonra kaldığı yerden anlatmaya başladı. Konuşma-

ya, "Belki beni ayıplarsınız beyfendi" diyerek girdi. Sözleri, ağzının kuyusundan paslı bir çengelle çeker gibi zorlandım, sesi karnının derinliklerinden boğuk ve kesik çıkıyordu:

-Beyfendi, biz köyde amcamın oğlu ile ikimiz birbirimizi yapıyorduk...

Dedi ve utanarak durakladı. Birkaç saniye sonra devam etti:

-O bana öğretti...Bir gün çayırlıkta "Gel Selim birbirimizi yapalım" dedi, ben de kabul ettim. Zaten kızlara karşı içimde hiçbir his yoktu. Erkeklere karşı daha çok ilgi duyuyordum. Selim bunları anlatırken gözlerini yere vurdu, yağmurlaşmıştı göz bebekleri. Bu arada Muhlis'e baktım o da ağlıyordu. Gencin durumuna acımıştı. Dayanamamış, ağlamasına ortak olmuştu. Elinden başka ne gelirdi ki?.. Kalktı, getirdiği yemekten gence ikram etti. Pide yaptırmış, koparıp verdi. O sırada gencin ağlaması da kesilmişti. Ben de, konuşmaların arasında Selim'e "Ne düşünüyorsun?" diye sordum. "Bilmiyorum ama utanıyorum. Herkes aşağılık görüyor. Başıma çok kötü şeyler geldi. İstanbul'a ilk geldiğim günlerde yatacak yerim yoktu. Taksim Parkı'nda dolaşıyordum. Yanıma biri geldi, asıldı. Korktum, yanından kaçtım, peşimden geliyordu. Cadde üzerindeki kafeteryalardan birine girip, yalnız birinin yanına gidip oturdum. O adam da peşimden kafetaryaya girdi, fakat yanımda biri olduğu için yaklaşamadı, çıktı gitti. Yanına oturduğum kişiyi tanımadığım halde korkudan durumumu anlattım. Adam ilgilendi, korkmamamı söyledi. Biraz rahatlamıştım. Tanımadığım adam, arkadaşlarını beklediğini, arabasının arka tarafta parkta olduğunu, istersem gideceğim yere götürebileceğini söyledi. Biz konuşurken iki kişi daha geldi. Tipleri bozuktu. Yanımdaki adam, benim durumumu bir çırpıda onlara anlattı. Yeni gelenlerden bıyıklı olanı, "Biz polisiz, seni koruruz, korkma hadi bizimle gel" dedi. Onlarla birlikte kalktık, arabalarına bindik, bir yerlere doğru gitmeye başladık. Ben İstanbul'u bilmediğim için, "Nereye gidiyoruz?" diye soramıyordum. Ormanlık bir yerlere geldiğimizde durdular. Akşam olmuştu, korkuyordum fakat sesimi çıkaramıyordum. Hep birlikte arabadan inerek ormanın içine doğru yürümeye başladık. Sonra birisi beni arkadan sardı, diğeri pantolonumu ayağımdan çıkardı. Beni o akşam üçü birden yaptılar. Sonra da olduğum yerde bırakıp çekip gittiler. Bıraktıkları yerde saatlerce baygın kalmışım. Gözlerimi açtığımda sabah oluyordu. İçim acıyarak pantolonumu

zorlukla çektim, ağlaya ağlaya caddeye çıktım. Yoldan tek tük araba geçiyordu, bir tanesine el ettim durdu. Nereye gideceğimi sordu. Taksim'den başka bir yer bilmediğim için, Taksim'e gideceğimi söyledim. Adam beni Beşiktaş'a kadar getirdi, yolda hep ağladım. Fakat başıma gelenleri anlatamadım. Çıkarıp bana para verdi. Beşiktaş'tan otobüsle Taksim'e çıktım, nereye gideceğimi bilmiyordum. Beyoğlu'nun ara sokaklarında gezmeye başladım. Gezerken bir kahvehanenin camında "garson aranıyor" yazıyordu. Kahvehaneye girdim. İşte bu Hilmi ile orada tanıştım. O kahvede ocakçılık yapıyordu. Beni hemen işe aldı ve yatacak yer bulana kadar kendisinde kalabileceğimi söyledi. Bana iyi davrandı. Yalnızdım, korkuyordum, sevinerek kabul ettim ve yanında kalmaya başladım...

Beni karısı gibi kullanmaya başladı. Çalışıp kazandığım parayı da elimden alıyordu. Her işi bana yaptırıyordu. Arasıra bana kendisini yapmamı söylüyordu fakat ben yapamıyordum. O zaman daha çok sinirleniyor, dövüyordu. Kendisini parmakla yaptırıyordu. Ben hiç kimseye bir ilgi duymuyordum. Hatta bir keresinde Beyoğlu'nda bir genç orospu beni alıp evine götürmüştü, kendisiyle yatmadım diye beni dövüp sokağa atmıştı.

Hilmi'nin dövmelerinden bıkmıştım. Kahvedeki işi bırakıp yanından kaçtım, Nüfus kağıdım da onda kalmıştı. Önceleri nüfus kağıdımı önemsemedim ama çok lazım olduğunu sonra anladım. Hilmi'nin yanından kaçtıktan sonra, Elmadağ taraflarında gezerken benim gibi birisiyle tanıştım. Arkadaş olduk; durumumu anlattım üzüldü,"Gel beraber çalışalım" dedi. Kendisi akşamları cadde kenarında duruyormuş, gelen geçen özel arabaların içine bakıp müşteri buluyormuş. Meraklısı çokmuş. Sonraları beraber durmaya başladık. Bana para kazanmayı öğretti. Evin kirasını ortak ödemeye başladık. Önceleri bu iş bana çok güzel geliyordu. Çünkü günde bir iki kişiyle yatıyor, para kazanıp akşamları diskolara takılıyorduk. Çevre yapmıştım, kızlarla birlikte geziyorduk. Nüfus kağıdım olmadığı için hep korkuyordum. Fakat bir kaç kere disko sahibi beni polislerden kurtardı. Çünkü bizden menfaati vardı. Akşamları kızlarla birlikte diskoya müşteri getiriyor, müşterisi oluyorduk diskonun...."

....Selim sürekli anlatıyordu; rahatlamıştı. Muhlis'le beraber sessizce onu dinliyorduk. Selim bir ara,"Ne olursa olsun memle-

ketime gideceğim, çünkü teyzemin kızıyla evleneceğim, ama nüfus kağıtsız gidemiyorum. Çünkü çok arama var. Yollarda başıma birşeyler gelir diye korkuyorum. N'olur Beyfendi, benim nüfus kağıdımı al!" diyerek yalvardı.

Selim'in bu sözleri üzerine küçük Muhlis ayağa kalktı, "Doğan Abi be, bu Hilmi'yi buradan atalım, versin garibin nüfus kağıdını" dedi.

-Muhlis, olmaz oğlum, kimse kimseyi evinden atamaz, hem ortada zorlama yok, Selim adamın evinde isteği ile kalmış.

Tabii Muhlis'e bunları boş yere anlatıyorum. Bu yaşam, küçük Muhlis'in anlayamacağı kadar kokuşmuş bir yaşamdı... (Zaten anlamaya da yaşı yetmemiş ölmüştü küçük Muhlis...)

"Selim, hadi yemeğini ye, soğudu" dedim. Biraz yemeye zorlandı, boğazından geçmedi, üstelemedim. Yemekler ortada kalmıştı. "Hilmi'ye borcun var mı?" diye sordum. "Hayır Beyfendi, sürekli borç çıkartıyor, nüfus kağıdımı yanından kaçmayayım diye aldı."

Konuşulanlar bitmişti. Sıra, Hilmi'yi beklemeye gelmişti. Hilmi bir zaman sonra geldi. Kapısında beni Selim'le birlikte görünce, yüzü renkten renge girdi. Konuşmasına fırsat vermeden Selim'in yeğeni olmadığını, herşeyi anlattığını, nüfus kağıdını vermesini sert bir biçimde söyledim... Hilmi birden kendini toparladı,"Doğan abi, bu ibnelere güven olmaz, inanma onun dediklerine" dedi. "Uzatma Hilmi, biz burada seninle komşuyuz, kötü olmayalım, ver garibin nüfusunu gitsin!.." dedim. Fakat Hilmi direniyordu. Hala, "Borcunu versin, vereyim" diyordu...

Sinirlerim bozulmuştu. Galiba Selim'in anlattıkları yüzünden... Hilmi'ye bir tokat attım. Korktu, odasına kaçtı. Az sonra nüfus kağıdı elinde gelerek, "Al lan ibne!" dedi. Nüfus kağıdı yerlere savruldu. Kapıyı sertçe kapatıp, içeri girdi. Ama önce, Muhlis de bir tekme atmış, ayağı Hilmi'ye değil de kapıya geldiği için canı yanmıştı. Biz kapıda dururken içeriden Hilmi'nin küfürleriyle birlikte "Parayı senden alacam Doğan abi!" sesleri geliyordu. Ben, Selim ve Muhlis hep birlikte odama çıktık. Selim'in nüfus kağıdına kavuşmasının sevinci, Muhlis'in, Selim'in sevincine -acı ile karışık- ortaklığı ve ben... "Ne yaşıyorum ben?" diye düşündüm bir an: "Bir tarafta genç bir eşcinsel, bir tarafımda namazında abdestinde bir lokanta bulaşıkçısı..."

Birden Muhlis'e "Git bir şişe rakı al da gel"dedim. Üçümüz birlikte sabaha kadar oturduk. Herkes bir şeyler anlattı durdu. Sabaha doğru, Muhlis işine indi, yanımda Selim kaldı. Gözlerinde hayranlık ifadesi ve yaşamından gelen cilveli tavrını, benim üzerimde denemek ister gibi bir hali vardı. Buna meydan vermemek için başını okşayarak yorgun olduğumu, hemen evden çıkıp memleketine gitmesini söyledim. Galiba duygularını sezdiğimi anlamıştı; utandı, boynuma sarıldı. Sonra ayrılıp gitti.

Aradan bir hayli zaman geçti. Ben kafamı Hilmi'ye takmıştım, "Kimdi bu Hilmi, kimlerle aynı binayı paylaşıyordum?" Öğrenmek istiyordum...

Şimdi?.. Ne idi?.. Kimlerle aynı binayı paylaşıyordum? Öğrenmek istiyordum. Bir akşam evime geldiğimde birinci katta terzilik yapan Yaşar, merdivenlerde yolumu keserek bir şey konuşmak istediğini söyledi. Dükkânına girdik. Sıra koltuklarından birisine oturdum. Çay demlemişti, İkram etti... Karşılıklı çay içerken, "Bir şey mi var ne söyliyecektin?" Sorusuyla hemen söze girdim. Yaşar, "Önce çaylarımızı içelim be abi." diyerek çayları tazelerken, anlatmaya başladı. "Söze nerden başlasam?" gibi beylik sözcüklerden sonra konuya girdi:

- Doğan abi apartmana gündüzleri devamlı dönmeler girip, çıkıyor.

- Haberim yok gündüzleri evde bulunmuyorum biliyorsun, hayrola bir şey mi var, kime geliyorlar?"

-Ben biliyorum abi, Hilmi'ye geliyorlar, görüyorum. Bu adam buranın tadını kaçırdı, valla müşterimden utanıyorum."

-Doğrudur, Hilmi'nin o taraklarda bezi olduğunu biliyorum.

-Tabi bilirsin abi, bir kere bir olay olmuş duydum. Muhlis anlatmıştı. Geçende ne oldu biliyor musun? Yukarıdan iki tane dönme Hilmi'nin ordan çıktılar bana uğradılar; birisinin pantalon paçaları sökülmüş, "diker misin?" dedi, "tabii" dedim. Burada müşteriler önünde eteğinin altından pantalonunu çıkarıp verdi. Ben dikmek için makinemin başına oturdum. Bir yandan dikerken bir yandan da "kimden geliyorsunuz?" diye sordum... "Doğan'ın yanından geliyoruz, bazen onda misafir kalıyoruz" dediler. Şaşırdım, "Ama siz bir üst kattan çıktınız" dedim, "Evet hemen buranın üstünde oturuyor" diye cevapladılar. "Yok canım Doğan abi en üst katta oturuyor, siz Hilmi'nin oradan çıktınız" deyince, "Ne Hil-

mi'si, bize isminin Doğan olduğunu söyledi. "Peki bu Doğan ne iş yapar?" diye sordum, "Bir kahvede ocakçıymış" dediler. Ben de, "Doğan abi tiyatrocu en üste oturuyor. Sizin bahsettiğiniz Hilmi.." diye üsteleyince, "Aman canım, bize Doğan dedi, hem bize ne isminden" diye geçiştirdiler.

Ben de, "Gelince Doğan abiye söylerim duyarsa iyi olmaz" dedim. 'Aman olmazsa olmaz bize ne?' diyerek müşterileri de hiç önemsemeden, pantalonu giydi ve çekip gittiler...

Sana bunlardan haberin olsun diye söylüyorum. Ben de çok rahatsızsızım abi, o gün müşterilere de rezil oldum valla...

Yaşar'ın anlattıklarını biraz merakla biraz da kızarak dinledim. Demek Hilmi kendisine geldiklerini kimse anlamasın diye benim adımı kullanıyordu. Bu duruma hem kızdım hem de Hilmi'nin ne menem şey olduğunu anlamak için konuşma fırsatı çıktığına sevindim.

Yaşar'la birlikte çaylarımızı tazeleyerek Hilmi'nin işten dönmesini beklemeye başladık; beklerken oradan buradan, sanattan onun işlerinden konuştuk. Yaşar'la hiç bu kadar samimi değildik, işte bazı konumlar bizi uzun uzun anlatmaya ve bir samimiyete yolaçıyordu. Beklemekten sıkılmıştım. Yaşar da, durum iyice açığa çıksın ve bir daha böyle olaylar olmasın diye dükkânının menfaatini düşünerek bekliyordu.

Saat 2'ye geliyordu. Hilmi'nin ayak sesleri duyuldu. Merdivenlerdeydi. Terzi dükkânının önünden geçerken önüne çıktım. Beni bu saatte karşısında görünce bir suçlu gibi irkildi. Biraz içeri gelmesini rica ettim. Korktu, yorgun olduğunu belirtti. Yaşar da kapıda bekliyordu. O da gelmesini söyledi. Hilmi korka korka terzi dükkânına girdi. Tereddütle oturdu. Kimbilir kafasından neler geçiyordu? Ama yüzünde endişe ve korku hakimdi. Yaşar'a dönerek anlatmasını söyledim. Yaşar aynen bana anlattıklarını tekrarladı. Hilmi birden ayağa fırlayarak,"Bırakın allasen, siz beni evden mi atmak istiyorsunuz?" gibi yalandan yaygaralarla dükkândan çıkmak istedi işe de, kapıyı tutarak oturmasını söyledim. "Vallahi yalan abi!.. Kime söylemişim, allah canımı alsın!.." gibi sözlerle bağırıp çağırmaya başladı. Yaşar zor durumdan çıkmak için, "Niye yalan söyleyeceğim!..İşimizi gücümüzü bozuyorsun. Hem de Doğan abinin ismini kötüye kullanıyorsun!.." diyerek sertleşti. Ben yine kızgınlıkla Hilmi'ye bir tokat attım. Hilmi kapıdan can hav-

liyle fırladı, odasına çıktı. Aradan uzun bir zaman geçmemişti ki bağırmaları geldi. Kapıyı açıp baktığımızda üstündeki elbiseleri çıkartmış üzerinde kirli bir akletle bağırıyordu; "Öldürün beni be!.. Öldür beni be Doğan abi!.. Öldür beni, bıktım bu hayattan!.. Kendimi öldüreceğim, beni bu hayata alıştıranların Allah belasını versin!.. Ne olur beni öldür abi!.." diyerek üzerime gelmeye başladı. Keskin bir sesle, yüzüne bakarak susmasını söyledim. Durdu.. Durmadı da sanki dondu kaldı. Koca adam bağıra bağıra ağlıyordu, sesi insan sesinden çok uluyan bir kuduz köpek sesine benziyordu. Ağlayarak, uluyarak odasına çıktı, kapısının sertçe kapanış sesi geldi. Ulumalar derinden geliyordu, sıkıldım, dükkan kapısını kapatıp yerime oturdum. Yaşar'ın verdiği çayı ellerim ve dudaklarım titreyerek zorla bitirip sabaha karşı odama çıkıp iki duble rakı attım ve dalıp gittim.

Aradan kısa bir zaman geçmişti. Yine bir akşam Hilmi ile kapıda karşı karşıya geldik. Hilmi'yi görünce, önce yaptıklarımdan ona vurduğum tokatlardan utandım, özür diledim. "Mühim değil abi" dedi. Dikkatlice baktığımda, Hilmi'nin gözle görülür bir biçimde zayıfladığını farkettim. Avurtları çökmüş, kamburu çıkmış, burnunun iriliği zayıflığından olacak yüzünün ortasında bir dikili soba gibi duruyordu, fakat dikkatlice baktığımda gözlerinde bir masumluk, temizlik görülüyordu. Ona bu kadar dikkatlice bakmamıştım. Bu adamda bir şeyler vardı. Ama ne idi, kimdi, bu duruma nasıl düşmüştü?.. O gece bana bağırırken "Öldür beni abi!" diye ulumasından, insanca ağlamasından duygulanmış, kendimden utanmıştım. Neyse, bu düşüncelerden hemen sıyrılarak onu evime davet ettim, kabul etmek istemedi... Israrla bir duble rakı içmeyi teklif ettim. Zor da olsa kabul etti.

Yukarı, benim daireye çıktık. Ben önden girdim, ışıkları yaktım, içeri buyur ettim, ürkek adımlarla odaya girdi, yatağımın ucuna oturdu. Gerçi "oturdu" diyorum ama oturmadı, ilişti; emanet gibiydi. Yüzü kapıya dönüktü, ürkek bir geyik gibi duruyordu. Onu rahatlatmak için, "abi" demeye başladım. Masaya rakı koydum, bardakları hazırladım önüne de bir sehpa... Rahatlamasını sağlamak için bütün iltifatları, ikramları sıraladım durdum. Sonra karşısına geçip, 'Hilmi abi" diye söze girdim. "Özür dilerim, efendi bir adama benziyorsun, merak ettim. Bak seninle aramızda hep kötü olaylar geçti inan çok üzgünüm, senden utanıyorum..."

Ben bunları söylerken o daha çok utanıyor, sanki yerin dibine geçiyordu. "Yok estağfurullah Doğan abi..." gibi sözlerle utancını belli ediyordu. Ben yine aynı sözleri tekrarlayarak, "Hilmi abi sen nasıl bir adamsın?.. Böyle bir yaşamın adamı değilsin, nasıl oldu da bu durumdasın?" diye sordum. "Sonra anlatırım abi" diyerek sustu. Israr etmeye başladım, bir daha Hilmi'yi böyle nasıl bulacaktım?...

Rakımızdan birer yudum aldık. "Beni bu işlere, bir kerhane karısı alıştırdı" dedi. Hilmi'nin bu sözleri üzerine şaşırdım, "Anlamadım abi, bir kadın nasıl seni bu duruma alıştırır?.." diye sorunca, "Boşver be abi sonra anlatırım" diye cevap verdi. Ben yine ısrar ettim, şimdi kafamı daha çok takmıştım. "Ne olur abi bir şeyler anlat" dedim. Hilmi gözlerini karşı duvara dikerek "Benim iki kızım, bir oğlum, üç tane de torunum var" dedi. İşte Hilmi çözülüyordu, "Allah Allah!" dedim içimden, çocuklar, torunlar... Bunları düşünürken Hilmi anlatıyordu:

"Ben beş senedir memleketime gidemiyorum. Sürünüyorum buralarda... Herkes duymuş, kimse inanamamış, 'olmaz öyle şey, namazlı abdestli bir adam böyle olur mu?' demişler. Valla bizim orası küçük kasaba, herkes herkesi tanır, herşey çabuk duyulur" dedi ve bir an sustu. "Hilmi, sen anlat benden kimseye sır çıkmaz" dedim... "Boşver be abi, anlatsan ne olur? Zaten bütün sülalem beni reddetmiş, kabul etmiyor, buralarda sürünüyoruz. Görüyorsun, başkaları bilse ne olur, boşver" diyerek devam etti.

Demek onun da anlatmaya ihtiyacı vardı, rakısından bir büyük yudum aldı, devam etti; "Ben memleketimde esnaftım, bir gün memleketten bir esnaf arkadaşla İstanbul'a mal almaya geldik. Malları aldık, sonra biraz da İstanbul'u gezelim dedik. Arkadaşım 'hadi kerhaneye gidelim' dedi. Ben 'olmaz' dedim. Çok üsteledi, kıramadım sadece gezelim dedim. Ya tanıdık biri görürse diye korkuyordum, utanıyordum. Arkadaşla birbirimizin yüzüne bakmadan kerhane sokağında geziyorduk. Evlerin önünden geçerken kadının biri kolumdan tutup 'amca gel içeri' diye çekerek zorla eve soktu. Bir tuhaf oldum. Olurum tabii, hayatta harama hiç uçkur çözmemişim. 'Gelmem' dediysem de zorla odaya soktu. Arkadaşım aşağıda kalmıştı. Birden korktum, soğuk terler gelmeye başladı sırtımdan. Kadına 'arkadaşımı da çağırın' dedim. Gitti onu da alıp getirdi. Arkadaşım gelince biraz rahatladım, oturduk bize

çay söyledi kadın. Arkadaşımla birbirimizin yüzüne bakamıyoruz utancımızdan; hiç böyle bir şey görmemişiz, yaşamamışız, hiç konuşmadan oturuyoruz... Yalnız kadın anlatıyor, biz dinliyoruz. Çaylarımız bitti, kalkalım dedik. Kadın, 'arkadaşın insin sen biraz daha kal, valla bırakmam' diyerek ısrar etti, zorla beni oturttu. Ne yapacağımı şaşırdım, arkadaşım 'ben aşağıda seni beklerim, sen kal' dedi ve çıktı gitti. Allah Allah bu ne iş?.. Elli yaşında hiç harama bakmamışım, ben ne yapacağım?.. Kadın benimle iki üç saat uğraştı. Benden çok hoşlanmış, aşık olmuş. 'Seni bir yere bırakmam' diyor, başka bir şey demiyor. Beni soyuyor, ben bir tuhafım, neredeyse kalbim duracak, daha o güne kadar beni avradım soymamış, avradımdan başka kadın tanımamışım... Çoluk çocuk torunlar gözümün önüne geliyor. İnan abi elim ayağım dolaştı. Karı beni maymun gibi oynatıyor, yoruldum teslim oldum abi, 'aha.. ne yaparsan yap günahı senin boynuna' dedim. Kendimi saldım bıraktım, ne oldu, nasıl yaptım hâlâ ben de bilmiyorum. Sonra hoşuma gitti. Üç saat kaldım, kapıyı iki de bir vuruyorlar 'hadi çıkın!..' diye. Karı çok kızıyor, 'müşterim var' diyor kapıyı çalanları azarlıyor. Aşağıda bekleyen arkadaşımı unuttum, daldım safaya. Bir ara arkadaşım aklıma geldi. Karı kapıyı üzerime kitleyip indi aşağıya... Geri döndüğümde 'tamam arkadaşını gönderdim gitti' dedi, 'aman' dedim ayağa fırladım. Elbiselerimi toplamaya başladım, bir yandan da konuşuyorum; Arkadaşım giderse bir daha onu nasıl bulurum. İstanbul'da yol bilmem iz bilmem gibi laflar ediyorum. Bir ara karı öfkeyle 'siktir et gitsin hanzo, ben sana öğretirim. Sen benim hayalimdeki adamsın, tertemizsin. Sadece bana ait olacaksın seni bırakmayacağım. Benim evde kalırsın canın istediği zaman da memleketine gidersin, gelirsin' dedi. Ben ne yapacağımı şaşırmıştım. Olmaz-peki karışımı bir şeyler söyledim ama aslında bir şey söyleyemedim. Kadın da hemen giyindi birlikte çıktık. Tarlabaşı'ndaki evine geldik.

Yaa ağabey, görüyorsun hala Tarlabaşı'ndayım ama eski Hilmi değilim. Sonra kadının evinde kalmaya başladım. Kalıyorum diyorum aslında zorla kalıyorum. Evden dışarıya çıktığım yok, beni sokağa salmıyor. Salsa ne olacak?... Cebimden her şeyimi almış, bana ait hiç bir şey yok üzerimde. Ne para, ne hüviyet hepsini alıp saklamış. Habire beni yediriyor içiriyor, yataktan çıkmıyoruz. Abi bunları sana anlatırken utanıyorum, sen okumuş düzgün adamsın

ama sen dedin diye anlatıyorum..."

"Boşver Hilmi anlat, beni kendine dost gör rahatlarsın" dedim. Dedim ama Hilmi'ye baktığımda yüzünde bir rahatlık vardı. Zehiri attıkça rahatlıyordu. Anlatmaya devam etti;

Bir akşam bana, 'Hilmi!..' diye seslendiğinde, 'buyur abla' demişim. 'Sıçarım ablanın ağzına!' diye bağırdı. Ben alışmamışım be ağabey iltifatlara. Bazen alışkanlıkla 'abla' diyorum. O ısrarla kendisine 'sevgilim, karıcığım' dememi istiyor. Ağabey ben bu lafları hayatımda söylememişim, avradıma bile. Sadece filmlerde görmüşüz. O da film oynarken avradımızın çocukların yanında utanarak seyretmişiz. Neyse abi, hiç ağzıma yakışmıyor ama 'söyle' diyor söylüyorum. Valla abi bir tuhaf olmuşum, şaşkınım. Ha abi, bir akşam bana 'Hilmi sana yeni bir şey öğreteceğim' dedi meraklandım. Ne öğreteceksin? dedim. 'Hoşuna gidecek gitmezse bir daha yapmayız' dedi. Daha çok meraklandım, beklemeye başladım. Beni soydu, yattık. 'Beni arkadan yapacaksın' dedi. Hiç beklemeden 'olmaz!' dedim. Abi bizim memlekette böyle şeyleri çok ayıplarlar. Ben bile çocuklarımı böyle büyüttüm. Allah'ın işine bak ne durumlara düştüm"...

"Allahım canımı al da kurtulayım!. Allahım Allahım!" diyerek ağlamaya başladı koca adam.

Anlatması kesilmişti. Ses çıkarmadım, karşımda oynanan dramı üzülerek izliyordum. Bir duble rakı daha doldurdum, dikti bitirdi. Bir ara "Abi sonra yine anlatırım, daraldım.." diyerek sustu üstüne varmadım, bir duble rakı daha koydum, ama biliyordum, anlatacaktı. Çünkü yılların birikimini birine anlatmaya ihtiyacı vardı. Boşalacaktı, ağlayacaktı, vücudu bu zehiri her insanda olduğu gibi dışarı atacaktı. Bekledim. Daha bunları düşünürken, kuruyan ağzına bir iki yudum rakı almış devam ediyordu:

"Her gün onun dediği gibi yapmaya başladık. Bir gün de baktım; o benim arkama parmak atmaya çalışıyor. Hemen kalktım, yataktan çıktım. Üstüme geldi, 'hoşuna gidecek' dedi, tavladı beni. 'Kötü bir şey değil, bak beni yapıyorsun ben kızıyor muyum, hoşuma gidiyor. Kaç kişiye yaptım, ne pala bıyıklılar gelirdi bana. Müşterilerim, kendileri yapmamı isterlerdi' dedi.

Yatakta ağlamaya başladım. Bu yaştan başıma neler gelmişti. Şimdi de namusum elden gidiyordu. Olmaz ben gideceğim dedim, kızdı 'git durma, hemen git' dedi. Gideceğim dedim ama, gi-

demiyordum. Ondan çok hoşlanıyordum. Bu yaşıma kadar benim avradımın bana göstermediğini o öğretti; yeni zevkler öğrendim, git dedi gidemedim. O da biliyordu gidemeyeceğimi. Onun için git diyordu, kaç yıllık orospu bilmez mi?.. Benim gibi saf birini bulmuş ya... O ara memleketten oğlum gelmiş beni aramış, bulamamış. Çünkü arkadaşım memlekete gidince anlatmış. Valla abi şöyle böyle derken aradan bir sene geçmiş. Ben ne kadar boktan şey varsa öğrenmiştim ve ne diyorsa onu yapıyordum.

Hilmi bir ara durdu, daldı.. Göz pınarlarında küçük yaş birikintileri vardı."Hilmi abi, sonra nasıl ayrıldın ondan?" diye sordum. Bu ara kadehleri tokuşturduk. Kafası hafif iyi olmuştu.

"Ben de anlayamadım abi, bir gün beni dışarı gezmeye gönderdi. Dolaştım geldim, gezdiysem de çok gezmedim bir yerleri bilmiyordum. Evin çevresinde kahveler vardı, oralarda bir iki çay içip döndüm. Fazla oturamıyordum, kimseyi tanımıyordum. Zaten herkesten utanıyordum. Sürekli, bu insanlar benim bu yaşadıklarımı biliyorlar mı? diye evhamlanıyordum. Eve döndüğümde evde tanımadığım bir adamla oturuyorlardı. 'Kim?' diye sorduğumda, kadın sinirle yerinden kalktı, bağırmaya başladı...

'Ne ulan keriz! Adam oldun da misafiri mi soruyorsun? Bu değirmenin suyu nereden geliyor? Eşşek gibi yiyip içip sıçıyorsun hadi biraz hava al da gel. Erken gelme ha!..' dedi. Bir şey söyleyemedim tabi abi, elim ayağım dolaştı. Adam oturmuş kabadayı gibi bana bakıyor, pis pis sırıtıyordu. Ben ne anların bu işlerden? Korktum, adam kalkar beni döver bir şey yapamam. Hiçbir şey konuşmadan çıktım. Yine aynı kahveye geldim. Oturdum bir çay söyledim. Sırtım insanlara dönük, hafif hafif ağlamaya başladım. Garson ağladığımı farketmiş. Yanıma gelip niye ağladığımı sorduğunda 'hiiç' dedim. 'Paran yoksa mühim değil baba' diyerek gitti. Beni parasızlıktan ağlıyorum zannetmişti. İçimi nereden bilecekti? Az sonra kalktım, Taksim civarlarını gezdim durdum. Saatleri geçirmeye çalışıyordum. Saatler böyle zamanlarda geçmek bilmez. Eve nasıl döneceğim, evde ne olacak?.. Karıya tav olmuşum, elim ayağım tutmuyor. Memlekete dönemem, geç saatte eve gittim, korka korka kapıyı çaldım. Kapıyı kadın açtı. "Hoş geldin lan pezevenk, bak en son pezevenkliğe de alıştırdım seni. Daha öğreneceğin bir şey kalmadı. Yarın yol paranı verip memleketine gönderirim' dedi. Bir anda çöktüğümü hissettim. Aman gurban

olayım, senin için herşey yaparım, n'olur beni bırakma... Ben memlekete ne yüzle dönerim diye yalvardım yakardım. Nuh diyor peygamber demiyor. Bağırıp çağırıyor; 'Siktir lan pezevenk!.. Senin geceleri osuruklarını mı dinleyeceğim?' diyerek dalga geçiyordu. Sabaha kadar ağladım, yalvardım. Sabahleyin yol parası ve hüviyetimi verdi, kapı dışarı etti. Yaa abi, işte sokaklarda herşeyini yitirmiş olarak yapayalnız kaldım. Yine aynı kahveye giderek bir köşede çayımı ağlayarak içerken aynı garson yanıma gelerek derdimi sordu. 'Ocakçı lazım' dedi. 'Anlarım' dedim. O gece ocakta işe başladım. Abi alışmışım, onun öğrettiklerini arıyorum. O yoksa başkaları olacaktı. Biraz işe ve çevreye alışınca Beyoğlu'na gezmeye çıkıyordum. Gece yatacak yerleri olmayan oğlanları evime getirmeye başladım.

Rakısından son yudumu da çekerek "Allah canımı alsa da kurtulsam... Allah canımı alsa da kurtulsam!.." diyerek yine ulumaya başladı. Bu sefer sesi yüksek çıkıyordu. Köhne bina sallanıyordu...

efendi mümin abi

Yüzüme küfür gibi baktı. Bakışından, yüreğim bozuk bir saat gibi çarptı, ritmsiz... Hemen toparlandım. Dikkatlice yüzüne baktığımda kış güneşi gibi soluktu. İki kaşının arası da kabuklaşmaya başlamıştı. Uzun bıçak yarasıyla, bir kızılderili yüzüne benziyordu. Konuştum, konuştum ama, sesim karşımdaki Mümin Abi'den korktu, geri döndü ağzıma. Ağzım korku dolu seslerle her an patlamaya hazır dinamit lokumları gibi bir köşede nöbete durdu. Mümin Abi halâ yüzüme küfür gibi bakıyordu.

Mümin Abi; eskiden kuru temizlemecilik yapmış. Okumuş, yani eskilerin deyimiyle mürekkep yalamış, "Efendi" lâkaplı bir İstanbul beyefendisiymiş. Benim tanıdığımda çok içki içen, hayatını tanıdığı tanımadığı insanlardan, içki ve otel parası isteyerek geçiren bir Beyoğlu sokak adamı... Ben bu düşünceler içindeyken düşüncelerimin arasına pat diye girdi:

- İnsanlığı söküp attım yüreğimden! Hayır hayır, attırdılar. Altmış yaşıma daha geçen gün girdim. Bütün ömrümde tek kadın sevdim! O da beni sevdi. Zengindi. Kaçırdı beni uzaklara. Fakat bırakmadı zengin ailesi... Buldurdu bizi, getirdiler babasının önüne, hem de nasıl gayrımeşru kelepçelerle... Babası, "Seni affediyorum fakat kızımdan uzak kalacaksın, seni de onu da öldürtürüm" diye tehdit etti. Valla, korkmadım ölümden. Yalnız sevdiğimin öleceğinden korktum. Söz verdim görmeyeceğime. Hem de ne söz, şeref sözü. Sonra bir sürü işlere bulaştım. Beynimde urlaşmış düşüncelerle hiçbir şeyde dikiş tutturamadım...

Nefeslendi... Bu arada, "Abi çok zaman geçmiş, artık nefes al rahatla" dedim. Bu sözlerim üzerine, yüzünün bozkırında sinirden tikler oluştu. Ve; "Doktorlar da aynı şeyi söylerler. 'Sinirlenme, bir

şeyin kalmaz' gibi nasihat verirler, zaman dediğin nedir ki? Duran ve yürüyen saatlerdir. Fakat benim ki.... neyse... Sen daha gençsin, bazı şeyleri sonra anlarsın" diyerek bir soru sordu; "Nasıl büyüdün?" Geniş bir soruydu. Yalnızca "normal" diyebildim. Güldü;

- Tabii, normal.. Onun için normal konuşuyorsun, ya ben?! Zayıf, yoksul anamın kurumuş memelerini koparark büyüdüm. Süt yerine kanla beslendim. Belki de anormalliğim, saldırganlığım ondandır. Gece adamıyım ben, nerede olsa yatarım; baksana derimin rengi bile değişti. Bak, bak! simsiyah oldu. Yıllardır unutmuşum 'şey'imin nerede olduğunu. Yıllarca bir kadın görmemişim. Hani bir kadın benimle yatsa, tetanoz olur. Geçenlerde yolda yürürken, kaldırımda bir gazete sayfasına dikildi gözlerim. Çıplak bir kadın resmi vardı. Baktıkça vücudumda depremler oldu. 'Şey'im oynamadı. Allah kahretsin şeyimi!.. 'şey'imi bu durumlara getirenleri!..

Sustu, nefeslendi. Sokak ortasında bir yaşlı, bir genç adam, gelip geçen meraklı bakışlar altında, bir sokak köşesinde konuşuyorduk. Efendi Mümin Abi'nin sesi bazen yüksek çıkıyordu. Meraklı bakışlar da, bizi tartışıyoruz zannediyorlardı. O anlatıyordu. Saat gecenin yarısına ilerliyordu.

- Bazı geceler otel odamın penceresinden sulu gözlerimle, şarkılar söyleyerek yağan yağmurların arasından insanları seyrederken kıravatlı beylere, etekli pantalonlu kadınlara "Korkmayın benden!" diye bağırıyorum. Çünkü ben bu dünyada soğuk bir solucan gibi kaldırımlarda sürünüyorum, dileniyorum. "Basın üstüme!" diyorum ve ağlıyorum. Geçen gün yoldan geçen birinden para istedim, verdi. Gittim bir kötü şarap aldım, diktim kafama. Devrilmişim. Yorgun gövdemi bir duvara yaslayıp, bir şey düşünmemeye karar verdim. Ama olmuyor.

İşte artık ben, kirli sokaklarda, kirli elbiselerimle, kirlenmiş yaşamı terkettim. Kaçmayı hiç düşünmedim buralardan, çünkü kafamı emanet bırakacak kimse yok, benimle gelecek. O zaman ha batıda, ha doğuda yaşamışsın ne farkeder ki?!...

Sözü başka yere çekmek için, "Abi geçmiş olsun, gözlerine ne oldu düştün mü?" diye sordum. Bir an durdu. Yüzüme bu sefer küfürsüz, daha masum bakarak;

"Benim bu hayattan alacağım var. Bu kirlenmiş yaşamı, yaşadığım pis odamı görmemek için içtim içtim ve elimdeki çakıyı çal-

dım gözlerime, 'kör olun be, kör olun! görmeyin bu pisliği!' diye bağırdım. Tam o sırada bıçak sesli bir adam kapı arkasından 'yarın odanı boşalt, borcun çoğaldı' dedi. O sesle fırladım yerimden, kanlı gözlerimle fırlattım çakımı, ayaklarımın öz kardeşi kaldırımlara attım kendimi. Artık yarım görüyorum. Daha az utanıyorum. Ama bir gün tam kör edeceğim onları ve hiç utanmayacağım!" diyerek, bir şey konuşmama izin vermeden, hızla ayrıldı yanımdan...

Olduğum yerde donakalmıştım. Sonra gelip geçen meraklı bakışlara dönüp, "Siz nereden bileceksiniz şu üstünde yürüdüğünüz kaldırımlarda 3-5 kuruş için adam boğazlayarak, yirmi seneye mahkum olanları! Bir köşede, ya bıçaktan ya da açlıktan ölenleri! Nereden bileceksiniz veremli öksürüklerle bastığınız yerlerde yatanları!. Salyalı pezevenklerin sattığı körpe vücutları, uyuşturucu tüccarlarını nereden bileceksiniz?!.." diye bağırmaya başladım. Ağzımın bir kenarında nöbette bekleyen dinamit lokumları patlamıştı. Bağırmaktan yoruldum, bir kaldırım taşı gibi bir köşeye yıktım kendimi. Uyumuşum...

katil yasin

Sesi, yırtılan bir kumaşın sesine benziyordu. Mum gibi yüzüyle konuşmaya başladı:

"Sen sensin, ben benim, sen kendine göre konuşuyorsun. 'Yok abi, sıkma kendini abi, önemli değil abi'... falan diyorsun. Ama bir de, sen benim içimi bana sor. Basit bir hastalığa yakalanırsın, bir ilaç kullanırsın şıp diye keser, ama benimki... Hiç bir çaresi yok... Allah kahretsin!.. Çocukluğumdan bu yaşıma kadar, arkadaşlarım, tanıdık tanımadık adamlar, kadınlar, sakat olduğum için hep benimle alay ettiler. Ama, ben ta çocukluğumdan bu yana, hepsinin alaylı bakışlarını paramla satın aldım. Allahtan miras var, yoksa intihar ederdim. Rahmetli peder zengin olmasaydı ne yapardım?..."

Yasin Abi konuşurken onu dikkatlice izliyordum. Sesi bazen yüksek, bazen de cılız ve zayıf çıkıyordu. Gözlerini yere çakarak konuşuyordu. "Biliyor musun?.." dedi ve duraksadı. "Ne oldu abi?.." diye sordum.

"Ah be, ah be! Ben evlenmeyecektim. Ama etrafım yaktı beni, 'Evlen Yasin, mevlen Yasin, sana kız bulduk Yasin..' diye diye, beynime girdiler. Gittik fakir bir kızla evlendik, herşeyi bende görsün iyi olur, dışarda gözü olmaz dedik ama olmadı işte olmadı!.. Herşeyi bende göremedi, ben herşeyi onda yaşadım. Bir de kendi derdimin üstüne üstlük, adımın önüne 'katil' yazdırdık!"... dedi ve durdu.

Dikkatlice baktığımda Yasin Abi'nin saçlarının diken diken oluşunu gördüm. Düz saçları birden bire kabardı. Yemin ederim gördüm. Şaşkın şaşkın onu seyrederken, yüzüme baktı. Şaşkınlığımı belli etmemeye çalıştım. Zayıf bir tonda "Evlenmeyektim

ben..." diye fısıldadı. Konuşmadım, konuşamadım. Çünkü ilk defa sinirden kabaran bir saç görüyordum. Ayrıca Yasin Abi'nin, katil olduğunu bilmiyordum. O anlatmaya devam ediyordu.

"Önceleri karımla çok iyiydik, sonra ne olduysa oldu, bana yaklaşmamaya başladı. Benden önce gidip uyuyordu. Kendimden utanmaya başlamıştım. Hiçbir şey konuşamıyordum, soramıyordum. Bir gün 'memnun değilsen boşanalım' dedim. 'Yok canım nereden çıkarıyorsun bu lafları' dedi. Ama karımdan şüphelenmeye başlamıştım. Sabah komşuya diye evden çıkıyordu, akşam geliyordu. Evde hiç oturmuyordu. Benim de belli bir işim olmadığı için daha çok evde oturuyordum.

O gün evden, karımdan önce çıktım, gezdim dolaştım, kahvelerde oturdum, kendimi düşündüm, akşamüstü eve döndüğümde benim karının üstümüzdeki kattan çıktığını gördüm. Kapıda karşılaştık. 'hoş geldin' dedi. Eve birlikte girdik, daha ben sormadan en üst kattaki komşularda oturduğunu söyledi. Ses çıkarmadım. Yalan söylüyordu, halbuki üstümüzdeki kattan çıkmıştı. O katta da üniversite de okuyan bir çocuk oturuyordu. Ailesi tanıdıkdı. Evi tutmasına da ben yardımcı olmuştum. Neyse, yüzüne vurmadım. Canım çok sıkıldı, gittim yattım. Başıma ağrılar girdi. Hiç uyuyamadım. Karım da şüphelendiğimi anladı, üç gün birbirimizle konuşamadık.

Yine bir gün evden çıktım. Gittim bir deniz kenarında düşündüm. Belimdeki silahı yokladım. Silahı belime bir soktum, bir çıkardım, kendimi şartladım. Hızla eve döndüm evde kimse yoktu. Üst kata çıktım kapıyı çaldım; Ses yok... Israrla çaldım, açıldı. Talebe çocuk 'buyur Yasin Abi, ben de uyuyordum' dedi. Fakat yüzü saprarıydı, ittim kenara, girdim içeri. Yatağın altına saklanmış orospu. Çıkardım oradan, yalvarmasına kulak asmadan bir carcur ateşledim. Beyni paramparça olup yerlere dağıldı. O arada çocuk da kaçmış, yoksa onu da vuracaktım. Girdim on iki sene yattım. Hapishanede de sakatlığımla dalga geçtiler. Orada da insanları satın aldım. Senin anlayacağın, sakatlığımı ve belayı hep parayla satın aldım."

Yasin Abi olayları anlatırken, sanki tekrardan yaşıyordu. Sesi yükselmişti, kelimeler kafama gözüme çarpaçarpa dağılıp oturduğumuz kahvedeki insanlara tosluyordu. Onlar da ara sıra dönüp bize bakıp duruyorlardı.

Yasin Abi' nin sesi yavaş yavaş düştü ve zavallılaştı;

"Biliyor musun, hayatta en öyküdüğüm şey sırt üstü veya yüzü koyun yatmak. Ama ben hiç bir zaman onu yapamadım, yapamayacağım da..." diyerek kalktı. Çay paralarını ödeyip tekrar yanıma döndü. "Bir gün gülmeyi tekrardan öğrenirsem konuşuruz" dedi ve gitti. Arkasından baktım. Göğsünde ve sırtındaki iki -alçak düşman- tümsekleriyle sendeleyerek yürüyordu.

Cenazesinde tanıdık bir komşusu bana "Biliyor musun; Yasin öldüğünde vücudu dümdüz fidan gibi oldu" dedi. Bu sözlerle sanki damarlarım tıkandı, beynime kan pompalanmıyordu. Tabuttaki sıramı bir başkasına terkederek geride kaldım. On beş yirmi kişinin taşıdığı tabutun ardından Yasin Abi'yi dümdüz fidan gibi yürürken düşledim ve gözyaşlarımı acı biber gibi mezar taşlarına serptim.

üflenti at

Esrarlı sigarasından öyle bir çekti ki, soluk borusu parçalandı sandım. Öksürük krizine girdi. Bu çekişle krize girmese, insan olduğundan şüphe duyardım.

Kriz belki beş dakika sürdü. Kriz süresince, esrarlı sigarasını düşmesin diye daha sıkı tutuğunu parmaklarının sık sık titremesinden anlıyordum. Öksürüğü bitince;

– Allah kahretsin bu mereti be!... dedi.

– Geçmiş olsun baba.. dedim.

– Ne geçmişi be evlat, geçirilmiş adamım ben, bu merete bir kır at yüzünden başladım. O başlattı beni... dedi

Şaşkınca "Anlamadım baba, esrarla atın ne ilgisi var?" diye sordum. "Var evlat var, onun aşkından başladım" dedi. Daha çok şaşırdım.

"Ne o baba, bu bahsettiğin at, esas at mı? Yoksa bir kadının lakabı mı?" diye sordum. Gülerek; "Ne kadını be evlat, esas at esas..." dedi. "Hani aşk falan dedin de, sorayım dedim..."

İhtiyarın öksürüğü bitmiş kendine gelmişti. Esrarlı sigarasını yavaş içiyordu ve; "Ne attı be!.. öyle at görmedim" diye söyleniyordu. İhtiyar cigarasının son dumanın zıvanasına kadar çekti. Dumanı ağzından, burnundan atarken devam etti:

"Öyle akıllıydı ki, arabaya koştu mu, bir ton yük hafif gelirdi. Günde 7-8 sefer kemik taşırdık" dedi. "Anlamadım baba, günde 7-8 araba kemiği ne yapardın?" diye sordum. "Ben eskiden, bundan 50 sene önce bütün Balık Pazarı'nın kemiğini toplardım. Sabun fabrikalarına satardım. Bu işi ilk ben yapıyordum" dedi. Araya girdim. "Yani kemiklerden sabun mu yapılıyor? bilmiyordum"...

- Tabi en iyi sabun kemikten olur..

– Eee sonra?..

– Ya o benim doru at, 12 sene kahrımı çekti.

(İhtiyarın gözleri atından bahsederken ışıldıyordu.)

– Ah be!.. Öyle bir ata hiç rast gelmemiştim. Bir gün Çarşamba Pazarı'na gittim. Baktım doru bir at, "Maşallah" dedim.. Sahibiyle anlaştık aldım. Evin ahırına soktum, bir güzel sevdim, sildim. Yemeğini verdim. Yemedi "Allah Allah!" dedim hasta falan olmasın diye düşündüm. Yahu şimdi pazardan getirdim maşallahı vardı, kulağımı çekiyorum tahtaya vuruyorum, 'nazar mı deydi?' diye düşünürüyorum. O doru at, yemek yemedi, yattı aşağı, balon gibi söndü, ya sabır çektim. Sabah olsun dedim. Sabah yemini götürdüm halâ yatıyor. Yemini verdim yok, yine yemiyor yatıyor. Ulan 10-15 gün yemek yemiyor, yatıyor. Baytar getirdim, "Bir şeyi yok" dedi. Bizim doru at gitti gidiyor...

Doğru Çarşamba Pazarı'na gittim, satıcıyı buldum, anlattım durumu. Başladı adam gülmeye. "Neye gülüyorsun?" dedim. "Aman be kardeşim, unuttum sana söylemeye; o at, 'sarı kız' ister, alışkındır" dedi. Anlamadım, "Ne sarı kızı, damızlık mı bu? Nereden bulacağım ben ona sarıkız?" dedim. Adam daha çok güldü; "Yok kardeşim yok, esrar üfler o..." dedi

Şaşırdım, "Nasıl yani?" dedim.. "Burnuna tut çeksin" dedi. Pazardan ayrılırken "Allah Allah!.. Ben esrar-mesrar anlamam, şimdi buna nasıl alıcam? Mahallede kimse inanmaz bana..." diye düşünmeye başladım. Sonra gittim Tophane'ye, esrar aldım, güzelce sardım hayvanın burnuna tutdum. Allaaah!.. Öyle bir çekti ki! Bir de öbür burun deliğine tuttum. Hoop dikildi Ayağa. Hemen koştum, yemini getirdim. Nasıl yiyor bir görsen, yemekten sonra koştum arabaya. Vay yavrum vay!.. O araba kuş gibi geldi ona.

Öyle cilvekâr hayvandı ki; ben arabanın oturma yerine uyumak için yer yapmıştım. Yorulunca uyurdum. O giderdi. Bilirdi gideceği yeri. Bir keresinde uyurken düştüm ayaklarının altına, hemen durdu. Arkasına baktı, hiç tekme falan yok.. Vay yavrum vay!.. Vallahi insandan daha hisliydi. Ben ona hergün Tophane'den esrar taşıdım. Bu taşıma devam edince, ziyan olmasın diye ("Bir keramet vardır" dedim) ben de başladım esrara. Her akşam, her sabah beraber çekiyoruz. Kazancımız iyi keyfimiz "bey"de yok...

İhtiyar anlatırken o günleri yaşıyordu sanki. Hem gülüyor, hem dertleniyor, hem de keyiflenerek anlatıyordu:

– Bir keresinde polis tufasına düştüm, aramada cebimden bir parça esrar çıktı... Karakolda, "Benim değil, benim doru atın" dedim. Polisler bana, "Sen kiminle maytap geçiyorsun? Aptal mı zannediyorsun bizi!.." dediler, attılar içeri. Savcılıkta anlattım, baytar istedim, getirdiler. Gittik doru at yatıyor, baytar hayvanı muayene etti. Bir şey bulamadı. Sonra bana "Hadi bakalım, çalışın da görelim" dediler. O zavallı gibi yatan hayvan, ben burnuna esrarlı sigarayı tutunca öyle bir çekti ki!.. Tabii iki gündür çekmemişti. Birden ayağa dikildi, başladı kişnemeye. Oradakilerin hepsi şaştı kaldı. Bana ceza vermediler, öyle yırttık. Sonra ben biriyle anlaştım, o getirmeye başladı. Vallahi tam tamına 12 sene, 13 gün ona esrar taşıdım durdum...

İhtiyar sustu. Cebinden hazır yapılmış bir "tek kağıtlıyı" çıkarıp yaktı. Ben de, bazen aval aval, bazen de merakla, doru atın maceralarını dinliyordum. İhtiyar cigaralığından bir iki duman üst üste çekti ve devam etti:

– Sonra bu kemik işine mafya karıştı."Asarız, keseriz" dediler. Bizim ekmek gitti gidiyor elden.. Tam sekiz nüfus bakıyordum, direttim. Yine kemik toplamaya gittiğim gün, arabayı bir kenara çektim. Kasaplarla konuşmaya gittim. Birden uzun, uğultulu bir kişneme Balık Pazarı'nı inletti. "Benim Doru At'ın sesi bu!.." diyerek fırladım arabanın yanına. Vay be ne göreyim? Zavallının bağırsaklarını deşmişler. Düşmemiş yere, sanki beni bekliyordu. Yanına geldim, suratını öptüm öptüm durdum. Yavaş yavaş çökmeye başladı, hemen koşumlarını çözdüm. Önce dizleri üstüne, sonra da sol yanına devrildi. Son bir daha kişnedi; sesi az çıktı ve öldü...

İki saattir gözlerimi ihtiyara bir kama gibi saplamış, dinliyordum. Biraz evvelki anlatımından eser yoktu. Bir suçlu gibi başı öne eğik ağlıyordu. Belki Doru At'ın ölümünden kendini sorumlu tutuyordu, belki de aklının cehenneminde başka şimşekler çakıyordu. Bilmiyorum... Gözlerinin sesiz yaşı, yüksek öksürük yaşlarına karıştı.

fahriye hanım veya nam-ı diğer tavşan

Günlerden pazar. Tarih 9 Şubat 1997. Bayramın ilk günü. Saat 17:00'de Garipler Mezarlığı'ndan **Hiç** Dergisi çalışanları Safa Fersal, Tolga Erdinç ve Barış Karatepe ile birlikte büromuza girdik. "Kimin cenazesi?" diye sorarsanız, hikayesini **Öküz** dergisindeki köşemde yazmış olduğum "Tavşan" adlı bir hayat kadınının. 30 ocak 1997 perşembe gecesi, Beyoğlu Emniyet Müdürlüğü'nün karşı köşesinde zoraki sevgilisi olmak isteyen esrarkeş, hapçı, gaspçı biri tarafından namussuzca dövülerek bağırsakları patlamış vaziyette Taksim İlk Yardım'a kaldırılmış, biriki saat sonra da iç kanamadan ölmüş.

Haberimiz olduğunda ilgilendik. Kimsesi olmadığı için muhtarlıktan "fakir kağıdı" çıkartarak on gün kaldığı Adli Morg'tan alıp Alibeyköy Garipler Mezarlığı'na gömdük. Hoca -sağolsun- alel acele bir dua okudu. Cemaat yok ki, haklı adam. Bayramın ilk günü, şansına zengin bir cenaze değil de, gariban, kimsesiz Tavşan çıkmıştı. Aceleden bize "Mevtayı nasıl tanırdınız?" diye sormayarak, ayrıca İslam kurallarını da çiğnedi. N'apalım günahı onun boynuna. "Müslüman" olan o. Mezarlığın her tarafı, elinde kitaplarla dolaşan takkeli dua okuyucularıyla doluydu ama kimse yardım etmiyordu. Yetmiş santime kazılan bir çukura, oniki- onüç yaşlarında su satan üç çocuğun yardımıyla taşıdık para almadan kimsenin elini sürmediği garip cenazeyi. Bir kaç kişiye para vererek hallettik. Hava sıcaktı. Tavşan'ın yaşamındaki insani sıçaklığı havaya vurmuştu. Cenazesinde de

kimseye eziyet çektirmeden çekti gitti.

Mezar tahtasına asıl ismi olan "Fahriye Hanım veya nam-ı diğer TAVŞAN" yazdık.

İşte Beyoğlu Devleti'inden bir insanım daha böylece bir itin kanlı elleriyle kaydı gitti.

Başımız sağolsun.

gülizar

1970'li yıllarda pansiyon kaldığım, yoksul bir ailenin 5 yaşlarında lüle saçlı bir kızı vardı. Ben o ailenin pazar gezmelerine ara sıra katılırdım. Yine böyle bir pazar günü Fenerbahçe Koyu'na pikniğe gitmiştik. Her fukara pikniğinde olduğu gibi evde yapılan börekler çörekler yenildi yutuldu. Bir ara deniz yönünden bağırışlar geldi, biri bağırıyordu. Bugünkü gibi hatırlıyorum aynen şöyle: "Koşun koşun burada bir çocuk boğuldu!"

Bir anda evin annesi "Gülizar Gülizar!" diye bağırarak aranmaya başladı. Evet, Gülizar yanımızda yoktu. Deniz kenarında oynuyordu. Telaşla koştuk. Evet... Boğulan bizim çocuktu. O an, o gece kelimelere sığdıramayacağım kadar acıydı.

Ertesi gün babası, ben ve birkaç komşu Gülizar'ı Karaca Ahmet Mezarlığı'na gömdük. Yaşamımda ne böyle bir gün gördüm, ne de yüreğim o gün gibi yandı. 20 yaşındaki yüreğim 80 yaşına dayandı. O gece eve geldiğimizde yalnızca Gülizar konuşuldu. Gece yarısı odamda şu mısraları anı defterime gömmüştüm:

Dün akşam mezarlığa
küçük bir kız çocuğu getirdiler
kovası ve küreği
deniz kenarında kalmıştı
cemaat dağıldıktan sonra
ölüler yerlerinden doğruldular
aralarında konuşmaya başladılar
sesleri yükseldiği anda
aralarından biri "suss" dedi
çocuk uyanmasın.

BEYOĞLU'NDA GARİBANIN OTOPSİSİ YAPILMAZ

Umutları kurşuna dizilenlere...

Oktay'ın öykülerindeki insanlar, "otopsi yapılmayacak cinsten"dir ve "rütbeleri yoktur". Ona göre Beyoğlu'ndaki tüm "gece insanları" bir mayındır. Oktay da mayın tarlasında yürüyen yazar olarak, dokunduğu "mayınları" patlatmaktadır. Bu yüzden de; ne Oktay'ın kalemi ihanete uğramıştır ne de okuyanı.

Celal Başlangıç

Oktay Güzeloğlu kitabına her ne kadar "Beyoğlu'da Garibanın Otopsisi Yapılmaz" adını koymuşsa da, kendisinin, Beyoğlu kaldırımlarına düşmüş toplumun tükürdüğü insan soyunun en alttakilerine vurduğu neşterle, bir Beyoğlu operatörü olduğu anlaşılıyor.

Emin Karaca

Güzeloğlu'nun en çok üzerinde durduğu, toplumun dışına ya da kıyılarına doğru ittiği ya da kendilerini değişik biçimlerde toplum dışına doğru savuran insanların çoğu kez acıklı, kimi zaman gülmeceli öyküleri. Gülmeceli olanlar bile ürpetici. Böylece, tanıdığımızı sandığımız Beyoğlu'nun arada bir varlığını sezdiğimiz bambaşka bir evreni daha barındırdığını anlıyoruz.

Orhan Duru

HİÇ YAYINLARI

www.hicyayinlari.com

₺ 14.00

9 789759 296032